

DUNASZERKESZTŐ MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZE

2018. JÚNIUS

TARTALOMJEGYZÉK

ALÁÍRÓ LAP

BEVEZETÉS

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK.....

1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA.....

1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA.....

1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA.....

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői - nagyobb jellemző vállalkozások, mezőgazdasági, erdőgazdasági vállalkozások, gazdasági telephelyek

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA.....

1.10.1. Foglalkoztatáspolitikai

1.10.2. Gazdaságfejlesztési tevékenység

1.10.3. Intézményfenntartás	
1.10.4. Energiagazdálkodás	
1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	
1.12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA.....	
1.12.1. Természeti adottságok	
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet	
1.12.2.1. tájtörténeti vizsgálat	
1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek	
1.12.3.1. tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek	
1.12.3.2. nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék	
1.12.3.3. ökológiai hálózat	
1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése	
1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA	
1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei	
1.13.1.1. szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek	
1.13.1.2. zöldfelületi ellátottság értékelése	
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái	
1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA.....	
1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata	
1.14.1.1. a település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata	
1.14.1.2. az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok	
1.14.1.3. beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek	
1.14.1.4. funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)	
1.14.1.5. alulhasznosított barnamezős területek	
1.14.1.6. konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület	
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata	
1.14.2.1. telekmorfológia és telekméret vizsgálat	
1.14.2.2. tulajdonjogi vizsgálat	
1.14.3. önkormányzati tulajdon kataszter	
1.14.5. Az építmények vizsgálata	
1.14.5.1. funkció, kapacitás	
1.14.5.2. beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)	

- 1.14.5.3. magasság, szintszám, tetőidom
- 1.14.5.4. településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok
- 1.14.6. Az épített környezet értékei
 - 1.14.6.1. településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag
 - 1.14.6.2. régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület
 - 1.14.6.3. védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők
 - 1.14.6.4. világörökségi és világörökségi várományos terület
 - 1.14.6.5. műemlék, műemlékegyüttes
 - 1.14.6.6. műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely
 - 1.14.6.7. műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet
 - 1.14.6.9. helyi védelem
- 1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái
- 1.15. KÖZLEKEDÉS.....
 - 1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok
 - 1.15.2. Közúti közlekedés
 - 1.15.3. Községi közlekedés
 - 1.15.3.1. közúti
 - 1.15.3.2. kötöttpályás
 - 1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés
 - 1.15.5. Parkolás
 - 1.15.6. Vízi közlekedés
- 1.16. KÖZMŰVESÍTÉS.....
 - 1.16.1. Víziközművek
 - 1.16.1.1. vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)
 - 1.16.1.2. szennyvízelvezetés
 - 1.16.1.3. csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés
 - 1.16.2. Energia
 - 1.16.2.1. energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)
 - 1.16.2.2. megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei
 - 1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)
- 1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM (ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS).....
 - 1.17.1. talaj
 - 1.17.2. felszíni és a felszín alatti vizek

1.17.3. levegőtisztaság és védelme	
1.17.4. zaj- és rezgésterhelés	
1.17.5. sugárzás védelem	
1.17.6. hulladékkezelés	
1.17.7. vizuális környezetterhelés	
1.17.8. árvízvédelem	
1.17.9. fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	
1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM	
1.18.1. építésföldtani korlátok	
1.18.1.1. alábányászott területek, barlangok és pincék területei	
1.18.1.2. csúszás-, süllyedésveszélyes területek	
1.18.2. vízrajzi veszélyeztetettség	
1.18.2.2. belvízveszélyes területek	
1.18.3.1. kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)	
1.18.3.2. mélységi, magassági korlátozások	
1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY	

Dunaszekcső község Megalapozó vizsgálatához és Településfejlesztési koncepciójához

ALÁÍRÓ LAP

TELEPÜLÉSTERVEZÉS

ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKVÉDELEM

Tóth Dóra Kata
okl. településmérnök, településtervező TT 17-1484

KÖRNYEZETVÉDELEM

Bartos Sándor, ÖKO-TRADE Kft.
környezetvédelmi és vízmérnöki szakértő

Papp Gábor, ÖKO-TRADE Kft.
környezetvédelmi szakértő

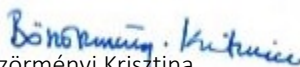
Fazekas-Makk Brigitta, ÖKO-TRADE Kft.
okleveles geográfus, környezetmérnök

KÖZLEKEDÉS

Grosz Krisztina
Településrendezési közlekedési tervező K1d-1-07-0743

TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

Böszörményi Krisztina
ok. táj- és kertésmérnök K/1 02-0031, TK 02-0031, SZT 02-0031

RÉGÉSZET

Gábor Olivér régész, Régészeti szakértői nyilvántartási szám:

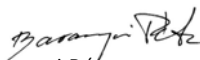
VIZI KÖZMŰ

Blázsovics Attila
okl. építőmérnök VZ-TEL; TER, VKG 02-1169

HÍRKÖZLÉS,

VILLAMOSENERGAI ELLÁTÁS

Baranyai Péter
településrendezési hírközlés tervező, TH-T 19-0762
településrendezési energiaellátás tervező, TE-T 19-0762

TELEPÜLÉSI FŐÉPÍTÉS

Béres Gábor

A településrendezési eszközöket, a megalapozó vizsgálatot és az alátámasztó javaslatot az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 14. § (2), (3), (4) bekezdése alapján előírt jogosultsággal rendelkező tervezők készítették.

BEVEZETÉS

A megalapozó vizsgálat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló (314/2012. XI. 8.) Korm. rendelet 1. melléklet szerinti tartalommal készült el.

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Dunaszekcső [Baranya megyében](#), a megyeszékhelytől nagyjából 50 km-re keletre, a [Duna jobb partján terül el](#). A legközelebbi város tőle délre [Mohács](#), illetve északra [Bátaszék](#). A község közvetlenül a megyehatáron fekszik. Ma is, és a történelem során mindig a megye egyik határtelepülése volt.

A Mohácsi kistérséghez tartozik, melynek összesen 43 település a tagja, melyből Bóly és Mohács városi rangú.

A településen észak-déli irányba az 56. számú főút halad keresztül, mely Bátaszék magasságában az M6 jelű gyorsforgalmi úttal, illetve az 55. főúttal biztosítja a kapcsolatot (ez utóbbi pedig a bajai hídon keresztül a Duna túlpartával.), valamint déli irányba az 57. főúttal, valamint az M60 jelű gyorsforgalmi úttal, mely Pécs felé kapcsolja be a települést a közút hálózatba.

A településtől keletre folyik a Duna, mely komppal biztosít kapcsolatot a túlpart Dunafalva településsel.

Szomszédos települései: Bár, Somberek, Véménd, Báta, Dunafalva, Mohács.

A térség városi rangú településeinek fontos szerepe van a község életében, elsősorban munkahely lehetőség szempontjából.

Önálló önkormányzattal működik.

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Koncepcióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata

Az Országos Területfejlesztési Koncepció (továbbiakban OTK) célja, hogy – az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepcióval összhangban – kijelölje az ország területfejlesztési politikájának célkitűzéseit, elveit és prioritás-rendszerét, megteremtve a területi szempontok konzekvens érvényesítésének lehetőségét, mind az ágazati szakpolitikák, mind az országos és területi programok kidolgozásában. A területfejlesztési politika fő funkciója az ország területileg harmonikus és hatékony működésének és kiegyensúlyozott, fenntartható területi fejlődésének megteremtése, valamint a területi leszakadás mérséklése.

A területfejlesztési politika átfogó céljai 2020-ig:

- térségi versenyképesség
- területi felzárkózás
- fenntartható térségfejlődés és örökségvédelem
- területi integrálódás Európába

- decentralizáció és regionalizmus

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) - 2014-2020.

A 2014 - 2020. közötti időszakban az EU források a gazdaságfejlesztést célozzák meg.

A TOP elsődleges célja a térségi, decentralizált gazdaságfejlesztés, a foglalkoztatás növelése.

Két fő stratégiai célt fogalmaz meg:

1. Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása.
2. Vállalkozásbarát településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása.

A TOP prioritásai:

1. prioritás: térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére

Célja: a vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térségi feltételek biztosításával

- a vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térségi feltételek biztosításával,
- a turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében,
- a munkahelyek elérhetőségének javítása, a munkavállalók mobilitásának segítése a közlekedési feltételek fejlesztésével,
- a kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által.

2. prioritás: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

Célja: a vállalkozások, befektetők és a lakosság számára vonzó települési környezet kialakítása, gazdaságösztönzés, fiatalok, népesség megtartása.

3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

Célja: fenntartható városi közlekedés és önkormányzati energetikai fejlesztések.

4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

Célja: Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének javítása.

5. prioritás: megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés.

Célja: az ERFA prioritásokhoz kapcsolódó ESZA támogatások, kiemelten a megyei gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatási célú támogatások, a szociális városrehabilitációhoz kapcsolódó közösségi, humán fejlesztések támogatása, továbbá a helyi identitás és kohézió erősítése.

6. prioritás: Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban

7. prioritás: Községi szinten irányított városi helyi fejlesztések

Célja: - kísérleti jelleggel, városokban (10 ezer fő feletti) a helyi civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzatok együttműködésével, alulról szerveződve alakított helyi akciócsoportokon keresztül, helyi fejlesztési stratégiákon alapuló fejlesztések – 20-30 db városi CLLD.

- Központi elem a helyi közösség részvétele a tervezésben és a megvalósításban.
- Kiemelt cél a fiatalok részvétele, a fiatalok megtartása.
- Lakótelepeken megvalósuló helyi fejlesztési, közösség-szervezési programok ösztönzése.

Baranya Megye Területfejlesztési Koncepciója

Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 3/2014. (III. 20.) számú határozata

A koncepció az alábbi átfogó célok köré építi fel a cél és prioritásrendszerét:

- I. Értéktերemtő foglalkoztatást biztosító gazdaság kialakítása
- II. Egészséges és megújuló társadalom
- III. Természet- és energiatudatos megye

Az átfogó célok elérését a stratégiai célrendszer részeként meghatározott 7 stratégiai cél és Baranya megye sajátos térszerkezetéhez illeszkedő 4 területi célkitűzés szolgálja. A stratégiai célok egyfajta fókuszáltságot adnak az átfogó célok eléréséhez vezető út kijelölésében, körvonalazva egyben a megye értékválasztásának tengelyét.

A megye fejlesztésének stratégiai céljai

1. Stratégiai cél: Helyi gazdaságok fejlesztése
2. Stratégiai cél: Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése
3. Stratégiai cél: Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés
4. Stratégiai cél: Társadalmi felzárkózás elősegítése
5. Stratégiai cél: Stratégiai erőforrások fenntartható használata
6. Stratégiai cél: Elérhetőség és mobilitás javítása
7. Stratégiai cél: Nagytérségi csomóponttá válás

Területi célkitűzések

A fenti stratégiai célok mellett a megyei koncepcióban beazonosításra kerültek a megyében sajátos problémákkal küzdő, illetve az adott területre jellemző fejlődésbeli előnyökkel, lehetőségekkel jellemezhető térségek, megyén belüli területi egységek, melyek sajátos fejlesztési igényei ún. területi célok formájában kerültek meghatározásra.

Baranya megye területi célkitűzései között szerepel Mohács-Bóly térségét érintően a helyi adottságokra, komparatív előnyökre és lehetőségekre épülő vidék- és gazdaságfejlesztés.

- a magasabb hozzáadott értéket előállítani képes helyi élelmiszeripar megerősítése
- az exportképes, minőségi termelést végző élelmiszergazdasági vertikumok kialakítása;
- a gazdasági funkciók koncentrált fejlesztése, melynek a térség adottságai alapján különösen fontos eleme a szállítási és logisztikai ágazat.

Baranya megye Területfejlesztési Program, Stratégiai és Operatív Program 2014.

Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 38/2014. (IX. 18.) számú határozata

A Programban rögzített pr

- I. prioritás: A helyi erőforrásokon alapuló gazdaság megerősítése a lokális gazdasági környezet integrált fejlesztésével

- II. prioritás: Külső erőforrásokra is támaszkodó, a termelési kapacitások növelésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése a megyében
- III. prioritás: A piaci igényekhez rugalmasan illeszkedő képzési struktúra kialakítása és fejlesztése
- IV. prioritás: Az élhetőbb települések, élhetőbb közösségek kialakulását szolgáló komplex fejlesztések, egészségtudatosság és egészségügyi prevenció az egészséges munkaképes társadalom biztosítása érdekében
- V. prioritás: A természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló és klímatudatos környezetgazdálkodás feltételeinek megteremtése
- VI. prioritás: Az elérhetőség javítása, fenntartható közlekedési rendszerek létrehozásának előmozdítása

Dunaszekcsőt érintő programcsomagok:

- Kerékpáros közlekedési infrastruktúra és kerékpáros szolgáltatások fejlesztése Baranya megyében (EuroVelo 6 (Duna menti kerékpárút) fejlesztése; EuroVelo 13 (Dráva menti kerékpárút) fejlesztése; nemzetközi útvonalak Mohács térségében való összekötése; Pécs hálózatba történő bekötése).
- Vállalkozói környezet fejlesztése, vállalkozási feltételek javítása Pécs - Bóly – Mohács térségében.
- Egészségipari és egészségturisztikai fejlesztések Dél-Baranyában (Villány-Siklói Borút gasztroturisztikai fejlesztése; Villány-Siklós és Mohács-Bóly fehérborút együttműködéseinek támogatása; Harkányi Gyógyfürdő fejlesztése).
- Épített kulturális örökség fejlesztése Baranya megyében (kulturális örökségturizmus fejlesztése; várak, kastélyok megőrzése, helyreállítása és hozzáférhetővé tétele).

Baranya megye Integrált Területi Programja, 2018. február

A megyei területfejlesztési program prioritásai	Kapcsolódó megyei stratégia cél	A megvalósítást szolgáló kapcsolódó TOP prioritás
I. prioritás: A helyi erőforrásokon alapuló gazdaság megerősítése a lokális gazdasági környezet integrált fejlesztésével	1. Helyi gazdaságok fejlesztése 3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés	TOP 1. prioritás TOP 5. prioritás
II. prioritás: Külső erőforrásokra is támaszkodó, a termelési kapacitások növelésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése a megyében	2. Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése	TOP 1. prioritás TOP 5. prioritás
III. prioritás: A piaci igényekhez rugalmasan illeszkedő képzési struktúra kialakítása és fejlesztése	3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés 4. Társadalmi felzárkóztatás	TOP 1. prioritás TOP 5. prioritás

IV. prioritás: Az elérhetőbb települések, elérhetőbb közösségek kialakulását szolgáló komplex fejlesztések, egészségtudatosság és egészségügyi prevenció az egészséges munkaképes társadalom biztosítása érdekében	3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés 4. Társadalmi felzárkóztatás	TOP 2. prioritás TOP 4. prioritás TOP 5. prioritás
V. prioritás: A természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló és klímátudatos környezetgazdálkodás feltételeinek megteremtése	5. Stratégiai erőforrások fenntartható használata	TOP 2. prioritás TOP 3. prioritás
VI. prioritás: Az elérhetőség javítása, fenntartható közlekedési rendszerek létrehozásának előmozdítása	6. Elérhetőség és mobilitás javítása 7. Nagytérégi csomóponttá válás	TOP 1. prioritás TOP 3. prioritás

1. Helyi gazdaságok fejlesztése

Cél a megye saját belső erőforrásain alapuló gazdaságfejlesztés, amely hozzájárul a megye hátrányos helyzetű társadalmi rétegeinek és térségeinek felzárkóztatásához. A megtermelt javakat és a keletkező jövedelmeket minél nagyobb arányban szükséges helyben tartani, tehát cél, hogy az elsősorban mezőgazdasági, illetve kézműves termékeket helyben dolgozzák fel, és helyben is értékesítsék azokat.

2. Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése

Baranya megyét eddig elkerülték a nagyobb külföldi működő tőkét hozó befektetések. A megye gazdaságában kevés nagyvállalat vesz részt, a mikro- és kisvállalkozások dominálnak. Az ipari termelés volumene alacsony, a szolgáltatási szektor ugyanakkor sokszínű. Baranya a Pécsi Tudományegyetemnek köszönhetően az ország egyik oktatási és kutatás-fejlesztési központja, bár az utóbbi területén a versenyelőnyt nem sikerült megtartania. Célként fogalmazható meg egy külső, megyén kívüli erőforrásokra is támaszkodó, versenyképes gazdaság megteremtése a megyében. Kiemelten kell foglalkozni a megye legjelentősebb településével, a közigazgatási központ Pécs, illetve agglomerációja fejlesztésével. További cél, hogy a termelési kapacitások növelése által biztosítható legyen Pécs nagytérégi központtá válása. A megyében található - a megyeszékhelyen kívül is - néhány olyan település, melyekben komoly gazdasági potenciál rejlik. Cél, hogy a termelő kapacitások javítása által ezen térségi szinten versenyképes városi térségek is hozzájáruljanak a megye gazdasági

versenyképességének javításához. A versenyképes gazdaság megteremtéséhez a fenntartható termelői szerkezet létrejöttét kell támogatni. Kiemelten fontos továbbá a kutató ágazatok támogatása, amely a fenntartható, hatékonyan működő gazdaság feltételeit képes megteremteni. Ebben jelentős elmozdulást hozhat a Pécsi Tudományegyetem, Pécs Megyei Jogú Város és a Baranya Megyei Önkormányzat szoros, a gazdaság minél szélesebb spektrumára kiterjedő együttműködése.

Nagyon fontos a megye egyes térségeinek befektetői politikáját erősíteni, amelyhez megfelelő alapot adhat a közelmúltban eszközölt gyorsforgalmú úthálózatot érintő (M6, M60), és az üzleti infrastruktúra javítását célzó (pl. mohácsi ipari park, bolyi ipari park bővítése, a pécsi ipari park fejlesztése) beruházások megvalósítása. Mindezek mellett szükséges a megye – különösen nemzetközi – elérhetőségének további javítása, a gazdasági szereplők közötti kapcsolatok erősítése, a piacra jutási feltételek, valamint a hazai és a helyi piacokon való megjelenésének segítése.

Horvátország Európai Unió csatlakozásával új lehetőségek nyílnak meg nem csak a gazdaság, de az élet más területein is, melyek kihasználásában segítséget kell nyújtani a megye kisvállalkozásainak. A turizmusból élők számára a jövőbeli megélhetés kulcsa a turisztikai potenciál erősítése elsősorban a természeti, a szellemi és épített örökségi értékek és a kapcsolódó népszerű szolgáltatások fejlesztésével, az értékek kibontakoztatásával, hozzáférhetővé és bemutathatóvá tételével, turisztikai útvonalak és programcsomagok összeállításával, valamint a marketing és az együttműködés növelésével. A kultúra és a kulturális ipar is fontos szerepet tölt be a megye életében. Cél, hogy a kulturális és kreatív ipar kihasználtságának javítása is hozzájáruljon a megye gazdasági megerősödéséhez.

3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés

Baranya közoktatási rendszerét a szegregáció, a roma tanulók, valamint speciális nevelési igényű gyerekek oktatásának nehézségei jellemzik (különösen a kistelepüléseken és a hátrányos 12 helyzetű kistérségekben). Az alapfokú oktatás helyi igényeket figyelembe vevő fejlesztése megkerülhetetlen, az iskolai kudarcok elkerülése, a továbblépéshez szükséges alapkompétenciák elsajátítása, az eredményesség és a társadalmi felzárkózás érdekében. Az oktatási rendszer következő szintjének fejlesztésével mérsékelni kell az egyes szakmák esetében kialakult munkaerőhiányt, a pályakezdőket sújtó munkanélküliséget, valamint a munkaerő elvándorlását, ezzel szemben növelni kell a szakmunkás életpálya presztízsét. Tekintettel az állást keresők dominánsan alap- és középfokú végzettségére, valamint a megye vidéki, leszakadó térségeire, a 2012 óta zajló közmunka programok szerepét is célszerű erősíteni. A kulturális intézmények és szervezetek az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek megteremtésén keresztül közvetlenül kapcsolódnak a foglalkoztatás bővítésének, a társadalmi leszakadás csökkentésének, a minőségi oktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtésének céljaihoz.

4. Társadalmi felzárkózás elősegítése

A társadalmi felzárkózás és integráció elősegítése érdekében kiemelt cél a szegénységben és kirekesztődésben élők számának csökkentése, újratermelődésének megakadályozása. Ennek keretében meg kell célozni a leszakadó társadalmi csoportok jövedelmi helyzetének stabilizálását, a munkaerőpiacon hasznosítható képzettség megszerzésén és a foglalkoztatási szint növelésén keresztül. Kiemelten figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű gyermekek oktatáshoz, neveléshez való hozzáféréseinek javítására mind a formális, nem formális és informális oktatásszervezés tekintetében. Az egészségtelen életmódra visszavezethető betegségek, egészségügyi problémák a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok körében koncentráltabban jelentkeznek. A probléma mérséklése érdekében hangsúlyt kell helyezni a szolgáltatások elérhetőségének és minőségének javítására, valamint az integrált szemléletű prevenció elterjesztése. A társadalmi egyenlőtlenségek enyhítésében a szociális ellátórendszer kiemelt szerepet játszik. Cél a szociális ellátórendszer

hatékonyságának növelése, különösen az alapszolgáltatások, valamint a gyermekkorú lakosság számára hangsúlyos gyermekjóléti ellátások területén.

5. Stratégiai erőforrások fenntartható használata

Baranya megye gazdaságának jövőbeli fejlődése és a lakosság magasabb életminőségének biztosítása megköveteli a környezeti állapot javítását, a környezeti fenntarthatóságra törekvő új szemléletű, racionális környezet-, illetve erőforrás gazdálkodást. A klímaváltozás fokozódó kockázatainak kivédése érdekében előtérbe kell helyezni a természetes vízrajzi viszonyokhoz közeli vízgazdálkodásra épülő terület- és tájhasználatokat, művelési módokat, valamint ösztönözni kell a vízvisszatartásra és vízpótlásra épülő tájgazdálkodási technológiák alkalmazását. Az épített környezet fejlesztése során további cél a lakosság klímatudatosságának általános erősítése. A lakosság környezet egészségügyi feltételeinek javítása érdekében kiemelt cél a környezetvédelmi kommunális infrastrukturális ellátottság minél teljesebb körű biztosítása valamint a jelenlegi hulladéklerakási gyakorlat megváltoztatása a szelektív hulladékgyűjtés és az újrahasznosítás lehetőségeinek maximális figyelembe vételével.

6. Elérhetőség és mobilitás javítása

Baranya megye hosszú távú célja egy élhetőbb megye kialakítása, így a stratégiai célrendszer fókuszába az ember, rajta keresztül a társadalmi szinten előnyösebb áru- és személyszállítás kerül, ahol elsődleges cél az elérhetőség és az élhető környezet együttes javítása. A stratégiai célkitűzésnek feladata, a munkahelyek és szolgáltatások jobb elérhetőségének biztosítása, az áru- és személyszállítás hatékonyságának növelése úgy, hogy mindeközben megteremti a lehetőségét a környezetszennyezés és az energiafogyasztás csökkentésének, a közlekedésbiztonság fokozásának, illetve a vonzóbb, jobb minőségű környezet kialakításának. A munkaerő mobilitásának fokozásán, a közlekedési infrastruktúra fejlesztésén, a térségi elérhetőség javításán túl a megye legfőbb célja a jelenleg közösségi közlekedést választó utasok számának megtartása, a negatív tendencia megfordítása, a távlati utasszámnövekedés elősegítése, ezzel párhuzamosan az egyéni autós közlekedés térnyerésének visszaszorítása. Cél továbbá az alternatív közlekedési módok, a kerékpáros és a gyalogos közlekedés iránt elkötelezettek számának növelése a városi közlekedés zsúfoltságának enyhítése. Mindezt egy menetrend szerint, egységes/közös tarifarendszerrel működő új, igény alapú, „utas központú” közösségi közlekedési rendszer fejlesztése révén lehet elősegíteni.

A Baranya megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere alapján a megye 2030-ig kiterjedő jövőképe és az alapján meghatározott stratégiai célok meghatározó eleme a „Nagyterségi csomóponttá válás”. A kitűzött cél eléréséhez szükséges mind a közúti, mind a vasúti, mind a vízi és légi közlekedési infrastruktúra összehangolt fejlesztése.

Transdanube.Pearls projekt

A Duna régió az egyik legígéretesebb turisztikai desztinációja Európának. A legtöbb utazás a Duna régióhoz és a Duna régión belül személygépjárművel valósul meg, mely negatív hatással bír a környezet és a lakosság részére egyaránt. A Transdanube.Pearls projekt ezekre a kihívásokra ad választ társadalmilag igazságos, gazdaságilag fenntartható, környezetbarát és egészségtudatos közlekedési szolgáltatások fejlesztése által, mely elsősorban a Duna régió látogatóit célozza.

A projekt céljai:

A projekt központi eleme egy olyan desztináció-hálózat kialakítása („gyöngyök”), amely lehetővé teszi a turisták és a lakosok számára a fenntartható közlekedési rendszerek elérhetőségét és használatát a Duna mentén, mely így elősegíti az együttműködést a közlekedési és turisztikai szektor különböző szereplői között. A hálózat növeli a résztvevő desztinációk turisztikai kínálatának „láthatóságát”, mely egyedi kínálatként a fenntartható közlekedési módokkal történő utazás lehetőségét teremti meg a látogatók számára. A hálózat céljai:

a lehetőség biztosítása, hogy a turisztikai célpontok a személygépkocsi-használat nélkül is elérhetővé váljanak a meglévő közlekedési módok jobb összekapcsolása által

biztosítsa a látogatók számára az új és korszerűsített fenntartható közlekedési módokkal történő utazás lehetőségét, mely a projekt keretében kerül kialakításra és tesztelésre

gondoskodjon arról, hogy a következő desztináció eléréséhez (vagy esetleg a hazaút érdekében) fenntartható közlekedési módot tudjon igénybe venni a látogató

felhasználóbarát módon és könnyen elérhető információt biztosítson a közlekedési szolgáltatásokról és a turisztikai kínálatról

képessé tegye a helyi és regionális szereplőket a “fenntartható közlekedés a turizmusban” eszme tovább gondozására a projektidőszak lezárását követően is

További várható eredmények:

Integrált fenntartható közlekedési szolgáltatások fejlesztése és különböző közlekedési módokkal történő utazási lehetőségek javítása a Duna mentén, különösen a turisztikai desztinációk elérhetősége érdekében

Regionális és helyi szereplők oktatása annak érdekében, hogy további fenntartható közlekedési szolgáltatások kerüljenek megvalósításra

Gondoskodjon a felhasználóbarát és könnyen elérhető fenntartható közlekedési szolgáltatások információiról a transznacionális on-line platformok fejlesztésével, valamint a Duna menti regionális közlekedési központok létrehozása által

Attraktív turisztikai csomagok kialakítása a látogatók számára a Duna mentén.

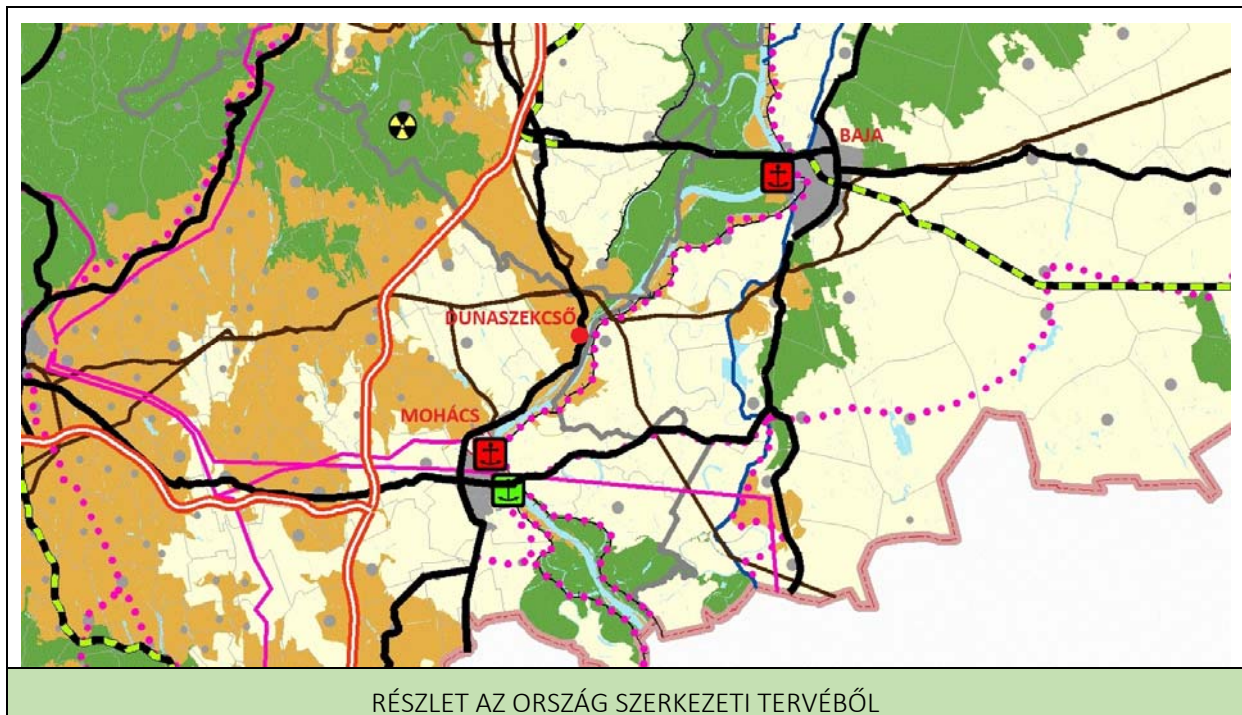
1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A településrendezési tervek készítése, módosítása során meg kell teremtetni az összhangot a magasabb szintű tervekkel, így az Országos Területrendezési Tervvel (továbbiakban OTRT), valamint Baranya Megyei Területrendezési Tervével is. Az OTRT 2013 évben felülvizsgálatra került, mely 2014. január 1-től lépett hatályba.

Országos Területrendezési Terv Szerkezeti terve Dunaszekcső községet az alábbiakban érinti:

A terv a település nyugati részét mezőgazdasági térségbe, míg keleti, nagyobbik részét vegyes területfelhasználású térségbe sorolja. A települést érinti az 56. számú főút, a településtől nyugatra halad el az M6 jelű gyorsforgalmi út. A Duna túlsó partján elsőrendű árvízvédelmi fővédvonalon országos kerékpárút törzshálózati elemet jelöl. A terv országos jelentőségű kikötőt jelöl Mohácson és Baján. A mohácsi kikötő egyúttal határkikötő is.

A település területét több földgázszállító vezeték is érinti.

Országos övezetek

Az Országos Területrendezési Tetről (továbbiakban: OTTrT) szóló 2003. évi XXVI. törvény 2013. évi módosítása szerint az országos övezetek közül Dunaszekcső község közigazgatási területét az alábbi övezetek érintik:

1. Országos ökológiai Hálózat övezete: a település közigazgatási területét érint.

Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei terület-felhasználási kategória, illetve olyan övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

Az övezetben bányászati tevékenységet folytatni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával lehet.

Az országos ökológiai hálózat övezetét a kiemelt térségi és a megyei területrendezési tervekben magterület, ökológiai folyosó, valamint pufferterület övezetbe kell sorolni.

2. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület: a település közigazgatási területét érinti

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.

Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet

3. Jó termőhelyi adottságú szántóterület: a település közigazgatási területét érinti

A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.

4. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület: a település közigazgatási területét érinti

Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

5. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület: a település közigazgatási területét érinti

Az övezet területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv és annak alapján a településszerkezeti terv pontosítja.

Az érintett területre a kiemelt térség és a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg helyi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

A tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

A helyi építési szabályzat az építmények tájba illeszkedésének bemutatására látványterv készítését írhatja elő és a készítésre vonatkozó követelményeket határozhatja meg.

Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell elhelyezni.

6. Világörökségi és világörökségi várományos terület: a település közigazgatási területét érinti

A világörökségi és világörökségi várományos terület övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

A lehatárolt világörökségi és világörökségi várományos területen:

- a) a területfelhasználás módjának és mértékének összhangban kell lennie a világörökségi kezelési tervben meghatározott célokkal,
- b) új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek területe nem bővíthető,
- c) a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a kulturális és természeti örökségi értékek sérelme nélkül, területi egységüket megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve és a világörökségi kezelési tervnek megfelelően kell elhelyezni.

7. Országos vízminőség-védelmi terület: a település közigazgatási területét érinti

Az országos vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről a kiemelt térség és a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket, és a helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre vonatkozó szabályokat kell megállapítani.

Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

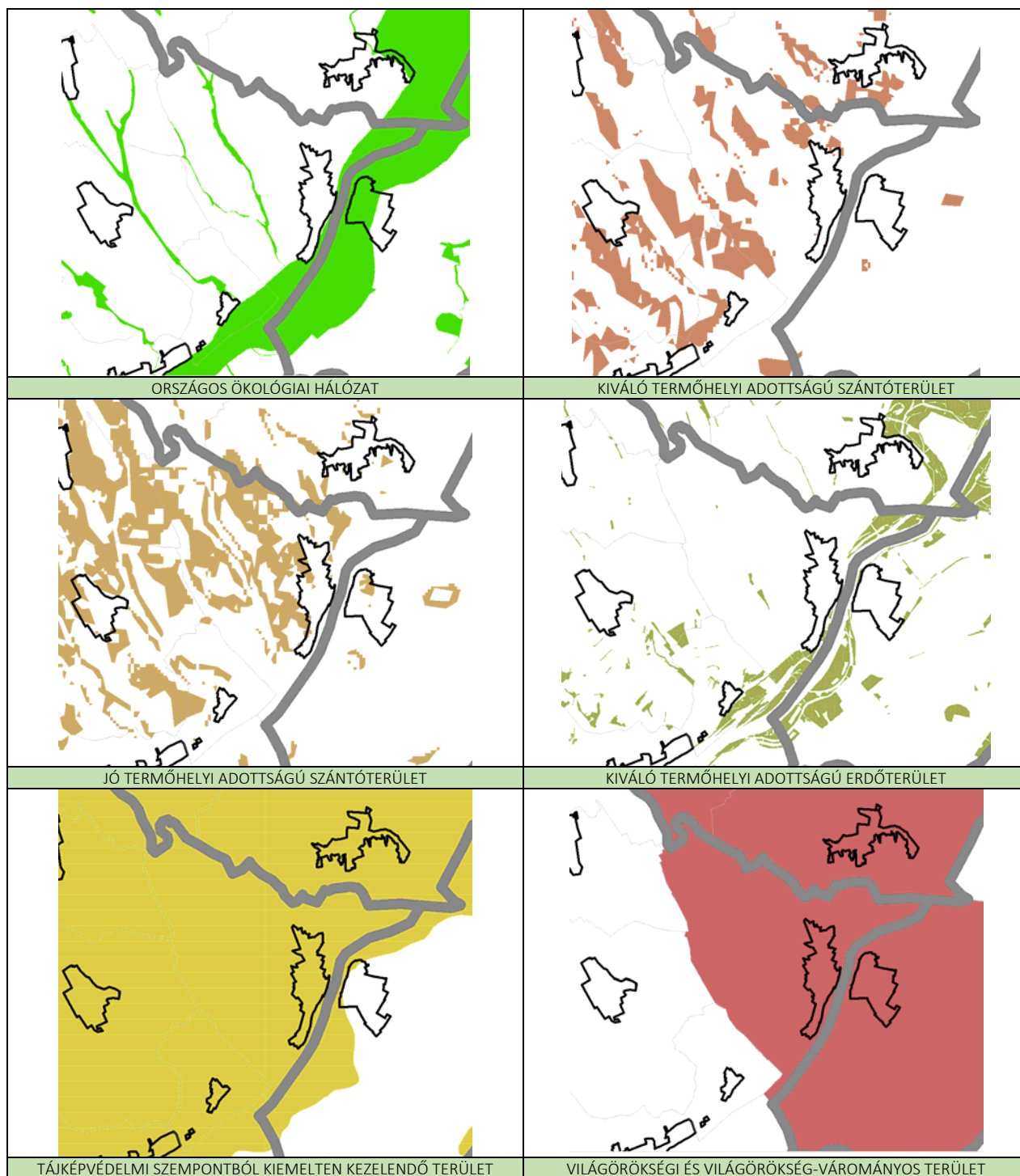
8. Nagyvíz meder övezete: a település közigazgatási területét érinti, tervezési terület is érinti.

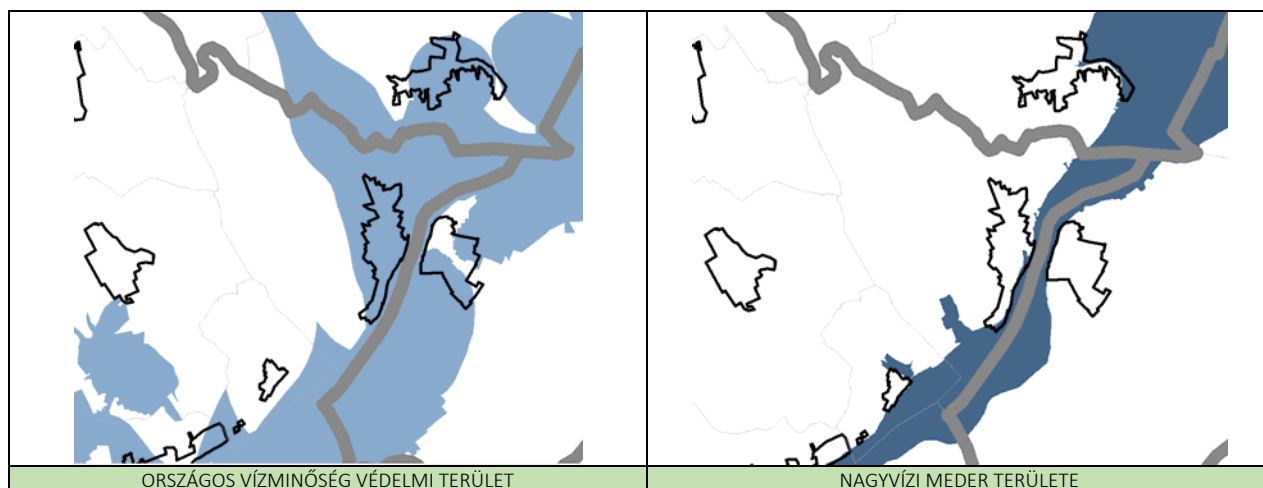
A nagyvízi meder övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

9. Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkárelhárítási célú szükségtározók területe: nem érinti

10. Kiemelt fontosságú honvédelmi terület: nem érinti

Országos övezeti tervlapok részlete:

Baranya megye területrendezési terve

Baranya Megye Területrendezési Terve a 9/2005. (V. 12.) önkormányzati rendelettel került jóváhagyásra.

Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs rendszerben (TEIR) lévő alapadatok alapján Dunaszekcső közigazgatási területét érintően:

Település területe (ha)	Erdőgazdálkodási térsg (ha)	Vegyes területfelhasználású térsg (ha)	Hagyományosan vidéki települési térsg (ha)	Vízgazdálkodási térsg (ha)	Mezőgazdasági térsg (ha)
3674,96	398,51	431,17	290,156	302,04	2253,07

A Térségi Szerkezeti terv Dunaszekcső belterületét és a külterületi gazdasági telephelyeit hagyományosan vidéki térségbe sorolja.

A külterület túlnyomó részét mezőgazdasági térségbe sorolja, benne kisebb foltokban erdőgazdálkodási térséget jelöl. A zártkerti rész vegyes területfelhasználási térségbe került, míg a Duna és egyéb vízfolyások pedig vízgazdálkodási térségbe.

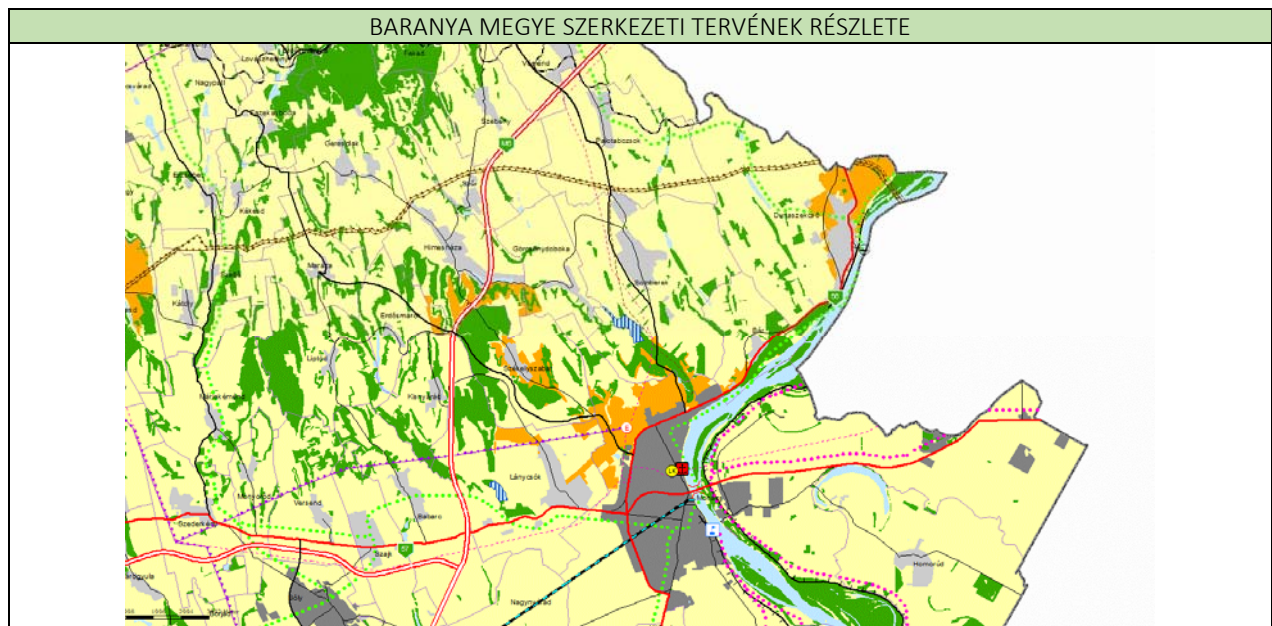
Közlekedési elemek közül Dunaszekcső közigazgatási területén észak déli irányba áthaladó fő közlekedési útja a Szekszárd-Mohács-Udvar (Horvátország) közti 56. számú főút.

A belterületről nyugatra az 56. számú főúthoz kapcsolódva jelöl egy un. tervezett burkolt utat, mint elkerülő vagy tehermentesítő út.

A külterületet érinti a (Városföld-Baja) – Pécs- országhatár (Horvátország) közti nemzetközi és hazai szénhidrogén szállítóvezetékek (2 db, meglévő) és egy meglévő térségi szénhidrogén szállítóvezeték is (Baja-Báta-Duna tartalék ág).

A Duna jobb partján, azzal párhuzamosan elsőrendű árvízvédelmi fővonalat jelöl a terv, valamint Dunaszekcső és Dunafalva között kompátkelőhelyet.

A terv 2 darab térségi jelentőségű kerékpár utat is jelöl: (Báta) – Palotabozsok – Véménd – Feked – Lovászhetyén- Pécsvárad, valamint (Szekszárd-Keselyűs-Pörbölly)- Mohács között.

Az MTrT alapján Dunaszekcső község területét az alábbi övezetek érintik:

1. Magterület, ökológiai folyosó, puffterület övezete: a települést érinti az ökológiai folyosó és a magterület övezete. A Duna menti részek magterület övezetében vannak, míg a vízfolyások menti részek az ökológiai folyosó övezetébe tartoznak.
2. Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterület: a települést területét érinti. A terület pontos lehatárolása a Budapesti Fővárosi Kormányhivatal adatszolgáltatása alapján történik.

A megyei övezeti tervlap alapján a belterülettől délre, Gálhegy és Cser dűlőket érinti a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület, összesen 29,66 ha nagyságon.

3. Kiváló adottságú erdőterület, erdőtelepítésre alkalmas terület: a település területét érinti.

A területek pontos lehatárolása az illetékes erdészeti igazgatóság és a Budapesti Fővárosi Kormányhivatal adatszolgáltatása alapján történik.

A megyei övezeti tervlap alapján a Duna menti erdő területek tartoznak a kiváló termőhelyi adottságú erdő övezetbe, összesen 183,39 ha. Erdőtelepítésre alkalmas terület összesen 6,8 ha van.

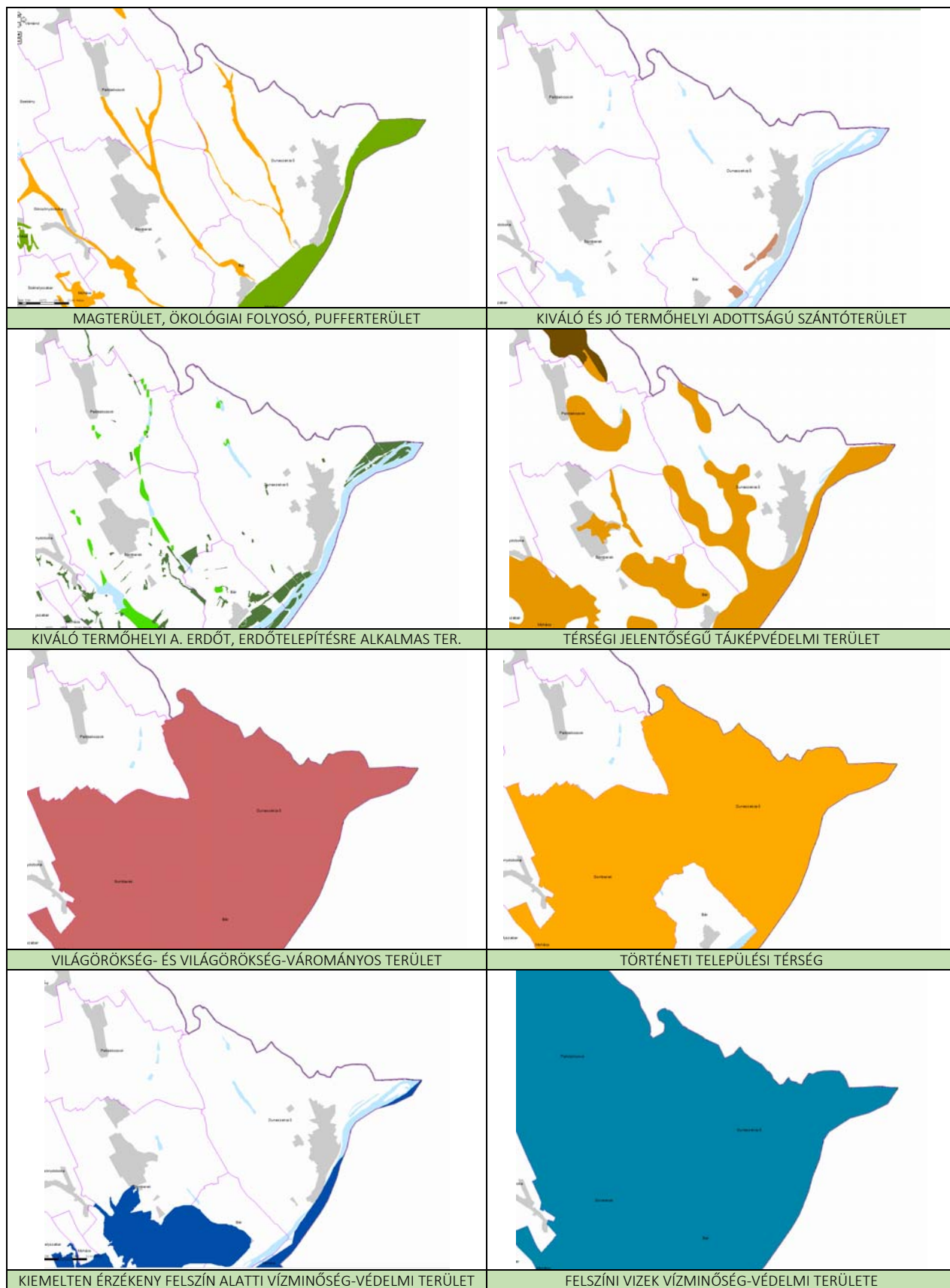
4. Országos komplex tájrehabilitációt igénylő területek: megszűnt
5. Országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi terület: megszűnt

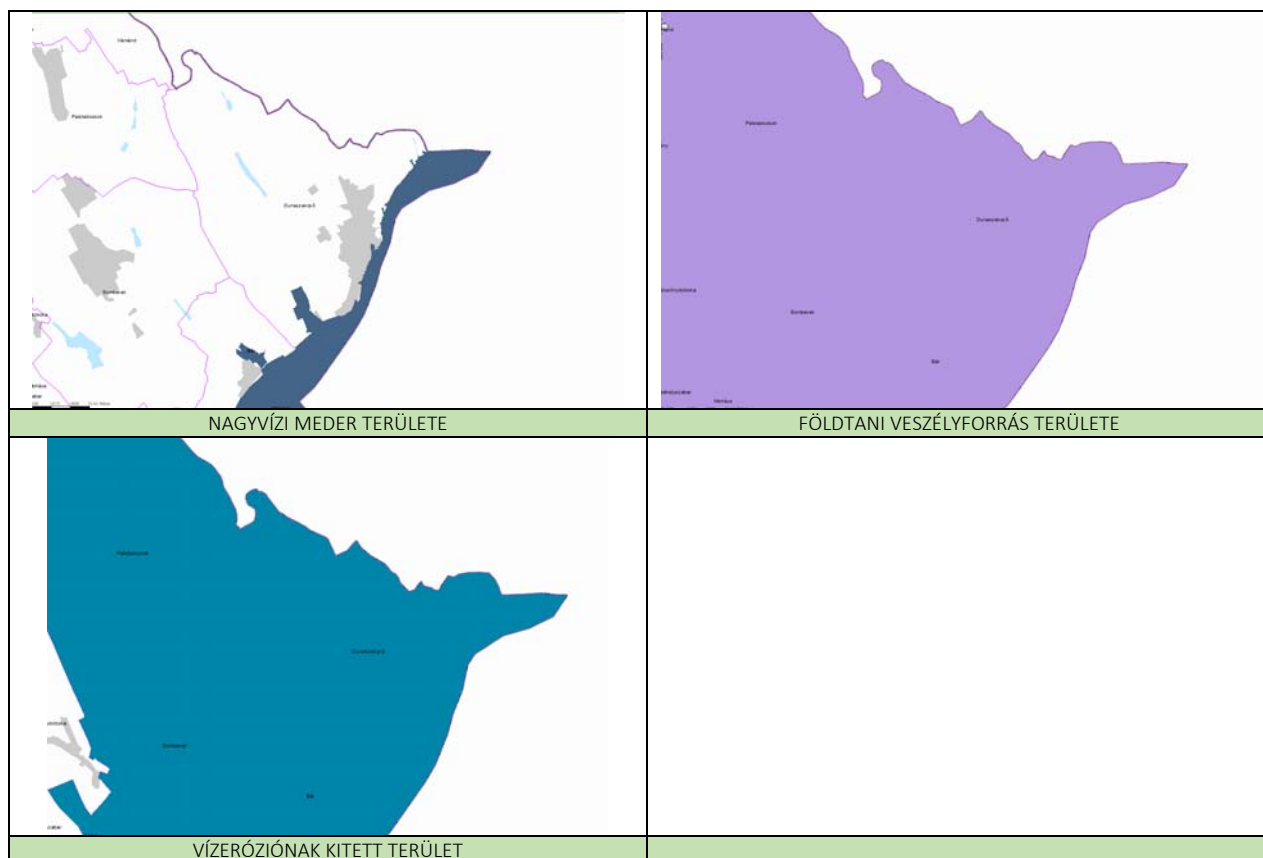
helyette Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület: a terv országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi területeket jelöl. A terv övezeti tervlapja alapján a Duna menti és a vízfolyások menti területeket sorolja országos jelentőségű tájképvédelmi területbe.

Az övezet lehatárolása a Duna-Dráva nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása szerint történik.

6. Térségi hulladéklerakó kijelölésére vizsgálat alá vonható terület: megszűnt

7. Világörökségi és világörökség-várományos terület: a település területét érinti. A pontos lehatárolását a Miniszterelnökség, Kulturális Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság, Örökségvédelmi Nyilvántartási Iroda adatszolgáltatása szerint kell végezni.
8. Történeti települési terület: megszünt
9. Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi terület övezete: megszünt
Helyette Országos vízminőség-védelmi terület: a település területét érinti a Duna területén.
10. Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területe: megszünt
11. Ásványi nyersanyag-vagyon terület: a település területét nem érinti.
12. Együtt tervezhető térségek: megszünt
13. Nagyvízi meder és rendszeresen belvízjárta területe: a nagyvíz meder területe érinti a Duna menti részeket. Pontos lehatárolása az illetékes vízügyi igazgatóság adatszolgáltatása szerint történik.
14. Rendszeresen belvízjárta terület: 13. pontban ismertetve
15. Földtani veszélyforrás területe: a település területét érinti. Pontos lehatárolása mérnökgeológia szakvélemény alapján történik.
16. Vízerosciónak kitett terület: megszünt
17. Szélerózióknak kitett terület: megszünt
18. Kiemelt fontosságú honvédelmi terület, honvédelmi terület: a település területét nem érinti.
19. Tájrehabilitációt igénylő terület: a megyei területrendezési terv övezeti tervlapjai ilyen lehatárolást nem tartalmaz.
20. Szélerőműpark telepítéséhez vizsgálat alá vonható terület: a megyei területrendezési terv övezeti tervlapjai ilyen lehatárolást nem tartalmaz.

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai

Bár község -

Somberek község

12/2016. (II. 23.) önkormányzati határozatával módosított 22/2012. (IV. 26.) önkormányzati határozattal elfogadott Településszerkezeti terv – tervező Kokas és Társa Kft, Pap Zsuzsa

A tervben megfogalmazott fejlesztési célok nem érintik a települést.

Véménd község

35/2009. (VI. 12.) önkormányzati határozattal elfogadott Településszerkezeti terv – tervező Várostervező Bt, dr. Pap József

A tervben megfogalmazott fejlesztési célok nem érintik a települést.

Báta község

201/2008. (XI. 29.) önkormányzati határozattal elfogadott Településszerkezeti terv – tervező Meridián Mérnöki Iroda Kft, Deák Varga Dénes

A terv tervezett kerékpátutat jelöl a bátai gáz fogadó állomás mellett az 56. főút irányába, valamint felhagyott vasúti töltésen Baranya és Tolna megye határán, Palotabozsok irányába. Ez utóbbi tervezett kerékpárút Dunaszekcső közigazgatási határát nem lép át.

Dunafalva község

Mohács Város

többször módosított 175/2011. (XII. 15.) önkormányzati határozattal elfogadott Településszerkezeti terv – tervező Kokas és Társa Kft, Pap Zsuzsa

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

A település településfejlesztési koncepciója, Cselekvési terv vita anyag (2007.) az alábbi célokat határozza meg:

Célkitűzések a gazdaság terén:

1. Humán erőforrások felmérése

A település gazdasági fejlődését elősegítő lépések meghozatalában igen fontos annak ismerete, ki milyen szaktudással és képességgel rendelkezik. Ennek felmérését célozná meg a tervezet felmérés. Ezt össze lehetne kapcsolni a vállalkozási tevékenységek összegyűjtésével is.

2. Gazdasági környezet felmérése

El kell készíteni egy tanulmányt, amiben olvashatók mindenki számára a befektetési lehetőségek, a rendezési terv koncepciója. Dönteni kell abban is, milyen kedvezményeket biztosít a település a vállalkozásukat hozzánk telepítőknél, esetleges beruházóknak.

3. Vagyonkezelő gazdasági társaság létrehozásának előkészítése

Egy 100%-ig önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság létrehozása szükséges egyrészt az ÁFA visszaigénylés lehetősége, másrészt gazdasági tevékenység végzése céljából. Szakértővel kell elkészíttetni azt a szakvéleményt, mely alapján döntést lehet hozni a létrehozásról.

4. Beruházásokat végző „konzorcium” szervezése

Célkitűzések az *Idegenforgalom, vendégvárás területén*:

1. Hajómalom létrehozása

Régóta húzódozó terv a dunai hajómalom megépítése és turisztikai látványossággént való bemutatása. Ennek érdekében a Mohácsi Hajómalom Egyesület székhelye Dunaszekcsőre kerülne át, valamint az Egyesület neve is megváltozik. Az Egyesület tagjai közé dunaszekcsőiiek is bekerülnek, ezáltal részt vehetünk a döntésekben is. Ezzel elhárulna a legfőbb akadály a malom megépítése előtt.

2. Ifjúsági szálláshely kialakítása

Az önkormányzat birtokában lévő szolgálati lakásokat ifjúsági szálláshellyé kell átalakítani. Figyelni kell a célzott pályázatokat.

3. Csónakkikötő kialakítása és eszközvásárlás

Szükséges kisebb vízi járművek kikötésére alkalmas pontonkikötő építés, valamint turisztikai céllal kenuk, motorcsónak és kerékpárok vásárlása és bérleti célú hasznosítása. Ehhez a tevékenységhez érdemes lenne tulajdont szerezni a Duna-Rév Kft-ben. Itt már felmerül az a probléma (bérlet, valamint a szálláshely hasznosítása), hogy gazdasági tevékenységet kell végezni, ehhez létre kellene hozni egy önkormányzati tulajdonú vagyonkezelő szervezetet. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, miként lehet megoldani a

nagyobb hajók, csónakok vízre helyezését, biztonságos tárolását. Az ehhez kapcsolódó szolgáltatások kialakítása bevételt és munkahelyet teremtené. A Piknik Park alatti terület lenne alkalmas a kikötő elhelyezésére, ekkor lehetőség adódna a csónakelhelyezési díj megállapítására.

Kijelölt túraútvonal Bátáig

Lehetséges nyomvonal: Falumúzeum – Várhegy - Szentjános hegy – Bésán kápolna – Telelő – Raffai tanya – Bába – Falumúzeum

Ez egy 6 km hosszú túraútvonal, mely nagyrészt a Duna-Dráva Nemzeti Parkon keresztül vezet. Szükséges hozzá az útvonal kijelölése (fákra, oszlopokra történő jelek felfestésével), térkép (helyben megoldható). Kell a Nemzeti Park támogatása is. Ezt a programot a DDNPI-val való együttműködésben kell megoldani.

5. Szervezett programok kidolgozása

Először egy napos programkínálat(ok) kidolgozása szükséges, feltétlenül fontos az idegenvezetés biztosítása, magyar, német és angol nyelven. Ehhez megfelelő nyelvtudással rendelkezőket kell keresni, akik felkészítést kapnának a szükséges ismeretekről. Keveset kell csinálni, de az nagyon jó legyen. Ezzel megjelenhetünk a környék idegenforgalmi irodáiban, ahol a programot ki tudják ajánlani. Így csinálják másutt is és működik.

6. Adatbázis létrehozása

Az eladó ingatlanokról, befektetési lehetőségekről kell adatbázist készíteni, mely elérhető az internetről, lehetőleg több nyelven. Ennek készítése már folyamatban van.

7. Kiadványok készítése

Nincs Szekcsőről a falu értékeit bemutató rövid terjedelmű kiadvány, ezen kívül szükséges minden évben egy informatív prospektus megjelentetése is.

8. Rendezvények feltételeinek javítása

Előre kell lépni, a nagyobb tömegeket megmozgató rendezvények bővítése, a megrendezés feltételeinek javítása terén. Az infrastruktúra kialakítására nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Sok pénzt kötünk sátrak, padok, asztalok bérletére, szállítására. Ezt jó lenne elkezdni kiváltani saját eszközökre. Ezen felül célszerű lenne egy rendezvények szervezésére szakosodott munkacsoport magalakítása is.

9. Partnerségi program kialakítása a DDNPI-vel

Elengedhetetlenül fontos a jó kapcsolat ápolása a Nemzeti Parkkal. Ezen felül szükséges olyan közös programok kidolgozása, melynek eredményeként új turisztikai programok jöhetnének létre.

Célkitűzések Oktatás, ifjúság, kultúra, sport területein:

1. Fűtése korszerűsítés az iskolában

Ez egy átfogó, közintézményeket érintő koncepció része, melyben alternatívát kell biztosítani az egyre dráguló gázfűtéssel szemben.

2. Ablakcsere az iskola épületén

Ez a fejlesztés szintén az energiahatékonyság megvalósítását szolgálja. A jelenlegi rosszul hőszigetelő nyílászárókat le kell cserélni korszerűbbekre.

3. Tornaterem parkettacsereje

Tovább nem javítható, csiszolható a felület, a biztonságos használat szempontjából elengedhetetlen a csere.

4. Salakos pálya műfüvesre cserélése.

Jelenleg a pálya használata minimális, nem szolgál tömegsport célokat. Felújítása, új funkciók társítása és az egész kastélykert szerepének átgondolása azt eredményezi, hogy a jelenleginél sokkal több közösségi sportrendezvény kerülhet megrendezésre. Szükség lenne tenispálya, mászó fal, kötelpark és squash pálya kialakítására is lehetőség szerint. További terv a füves focipálya lelátójának kialakítása.

5. Buszvásárlás

Az iskolatársulásokkal együtt járó utazások, diákcseraprogramok, sporttevékenységek, kulturális programok elengedhetetlen és költséges része az utazást biztosító jármű bérlése. Jelenleg jelentős kiállási díjjal tudunk buszt bérelni. Ki kell dolgozni egy üzleti tervet, érdemes lenne-e egy 25 fős használt buszt lízingelni és vállalkozás formájában hasznosítani. A környező települések szinte mindegyike rendelkezik ilyen járművel.

6. Művelődési Ház felújítása I. ütem

Elsősorban a jelenleg is használt épületrészek felújítása lenne szükséges. Tetőcsere, nyílászárók cseréje, fűtőkorszerűsítés, belső terek felújítása jelentené a felújítás első ütemét. Sürgős lenne a táncterem tetőzetének kijavítása. Az épület átfogó felújítására szolgáló terveket is el kell készíteni.

Célkitűzések környezet, környezetvédelem, településfejlesztés**1. Kerékpárút építés, I. ütem**

A bármi meglévő kerékpárúthoz történő csatlakozás első lépéseként a kerékpárutat el kell hozni Dunaszekcső belterületére. Az árvízvédelmi töltés elkészítésekor olyan javaslatot kell tenni, ami a kerékpárutat a töltésen vezetné el a kompkikötőig. Innen a kerékpárút csatlakozik a Dunafalva felől érkező EuroVelo európai kerékpárút hálózatba. A későbbiek folytán szükséges lenne Báta felé tovább vinni a kerékpárutat. Szükséges azonban a belterületi kerékpárút kiépítése is. A Bár-Szekcső szakasz elkészítése jelenti az első ütemet. Ennek tervei már pályázati forrásból elkészültek.

2. Belső faluközpont felújítási terveinek elkészítése

A megkezdett katolikus templom körüli munkálatok befejezése és annak szerves összekapcsolása a templomteret követő közparkkal, ennek megfelelő tervek elkészítése. A templomtértől indulva az iskolával bezárólag át kell értékelni az egyes területek funkcióit. Elsősorban a buszközeledés, várakozás feltételeinek javítása, parkolóhelyek számának bővítése, járdák, gyalogos útvonalak kijelölése, a régi piactér és környékének nagyobb rendezvények rendezésére alkalmas tervezése, a parkok szerepének átgondolása lenne fontos. Ide tartozik még a salakos sportpálya és környékének ezen tervbe integrálása is.

3. Zöldenergia hasznosítása és komposztáló telep kialakítása

A közintézmények fűtését zöldenergia bevonásával kell olcsóbbá tenni. Az ehhez szükséges hatástanulmány elkészítése folyamatban van. Már beszerzésre került egy aprítékot készítő berendezés, amivel a településen keletkező zöldhulladékot lehet komposztálásra előkészíteni. A komposzttelep kialakítása és a keletkező virágföldet helyi célokra lehet hasznosítani.

4. Játsszótér program folytatása

A rózsadombi játszótér felújításához hasonlóan szükség lenne további játszóterek korszerűsítésére is. Elsősorban a Posta mögötti játszótér felújítása lenne fontos, bevonva jelentős társadalmi munkát is.

5. Virágosítás program

Átfogó tervet kell készíteni a zöldterületeken telepítendő növényekről, és ezek ültetését, telepítését ütemezve meg kell kezdeni.

6. Utca névtáblák kihelyezése

A virágosítás programjával együtt célszerű lenne ezt is elvégezni. Jó példák vannak a környéken is, de lehetne újat is kitalálni.

7. Árvízmentesítés

A gyakori árvízveszély lehetősége a védekezés módját kormányzati szinten is megváltoztatta. Az eddigi megoldások helyett végleges árvízvédelmi rendszer kiépítését támogatják. Ennek terveit és kivitelezését a közeljövőben állami forrásból megvalósítják. A

mi feladatunk az, hogy ennek módja maximálisan feleljen meg a helyi igényeknek, körülményeknek és illeszkedjen a településfejlesztési koncepció különböző pontjaihoz. Biztosítson lehetőséget vízparti fejlesztésekhez, idegenforgalmi projektekhez.

8. Támfal-löszpart-patak program

A település morfológiai adottságai és az intenzív használat megkívánja, hogy a veszélyeztetett partfal szakaszokat megerősítsük. További cél, hogy a Szentháromság kápolna felé vezető utat biztonságossá tegyük. A településen átfolyó források és patakok tisztítását folytatni kell, megoldást kell találni a Petőfi utcai árok rendezésére és a Jókai utca rehabilitációját is be kell fejezni.

Nagyobb gond a Várhegyen és a Szent-János hegyen bekövetkező talajmozgások következményeinek elhárítása. Sürgőssé vált a Rákóczi u. vízvezetékének és burkolatának cseréje.

9. Ivóvíz-szennyvíz program

Sarkalatos pont a településen élők szempontjából a magas víz és csatornadíj. Meg kell vizsgálni a saját vízbázis létesítésének lehetőségeit. Célszerű lenne próbafúrást végezni ivóvíz és esetlegesen termálvíz hasznosítása (hőszivattyús fűtés) miatt. El kell készíteni a településen még hiányzó csatornarendszer terveit, a csatorna és szennyvíztisztító hatékonyságát növelni kell. Külön feladat a Várhegyen lévő víztározó kiváltása hidroglóbusra. A megvalósítás üteme az elérhető pályázati források függvénye. A terveket kell első lépésben elkészíteni.

9. Falutakartási program

Szükség lenne olyan közösségi rendszeres programra, mely a település lakóit vonná be környezetünk tisztábbá tételébe. Az általános iskolásoktól kezdve minden korcsoportot meg kell szólítani. Vannak már jó példák, a horgászegyesület rendszeresen szervez hasonló programokat.

10. Ortodox templom felújítása

A településközpont felújításánál gondolni kell a szerbtemplom és környékének rendbe tételére is. Amennyiben lehet rá állami forrást szerezni és sikerül az ortodox egyházzal együttműködést kialakítani, akkor kell gondolkodni a templom felújításán, látogathatóvá tételén és a Dunaszekcsőről származó egyháztörténeti dokumentumok, tárgyak és az innen néhány éve Szentendrére szállított ikonok kiállításának lehetőségén, turisztikai program keretében.

11. Nyugdíjasház kialakítása

Az előregedő településen nagy gondot kell fordítani az idősök gondozására és megfelelő elhelyezés és felügyelet biztosítására. Ennek egyik lehetséges változata, ha kis alapterületű lakásokat hozunk létre és biztosítjuk az elhelyezést azok számára, akik ezt igénylik.

I. ütem: Koncepció kidolgozása és tervek készítése

13. Érdekeltség növelése

Meghirdetésre kerül a Tiszta udvar rendes ház akció, valamint a helyi védett ingatlanok felújításának támogatására kiírandó pályázat is.

A település integrált településfejlesztési stratégiával nem rendelkezik.

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Az önkormányzat képviselő-testületeszámú határozatában döntött a község Településfejlesztési koncepciójának és Településrendezési Tervének teljes körű felülvizsgálatáról.

Az önkormányzat a településrendezési terv felülvizsgálatára elkészítése céljából szerződést kötött a ColoLine Terv Építészeti és Városfejlesztési Kft-vel. A szerződés részeként új Településfejlesztési koncepció készül, továbbá felülvizsgálatra kerül a község hatályos (.....-ban jóváhagyott, és többször

módosított) Településszerkezeti terve, valamint a Helyi Építési Szabályzata és annak mellékletét képező szabályozási terve a teljes közigazgatási területre vonatkozóan.

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

A településrendezési eszközök 2004-ben kerültek elfogadásra, melyet azóta többször is módosítottak.

Településszerkezeti terv – elfogadva Öh határozattal, tervező: ANDOK Építésziroda Tervező Bt, Gáll Csaba

Helyi Építési Szabályzat – jóváhagyva 2 / 2005. (IV.01.) önkormányzati rendelettel

Rendezési terv 1. számú módosítása:

Településszerkezeti terv módosítása – elfogadva Öh határozattal

Helyi Építési Szabályzat módosítása – jóváhagyva 18/2007.(XII.17.) önkormányzati rendelettel

Rendezési terv 2. számú módosítása:

Településszerkezeti terv módosítása – elfogadva Öh határozattal

Helyi Építési Szabályzat módosítása – jóváhagyva 2/2009.(II.28.) önkormányzati rendelettel

1.6.1. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei

A hatályos (2004) településszerkezeti terv megállapításai a területfelhasználási átsorolásokat, tervezett közlekedési elemeket és tájrendezési javaslatokat tartalmaz.

A terv a település központi részét településközpont vegyes területbe sorolja, a hozzá kapcsolódó lakóterületi részeket kisvárosias lakóterületbe, a szélső utcákat falusias lakóterületbe.

Jelentős méretű tervezett lakóterületeket jelöl a belterület szélső részein.

A település déli végét, illetve a Duna parti részeket üdülő területbe sorolja, illetve tervezett üdülő területet is jelöl.

A gazdasági területek között szintén meglévő és tervezett területeket is jelöl.

A sportpályának jelöl fejlesztési területet, illetve a temetőnek bővítési területet.

A külterületen jelentős tervezett erdőterületeket jelöl.

Közlekedési elemek közül jelentős változás a tervezett elkerülő út, mely az 56. főúthoz visszacsatlakozva kerül ki a belterületi részt, illetve Bár irányába hoz új közúti összeköttetést.

Tervezett kerékpárutat jelöl a terv az 56. főt mentén déli irányba Mohács , északi irányba Bába (Bátaszék) irányába, továbbá a Dunától nem messze az egykori vasúti töltés nyomvonalán a belterület temetőjétől indulva Bába Alsőgi részig haladva.

TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV

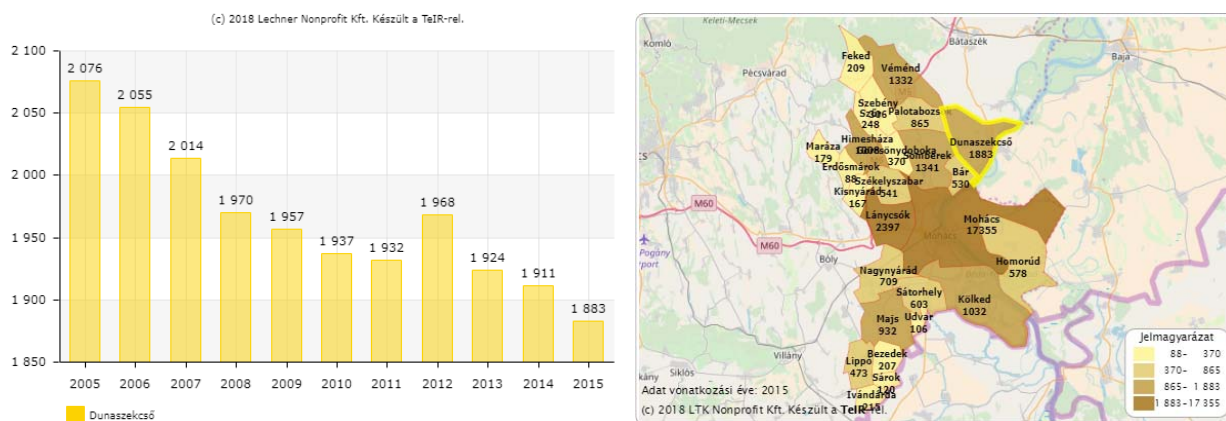

1.7 A település társadalma

1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

A **lakónépesség** az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Ahogyan az adatok országosan, évtizedes távlatokban is csökkenő tendenciát mutatnak, úgy Dunaszekcső települést is a folyamatosan fogyó népesség jellemzi. A község lélekszáma 2015. évben 1883 fő volt.

Lakónépesség és annak térségi viszonylata (fő)

forrás: TEIR, Helyzet-Tér-Kép

A lakónépesség **nemzetiségi összetétele** tekintetében elmondható, hogy a lakosság 80 %-a magyar, míg 14%-a német, 4%-a roma kötődésű, de élnek a településen horvát, szerb, szlovák, román kötődésű polgárok is. Érdekeik képviselőit mind német, mind roma nemzetiségi önkormányzat működik a településen.

A népesség korcsoportonkénti megoszlása tekintetében említést érdemel, hogy a településen a fiatal korosztályok százalékos aránya valamelyest magasabb, mint a járási átlag, ugyanakkor alatta marad mind a megyei, mind az országos átlagnak. Tehát a munkaképes korú, illetve a jövő generációjának tekinthető 30 év alatti lakosok aránya alacsonyabb, míg a nyugdíjas korosztály aránya magasabb, mint a nagyobb területi egységekben.

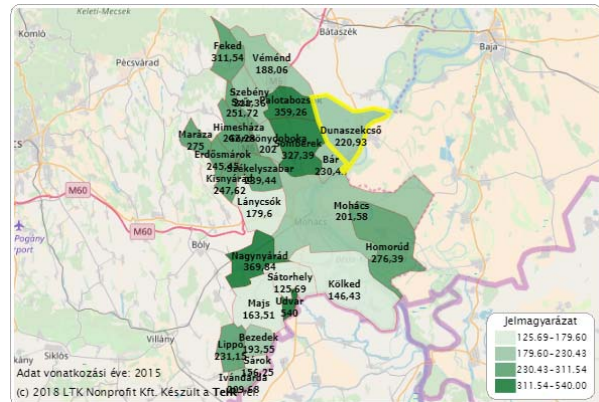
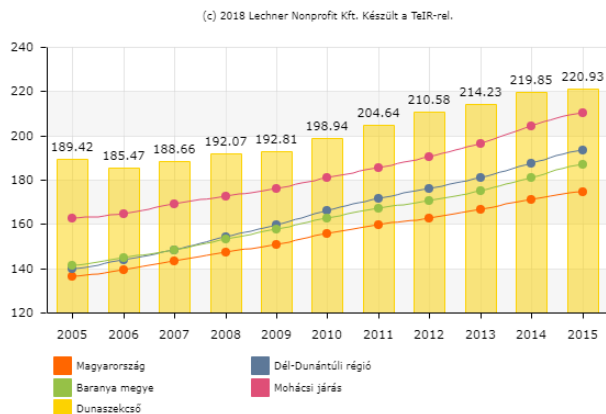
Lakosság korcsoportonkénti megoszlása

	Dunaszekcső	Mohácsi járás	Baranya megye	Magyarország
0-14 évesek	13,17%	12,89%	13,56%	14,58%
15-19 évesek	5,50%	4,69%	4,77%	5,11%
20-29 évesek	11,01%	11,32%	12,67%	12,35%
30-39 évesek	11,52%	13,87%	13,95%	14,08%
40-59 évesek	29,58%	29,18%	28,91%	27,88%
60-X évesek	29,22%	28,05%	26,14%	26,00%
Összesen	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

forrás: KSH, mikrocenzus 2016.

A lakosság korcsoportok szerinti megoszlásból következik, hogy a település öregedési indexe (állandó népességből a száz, 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma) magasabb értékű (2015-ben 220,93 %), mint a nagyobb területi egységekben.

Öregedési mutató és annak térségi viszonylata
(Állandó népességből a 100 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma)

forrás: TEIR, Helyzet-Tér-Kép

Dunaszekcső lakosságának **képzettsége**, iskolai végzettsége tekintetében elmondható, hogy a 7 évesnél idősebb népesség legnagyobb arányban - összességében a népesség 43%-a - középiskolai végzettséggel rendelkezik. A lakosság mintegy harmada rendelkezik 8 általános iskolai végzettséggel. A főiskolai, egyetemi végzettséggel rendelkezők aránya valamivel több, mint 7 %.

A település képzettségi mutatói

Dunaszekcső	fő	%
A 7 éves és idősebb népességből 0 osztályt végzettek száma	21	1,1%
A 7 éves és idősebb népességből az általános iskola 1-7. osztályát végzettek száma	233	12,4%
A 7 éves és idősebb népességből az általános iskola 8. osztályát végzettek száma	681	36,1%
A 7 éves és idősebb népességből középiskolai végzettségű középiskolai érettségi nélkül, szakmai oklevéllel	472	25,0%
A 7 éves és idősebb népességből középiskolai végzettségű középiskolai érettségivel, általános oklevéllel	343	18,2%
A 7 éves és idősebb népességből egyetemi, főiskolai végzettségű oklevéllel	135	7,2%
A 7 éves és idősebb népesség összesen	1885	100,0%

forrás: KSH, népszámlálás 2011.

Dunaszekcső **foglalkoztatottsági mutatói** kedvezőtlenebbek, mint a nagyobb területi egységekben mért statisztikák. Az aktív korúak közül azok, akik helyben nem tudnak munkát vállalni, elsősorban Mohácsra, Pécsre és Szekszárdra ingáznak.

Települési szintű munkaerő-piaci adatok

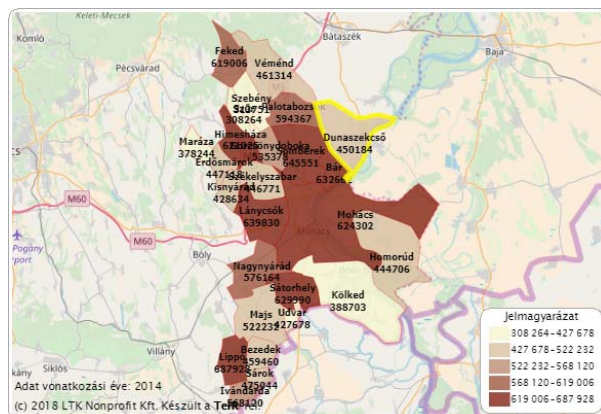
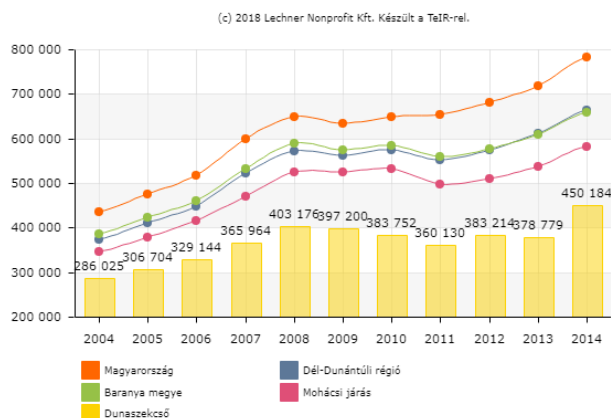
megnevezés	Dunaszekcső
Lakónépesség 2016. év (fő)	1858
Nyilvántartott álláskereső (fő)	92
Folyamatosan nyilvántartott álláskereső >180 nap (fő)	54
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső (fő)	5
Szociális ellátásban részesülő álláskereső (fő)	28
25 év alatti álláskereső (fő)	13
50 éves és idősebb álláskereső (fő)	23
Pályakezdő álláskereső (fő)	15
Általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező nyilvántartott	8

álláskereső száma (fő)	
Általános iskolai végzettségű nyilvántartott álláskereső száma (fő)	31
Szakképzés végzettségű nyilvántartott álláskereső száma (fő)	33
Szakisiskolai végzettségű nyilvántartott álláskereső száma (fő)	2
Szakközépiskolai, technikumi, gimnáziumi végzettségű nyilvántartott álláskereső száma (fő)	15
Főiskolai végzettségű nyilvántartott álláskereső száma (fő)	2
Egyetemi végzettségű nyilvántartott álláskereső száma (fő)	1
Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközzel támogatottak száma (fő)	61

forrás: KSH, mikrocenzus 2016.

Dunaszekcső **jövedelmi viszonyait** tekintve elmondható, hogy bár szorosan korrelál a nagyobb területi egységekben tapasztalható trendekkel, az egy főre jutó összes nettó jövedelem jelentősen alatta marad mind az országos, mind a regionális és megyei, de a járási átlagnak is. A településen az adófizetők aránya 2015-ben 34,45% volt, mely elmarad a nagyobb területi egységekben mért adatoktól.

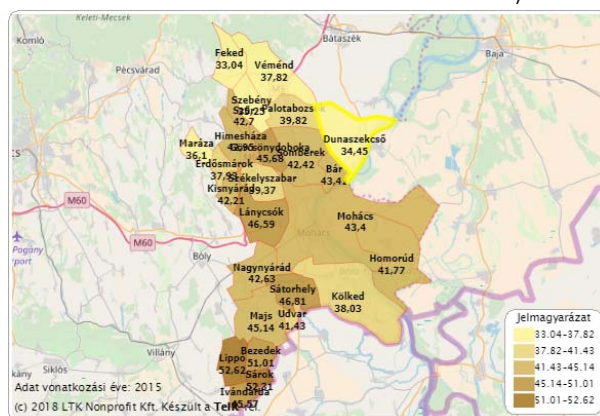
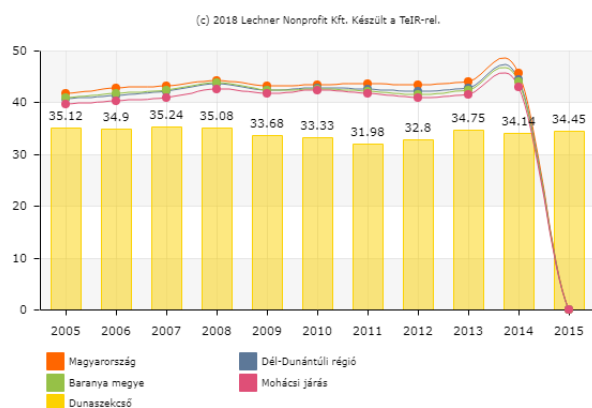
Jövedelmi viszonyok és annak térségi viszonylata (Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem Ft-ban)

forrás: TEIR, Helyzet-Tér-Kép

Adófizetők aránya (%)

(az SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők száz állandó lakosra vetített száma)

forrás: TEIR, Helyzet-Tér-Kép

Az emberi közösségek **életminősége** számos tényező együttese, amit az egyének jóléte mellett komplementer jelleggel meghatároz azok jóléte is. A fogalomhasználat alkalmával szót kell ejteni arról is, hogy az életminőség és az életszínvonal szoros összefüggésben áll egymással. Utóbbi olyan

viszonylag jól mérhető tényezők együttese, mint a fogyasztás terjedelme és összetevői, a lakáskörülmények, a szociális, kulturális, egészségügyi ellátottság, a létbiztonság, a közlekedési viszonyok, az út- és közműhálózat, a közbiztonság vagy a munkahelyi körülmények. Az életminőség azonban tágabb fogalom, ahol szerepet kap a környezet kulturáltsága, esztétikája, a környezetvédelem színvonala, az emberi kapcsolatok kulturáltsága, a szabadidő mértéke, s annak eltöltési lehetőségei vagy a kívánt életforma kialakításának lehetősége. Jelen elemzés elsősorban a mérhető tényezőkre fókuszál.

Dunaszekcső **megközelíthetősége** tekintetében elmondható, hogy a község a megyén belül kedvező közlekedési pozícióban, az 56. számú út nyomvonalán helyezkedik el, mely észak felé Bátaszék, Baja, illetve Szekszárd, dél felé Mohács, illetve Pécs irányában ad összeköttetést. Tömegközlekedéssel a környező városi rangú települések rugalmasan elérhetők. A település fekvéséből adódóan a Dunán révátkelővel rendelkezik. Dunaszekcső és Dunafalva között a hét minden napján menetrend szerint komp, hétvégén kishajó is közlekedik. A település vasúti kapcsolattal nem rendelkezik. A legközelebbi állomások Bátaszéken (46-os vonal Budapest, 50-es vonal Dombóvár, 154-es vonal Bácsalmás irányában) és Mohácson (66-os vonal Villány, 65-ös vonal Pécs irányában) találhatók.

Az életminőség talán egyik legalapvetőbb indikátorát, a **lakhatás** minőségét, a lakások komfortfokozatát tekintve elmondható, hogy Dunaszekcsőn a közműellátottság a vezetékes vízellátás vonatkozásában biztosított, a szennyvízcsatorna hálózat kiépült, a villamos hálózat teljeskörű. A vezetékes és mobil távközlési rendszerek kiépültek. A gázellátás teljeskörű.

A település orvosi rendelőjében a háziorvosi ellátás mellett fogorvosi ellátást, védőnői tanácsadást is biztosítanak. A településen gyógyszerár is üzemel.

A lakosság alapellátását biztosító **kereskedelmi egységek** a községben megtalálhatók. Több vegyesbolt, vendéglátó-egység is megtalálható a településen, a háztartásokban mindennap használatos dolgok beszerezhetők helyben. Az alapszintet meghaladó intézményi ellátást a lakosok többségében Mohácson, Bátaszéken, illetve Szekszárdon veszik igénybe.

Az **intézmények** tekintetében a település óvodát (az általános iskola fenntartója a Klebelsberg Központ), művelődési házat, könyvtárat, falumúzeumot, örökségházat is fenntart. A művelődési ház a helyi dalcsoportok rendszeres programjai mellett különféle edzéseknek, klub összejöveteleknek, zenekari próbáknak ad helyet. Az Örökségházban működő Halász Ferenc Múzeum Dunaszekcső és Dunafalva történetét dolgozza fel, a Falumúzeum helytörténeti kiállítása a község tárgyi emlékeinek bemutatására szolgál. A falu információs központja a Dunaszekcsőért Teleház. A Ház egy olyan intézményt, ami információs és irodai szolgáltatásokat nyújt a falu lakói és az itt nyaralók számára.

A településen a mezőgazdasági termelők segítése és információval való ellátása a Mohácson székelő falugazdász feladata. A családsegítő családgondozói feladatokat lát el, ellátásokat közvetít, és szervezési tevékenységeket végez. A közbiztonságról a körzeti megbízott gondoskodik.

A településen a zaj- és porszenyezés a közúti közlekedés hatásából fakadóan, elsődlegesen az 56. számú út átmenő forgalmának okán említendő, mely azonban jelentősen mérséklődött, mivel, elsősorban a teherforgalom, áthelyeződött az M6 autópályára.

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A társadalmi rétegződésből eredő jövőbeli potenciális konfliktusok egy fontos indikátora a veszélyeztetett kiskorúak (0-19 évesek) aránya. Dunaszekcsőn a köznevelés feladatait általános iskola és óvoda látja el. Az óvodában minden 2,5-6 éves kor közötti gyermek számára férőhelyet tudnak biztosítani. Az intézmény kapacitása 75 fő. Az óvodába 2016-ban 3 csoportba összesen 54 gyermek került beíratásra, melyből 12 gyermek hátrányos helyzetű. A Dunaszekcsői Általános Iskolában, mint a Sombereki Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú művészetoktatási intézmény tagiskolájában, 2016-ban

a 8 osztályban összesen 94 fő tanult, melyből 25 gyermek hátrányos helyzetű. Az iskolában német nemzetiségi nyelvtanítás folyik 1-8 évfolyamon.

Az önkormányzat **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt** biztosít azon családok részére, ahol a gyermek szociális helyzete alapján jogosult különböző szociális juttatásokra. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre a KSH 2016. évi adatai alapján 114 gyermek, illetve fiatal volt jogosult. Árvaelátásban összesen 20 fő részesült.

Az önkormányzat számos ellátási formában támogatja a **hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetben** lévő családokat. 2016. évi adatok alapján a településen 50 fő hátrányos, illetve 18 fő halmozottan hátrányos helyzetű. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet megállapítása lehetőséget nyújt felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő programokban való részvételre, továbbá kötelező óvodai felvételt, művészeti oktatás esetén és kollégiumi elhelyezés esetén tandíjmentességet, továbbtanulást előkészítő ösztöndíjprogramban való részvételt, felsőoktatási rendszerbe való kedvezményes bejutás lehetőséget biztosít. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a szünidőben ingyen melegétekben részesülnek a szülő kérelmére.

Dunaszekcső község tekintetében elmondható, hogy a helyben realizálható munkalehetőségek több év távlatában beszűkültek, így többen a szociális ellátórendszerhez kénytelenek fordulni. A szociális ellátás megvalósulhat pénzbeli és természetben nyújtott ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokon keresztül.

Az önkormányzat által biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások:

- **rendkívüli települési támogatás:** a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére nyújtott támogatás.
- **települési közgyógytámogatás:** a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.
- **települési lakhatási támogatás:** a szociálisan rászoruló személyek részére a háztartásuk tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez.
- **tűzifa juttatás:** a rászoruló családok részére minden fűtési szezonban helyi rendeletben szabályozott mértékben.
- **köztemetés:** a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.
- **gyermekétkeztetés:** a települési önkormányzatoknak természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére a bölcsedében, az óvodában, és az általános iskolában.
- **szünidei gyermekétkeztetés:** a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja. A szünidei étkezést 2016. évben 55 gyermek vette igénybe.

Fentieken túl az önkormányzat kötelező feladatként biztosítja:

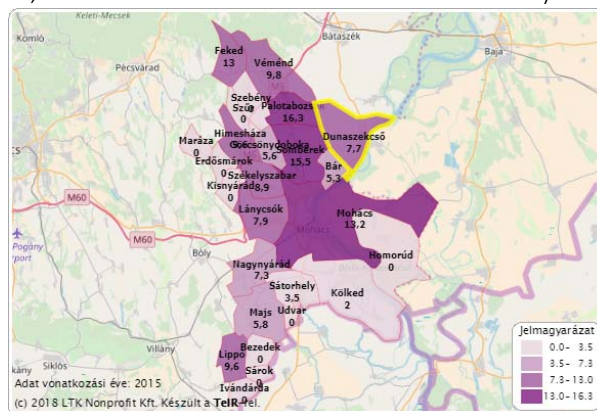
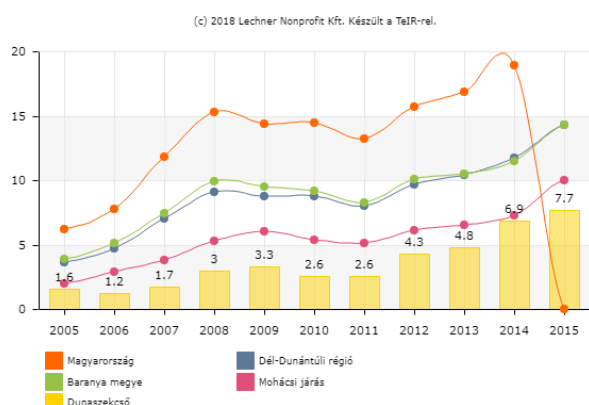
- az **étkeztetést**
- a **családsegítést** és

- a **házi segítségnyújtást** kistérségi fenntartás keretében (Az ellátottak száma 2016. évben 17 fő)
- az **idősek nappali ellátását (Idősek Klubja)** biztosító intézmény az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító, közösségi szolgáltatásokat szervez. Lehetőséget biztosít a településen élő idős korosztály szabadidejének hasznos eltöltésére, nemcsak az intézményi jogviszonyban, hanem alkalmasszerűen is. Idősek nappali ellátásában engedélyezett férőhelyek száma 30, melyet 29 fő vesz igénybe.

A társadalom rétegződéséről ad tájékoztatást a magas, illetve alacsony jövedelműek aránya. Dunaszekcső község foglalkoztatottjainak körében az arányszámok jellemzően alacsonyabbak, mint a térség más települései esetében, és alatta maradnak a járás mutatóinak is.

Magas- illetve alacsony jövedelműek aránya (fő)

(Az 5 millió Ft feletti adósávon adózók száma száz, 1 millió Ft alatti adósávon adózóra vetítve.)

forrás: TEIR, Helyzet-Tér-Kép

A területfejlesztés és -rendezés tárgykörébe soroltan a további konfliktusok és érdekviszonyok tekintetében a **tájhasználat** kapcsán említést érdemel, hogy felértékelődött az ökológiai folyosók és az ökológiai regenerációra alkalmas területek szerepe, ahol az intenzív mezőgazdasági tevékenység veszélyeztetheti a természeti környezetet. A települést érinti az Európai Unió Natura 2000 hálózata, így a területhasználatokat extenzív irányba kell változtatni, amelyhez a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságának engedélye szükséges. A településrendezési tervek készítésénél figyelembe kell venni azt, hogy az Országos Területrendezési Terv által meghatározott ökológiai hálózatok övezete beépítésre szánt területté nem minősíthető.

A belterület jelentős táji értéke a Duna-Dráva Nemzeti Park részét képező **Dunaszekcsői Lőszfal Természetvédelmi Terület**. A Baranyai-dombság keleti végén magas parttal éri el a Dunát. Ilyen magas part a dunaszekcsői Várhegy. A terület 1998 óta áll természetvédelmi oltalom alatt. A terület 145 méter tengerszint feletti magasságon található, 60 méterrel a Duna szintje fölött. A terület - mozgásából adódóan - a település szempontjából biztonsági kockázatot hordoz.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)

Dunaszekcső környéke az előkerült régészeti leletek tanúsága szerint már az őskortól kezdve lakott volt. Szinte bárhol nézünk a föld felszíne alá, mindenhol a régmúlt emlékei kerülnek elő. Ebben a mozgalmas, több évezredet átölelő időszakból mégis azt a több mint négy évszázadot tekintjük meghatározónak, mely a Római Birodalom kultúrájának helyi megjelenésével hozható kapcsolatba. A település a Duna vonalát követő védelmi vonal, a limes kiemelt erőssége volt, mely a mai Várhegynek köszönhetően kapta stratégiai jelentőségét, akkori nevén Lugio katonai településként.

A község vegyes nemzetiségű. A történelmi okoknál fogva jelen vannak a szerbek, számottevő a német nyelvűek jelenléte, de találunk sokác és szlovák és cigány lakost is. A település a gazdag történelmi múltból fakadóan **mélyen gyökerező hagyományokkal** rendelkezik.

A falu jelentősebb épített emlékei az alábbiak:

- Magtárépület
- Római katolikus kápolna
- Jankovich-kúria
- Kőkereszt
- Római katolikus templom
- Görög keleti szerb templom

A **hagyományőrzés és -teremtés** jegyében a településen élők hétköznapijait a falu számos programja színesíti, többek között az alábbi, évente megrendezett eseményekkel:

- Lugio Napok és Nemzetközi Limes Tábor,
- Képköznapi,
- Halászbúcsú,
- Falukarácsonyi ünnepség,
- Szeptember 2-i Fúvós találkozó
- Március 15-i megemlékezés,
- Augusztus 20-i ünnepség,
- A könyvtárban kiállítások, vers-, mesemondó versenyek, felolvasó estek, alkalmi ünnepségek a klubok szervezésében, kulturális programok a néptáncsoportok, a színjátszó szakkör fellépésével.

Az önkormányzat jogszabályban meghatározott feladatain túl számos önként vállalt feladattal támogatja a településen élők **társadalmi életét** úgy, mint:

- Társadalmi szervezetek, egyesületek, civil szervezetek támogatása,
- Alapítványok támogatása,
- Rendezvények, fesztiválok szervezése, lebonyolítása
- Gyermekétkeztetési díjkedvezmény.

Dunaszekcsőn számos **civil szervezet**, elsősorban egyesület és alapítvány segíti a szabadidő hasznos eltöltését, a közösség szervezését, melyek az alábbiak:

- Tehetséggondozás Dunaszekcsőn Alapítvány
- Control Stúdió Filmegyesület
- Otthonka Egyesület
- Dunaszekcsőért Alapítvány (az alapítvány számos funkciót tölt be a település életében. Művelődési Házat, Teleházat, Falutévét üzemeltet, kiállítótereket tart fent, műemléki épületeket ment meg.)
- Dunaszekcsői Fúvósok Egyesülete
- Dunaszekcsői Horgászegyesület
- Dunaszekcsői Német Nemzetiségi Táncegyesület
- Dunaszekcsői Sportegyesület

A Dunaszekcsőért Alapítvány 1996 decemberében jött létre. Fő célkitűzésük a faluban lévő szellemi és tárgyi értékek felkutatása, megőrzése, ápolása, megfelelő kulturális és természeti környezet biztosítása a ma a településen élő embereknek, a jövő generációinak.

A Művelődési ház állandó programjai a sváb és magyar táncsoport, a nyugdíjas klub, a jóga, a baba-mama klub programjai és a zenekari próbák.

A **vallási közösségek** tekintetében a katolikus (a lakosság 62%-a), református (a lakosság 6%-a) hívők vallásgyakorlását a helyi egyházközségek segítik. A településen az említett felekezetek épített emlékekkel is rendelkeznek.

Dunaszekcső 2006. óta **testvértelepülési kapcsolatokat** ápol a franciaországi Le Boulay településsel, valamint 2016-ban írt alá megállapodást a szlovákiai Garamszentgyörggyel. A településeket számos program és rendezvény köti össze.

1.9. A település gazdasága

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

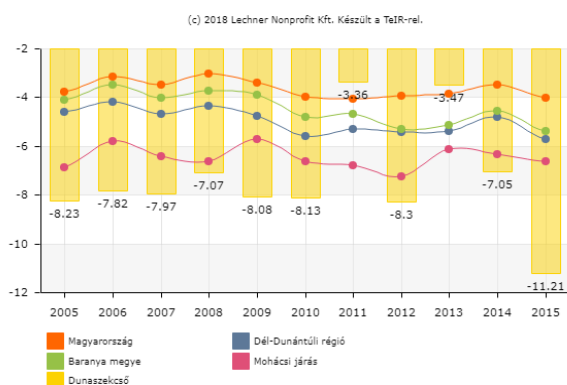
A települések aktuális gazdasági helyzetét alapvetően befolyásolja földrajzi környezetük, elhelyezkedésük, lakosságuk száma, a lakosság demográfia jellemzői (pl.: korösszetétel, képzettség, stb.), valamint a korábbi gazdasági helyzetük jelenre gyakorolt hatásai (pl.: tradicionálisan jelen lévő üzletág; korábbi ipari termelés hagyatékaként jelen lévő „rozsaövezet”, stb.) is.

Dunaszekcső természetföldrajzi szempontból az Alföld nagytáj, Dunamenti-síkság középtáj, továbbá a Mohács-sziget kistáj részeként, két megye határán helyezkedik el. Területét elfoglalják a Dunára lefutó löszhátak, melyek Duna menti magas leszakadásában emelkedik a Várhegy. A településhez tartozó terület a Baranya Megyei Területrendezési Tervben foglaltak alapján védett természeti területen, ökológiai folyosóban, kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen helyezkedik el.

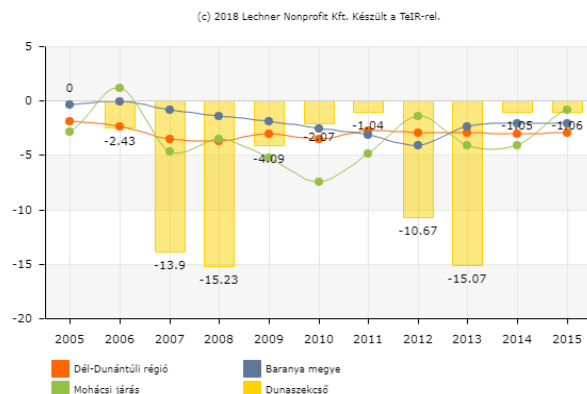
Közigazgatásilag Dunaszekcső Baranya megye észak-keleti részén, közvetlenül a Duna jobb partján, a Mohácsi járásban található. A község a megyén belül kedvező közlekedési pozícióban helyezkedik el, mivel átszeli az észak-déli irányú 56. számú főút. Az M6 autópálya átadásával csökkent a településen áthaladó, jelentős zaj-, rezgés- és porterheléssel járó, elsősorban teherforgalom. A település a megyeszékhely Péctől 57 km, a járásszékhely Mohácstól 16 km távolságra fekszik. Városi rangú település a közelségében Bátaszék (6.217 fő), a járásszékhely Mohács (17.278 fő), Tolna megye székhelye Szekszárd (32.528 fő), valamint a Duna keleti partján fekvő járásszékhely Baja (35.105 fő). Megközelítése elsősorban közúton ideális. A település vonattal csak közvetve, a MÁV 46-os számú (Sárbogárd–Szekszárd–Bátaszék) nem villamosított vasútvonalán érhető el. A megállóhely Bátaszéken, a településtől közúton 14 km-re található.

A település közigazgatási területe 36,75 km². A lakónépességet a folyamatosan csökkenő tendenciájú statisztikák jellemzik. A község gazdasági szempontból fontos demográfiai jellemzője a természetes fogyás. A halálozások száma minden évben meghaladta a születések számát. Hasonló tendenciát mutat a település vándorlási egyenlege is, mely évről évre negatív.

Természetes szaporodás/fogyás (%)

Vándorlási egyenleg (%)

forrás: TEIR, Helyzet-Tér-Kép

Dunaszekcső népességének gazdasági aktivitását az alábbi táblázat foglalja össze. A KSH 2011. évi adatai alapján a foglalkoztatottak mellett, arányaiban jelentős számban élnek inaktív keresők (pl.: nyugdíjas, rokkantnyugdíjas, gyermekgondozási díjban részesülő), ami részben utal a település kedvezőtlen korösszetételére.

A népesség gazdasági aktivitás szerint, 2011

foglalkoztatott	munkanélküli	inaktív kereső	eltartott	összesen
609	96	792	513	2010

forrás: KSH népszámlálás 2011.

A térség városi rangú településeinek meghatározó szerepe van az ingázás kialakulásában, illetve a foglalkoztatásban, mivel a község elsősorban az ipari, szolgáltatási ágazatok tekintetében viszonylag mérsékelt foglalkoztatási képességgel rendelkezik.

Az ingázás tekintetében elmondható, hogy a KSH 2011. évi adatai alapján a 609 fő foglalkoztatottból mindösszesen 340 fő foglalkoztatása valósult meg a településen, a további 269 fő - a lakosság közel 45%-a - a környező településeken, elsősorban Mohácson, Pécsen, valamint Szekszárdon került foglalkoztatásra.

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Az előző fejezetben bemutatásra kerültek azon főbb tényezők, melyek Dunaszekcső gazdasági helyzetére alapvető hatással bírtak, bírnak. Jelen fejezetben a település gazdasági helyzetének jelenkori jellemzői, illetve szereplői kerülnek bemutatásra.

Dunaszekcső gazdasága alapvetően mezőgazdasági tevékenységekre alapul. A legtöbb munkahely ebben a szektorban található. A kiegészítő kereseti források nagy része is mezőgazdasági jellegű.

Dunaszekcső foglalkoztatotti struktúráját tekintve a KSH. 2018. évi adatai alapján a keresők mintegy 57% a szolgáltatás jellegű ágazatokba, további 25%-a az ipar és építőipar, míg 18%-a a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási ágazatban került foglalkoztatásra. E helyütt nem feledkezhetünk el a nagy számú ingázóról, akik zöme a környező városi rangú településeken a szolgáltatási ágazatban tevékenykedik.

A **szolgáltatási** jellegű ágazatok tekintetében kiemelendő a kereskedelem, gépjárműjavítás területén működő (20 db.), továbbá a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás területén működő (7 db.) vállalkozás. Ugyancsak jelentős számú vállalkozás (27 db.) működik az ingatlanügyek nemzetgazdasági ágban, valamint a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (7 db.) nemzetgazdasági ágban.

Az **ipar** vonatkozásában meghatározó a településen az építőipari ágazatban (8 db.), valamint a feldolgozóiparban (9 db.) működő vállalkozás.

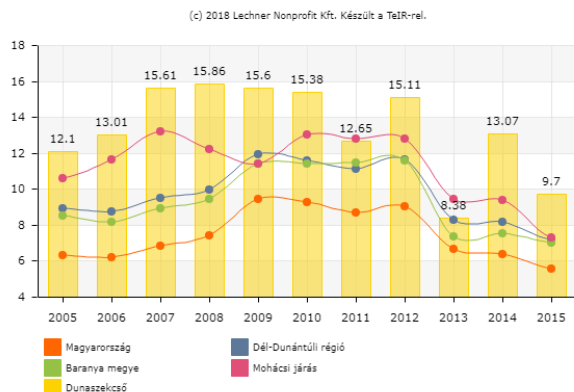
A **mezőgazdaság** területén 179 db. egyéni gazdaság¹ működött, mely mellett további 5 db. társas vállalkozás működött a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban. A helyben foglalkoztatottak java részét ebben az ágazatban találtak munkára.

A **gazdasági környezet** fontos mutatója az adott területen található szabad munkaerő-piaci kapacitás, mely a munkanélküliekkel, álláskeresőkkal jellemezhető. A munkanélküliségi ráta az elmúlt évek viszonylatában folyamatosan magasabb volt minden nagyobb területi egységben mért adathoz képest. A KSH adatai alapján az álláskeresők tekintetében meghatározó a 180 napon túli tartósan munka nélkül lévők aránya, melyek között dominánsan voltak jelen a korábbiakban fizikai munkát végzők, illetve az általános iskolai végzettséggel rendelkezők.

¹ Egyéni gazdaság a mezőgazdasági tevékenységet folytató háztartás és az adószámmal rendelkező egyéni vállalkozás által működtetett gazdaság.

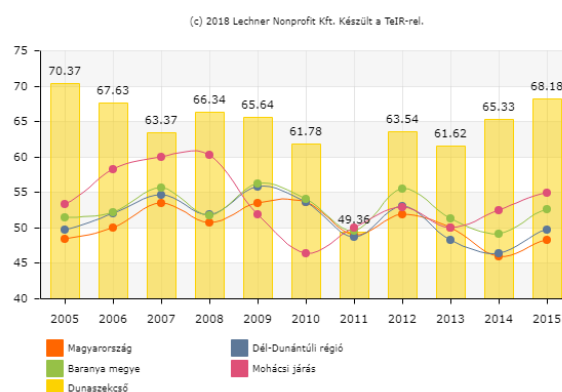
Munkanélküliségi ráta

(Regisztrált munkanélküliek száma száz 15-59 éves állandó lakosra.)

Tartós munkanélküliek aránya (%)

(180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában)

forrás: TEIR, Helyzet-Tér-Kép

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelése

Dunaszekcső vállalkozásai háttere tekintetében az alábbi táblázat a településen található foglalkoztatókról ad tájékoztatást.

A település vállalkozásainak adatai gazdálkodási forma és tartalom szerint

vállalkozások besorolása	regisztrált (db.)
Jogi személyiségű vállalkozások száma - GFO'14	34
Regisztrált szervezetek száma - GFO'14	2
Részvénytársaságok száma	1
Korlátolt felelősségű társaságok száma	18
Betéti társaságok száma	13
Önálló vállalkozók száma	172
Egyéni vállalkozók száma	42
Östermelők száma	66
Nonprofit szervezetek száma - GFO'11, GFO'14	13
Vállalkozások száma - GFO'14	206
0 és ismeretlen fős vállalkozások száma - GFO'14	29
1-9 fős vállalkozások száma - GFO'14	174
10-19 fős vállalkozások száma - GFO'14	2
50-249 fős vállalkozások száma - GFO'14	1
Társas vállalkozások száma - GFO'14	34
0 és ismeretlen fős társas vállalkozások száma - GFO'14	17
1-9 fős társas vállalkozások száma - GFO'14	14
10-19 fős társas vállalkozások száma - GFO'14	2
50-249 fős társas vállalkozások száma - GFO'14	1

Vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban	103
Vállalkozások száma a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban	20
Vállalkozások száma a feldolgozóipar nemzetgazdasági ágban	9
Vállalkozások száma a pénzügyi, biztosítási tevékenység nemzetgazdasági ágban	4
Vállalkozások száma a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység nemzetgazdasági ágban	7
Vállalkozások száma az építőipar nemzetgazdasági ágban	8
Vállalkozások száma a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ágban	7
Vállalkozások száma az ingatlanügyletek nemzetgazdasági ágban	27
Vállalkozások száma az oktatás nemzetgazdasági ágban	5
Vállalkozások száma a művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ágban	1
Vállalkozások száma az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevék. nemzetg. ágban	6
Vállalkozások száma az információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágban	2
Vállalkozások száma a humán-egészségügyi, szociális ellátás nemzetgazdasági ágban	2

forrás: KSH mikrocenzus 2016.

A **mezőgazdaság** területén 179 db. egyéni gazdaság működött, ahol 289 fő volt az egyéni gazdaságokban dolgozó családtag. Az egyéni gazdaságok tulajdonában álló mintegy 747 ha terület 90%-a szántó, mintegy 3%-a erdő, további 2,5%-a szőlő terület. Az egyéni gazdaságok állatállománya tekintetében elsősorban a juh (359 db.) és a sertéstenyésztés (345 db.) érdemel említést, továbbá a baromfitartás (3.222 db.) jellemző.

Az egyéni gazdaságok mellett a mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek 2.722 ha-on gazdálkodtak, melynek 85%-a szántó, további 10%-a erdőterület. Jelentős a gazdálkodó szervezetek sertés (9.571 db.) és szarvasmarha (475 db.) állománya.

A település viszonylatában kiemelendő a Duna Gyöngye 2000 Mezőgazdasági, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt, mely 2016. évi 1,4 Mrd Ft-os nettó árbevételével és közel 90 fős foglalkoztatotti létszámával meghatározó gazdasági entitás a település életében. Hasonlóan említést érdemel az Agro Duna Mezőgazdasági Kft (gabonaféle, hüvelyes növény, olajos mag termesztése), mely 2016. évi alapításának évében 276 MFt. nettó árbevételt realizált.

Magyarország 2004. évi Európai Unió csatlakozása óta jelentős **fejlesztési források** állnak rendelkezésre az egyes operatív programokban úgy a köz-, mind a magánszféra számára. A település jellegéből fakadóan a 2014-2020 közötti programozási időszakban a Széchenyi 2020 program keretében a településen működő szervezetek és személyek által a jelen dokumentum készítésének időpillanatáig elnyert 9 db. pályázatból 6 db. a Vidékfejlesztési Programhoz kötődik, melynek keretében mintegy 503,5 MFt. érkezett a településre. A források meghatározó része (499,6 MFt) a Duna Gyöngye 2000 Mezőgazdasági, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt sertéstartó telepének fejlesztésére, korszerűsítésére került felhasználásra. A településen meghatározó foglalkoztató további pályázatok beadását is tervezi hasonló céllal.

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

Korunk társadalmi-gazdasági fejlődése, a terciér és kvaterner szektorok meghatározó jelenléte a gazdaságban szükségszerűen együtt jár az egyre markánsabban tetten érhető városiasodási

folyamattal. Mindez az aprófalvas Dél-Dunántúlon még inkább érezteti hatását, ahol szolgáltatási, közigazgatási funkciójuknál fogva egyre meghatározóbb szerepet töltenek be a térségi központok, különösen a járási és megyeszékhelyek. Ennek okán a kistelepülések intézményi ellátottságuk tekintetében egyre inkább a mikrótérségi, illetve járási központjaikra vannak utalva, ahová a közigazgatási és szolgáltatási funkciók összpontosulnak, leginkább a kistelepüléseken egyre erőteljesebben jelentkező fenntarthatósági, kihasználtsági nehézségek miatt. A kistelepülések versenyképességét ezen geopolitikai helyzetben szükséges értelmeznünk.

Dunaszekcső közlekedési feltételrendszerének jellemzője, hogy a településen halad át az 56. számú főút, mely egyben déli irányban biztosítja az összeköttetést Mohács járásszékhellyel, északi irányban Tolna megye székhelyével, Szekszárddal.

A jövő gazdasági helyzetét nagyban befolyásoló várható demográfia helyzet vonatkozásában Dunaszekcső pozíciója – az ország jelentős számú kistelepüléséhez hasonlóan – nem tekinthető erősnek. A munkahelyek hiánya, a járásszékhely közelsége alapvetően indukálja, hogy a fiatalok esetében az elvándorlási trend várhatóan folytatódik, melyhez a szakképzett munkaerő elköltözése is társul. A negatív összegű migráció egyfelől csökkenti a térség versenyképességét, másfelől fokozza a lakosság elöregedésének ütemét. Ezt valamelyest tudja ellensúlyozni a település azon törekvése, mely a történeti és geopolitikai helyzetből fakadó turisztikai potenciál kiaknázását célozza.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok

Dunaszekcső ingatlanpiacának meghatározó és aktív szegmense a használt **lakóingatlanok** adásvétele. A településen a KSH 2016. évi adatai alapján 922 db. lakóingatlan volt. A lakások gyakorlatilag teljes egésze egy lakásos családi ház. Lakóingatlan az elmúlt 6 év távlatában mindösszesen 2 db. épült. A lakások komfortfokozata és felszereltsége az alábbiak szerint alakul:

Lakások felszereltsége

besorolás	darab	arány
Lakások száma 2016 (db)	922	100 %
Egyszobás lakások száma	48	5,2 %
Kétszobás lakások száma	227	24,6 %
Háromszobás lakások száma	386	41,9 %
Négy és többszobás lakások száma	261	28,3 %
Hálózati vízvezetékkel ellátott lakások száma, 2016 (db)	922	100,0 %
Közcatornával ellátott lakások száma, 2016 (db)	711	77,1 %
Házi csatornával ellátott lakások száma, 2016 (db)	211	22,9 %
Háztartási fűtési gázfogyasztók száma, 2016 (db)	497	53,9 %

forrás: KSH, mikrocenzus 2016.

A lakóingatlanok esetében Dunaszekcső településen az értékesítésre kínált családi házak négyzetméter ára jelentős szórást mutat. A négyzetméter árak - jelen dokumentum készítésének időpillanatában - a lakóingatlan állapotától, komfortfokozatától és építési idejétől függően 23.500.- Ft-tól egészen 160.700.- Ft-ig² bezárólag mozogtak. Mindez a Dél-Dunántúl kistelepüléseinek karakterére jellemző sajátosságokat mutatja, és értékben azok nagyságrendjén mozog. Az eladásra kínált ingatlanok átlagos mérete 120 m² volt, melyeket átlagosan 83.500.- Ft/m² áron kínáltak eladásra.

² www.ingatlannet.hu

Ingatlanra vonatkozó statisztikák

átlag ár*	legkisebb ár	legnagyobb ár
9 960 000 Ft	1 500 000 Ft	21 000 000 Ft

*az eladásra kínált ingatlanok relációjában

forrás: www.ingatlanet.hu

Dunaszekcső esetében említést kell tennünk a **turisztikai célú üdülőingatlanok** piacáról is, különös figyelemmel arra, hogy a település az idegenforgalomban lát fantáziát, és a község múltjára, valamint a Duna, mint turisztikai szempontból potenciális lehetőségeket hordozó közegre is figyelemmel gondolkodik az ebben rejlő lehetőségek kiaknázásáról.

Az üdülőingatlanok esetében Dunaszekcső településen az értékesítésre kínált nyaralók négyzetméter ára - hasonlóan a lakóingatlanokhoz - jelentős eltérést mutat. A négyzetméter árak a nyaraló állapotától, elhelyezkedésétől, komfortfokozatától, építési idejétől függően 12.500.- Ft-tól egészen 155.000.- Ft-ig³ bezárólag mozognak.

A nyaralóingatlanokra vonatkozó statisztikák

átlag ár*	legkisebb ár	legnagyobb ár
5 328 000 Ft	500 000 Ft	15 000 000 Ft

*az eladásra kínált ingatlanok relációjában

forrás: <https://ingatlan.com/dunaszekcso>

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Dunaszekcső község önállóan fenntartott hivatallal rendelkezik. A település 2016. évi gazdálkodásának végrehajtásáról a 4/2017. (V.9.) számú rendeletével döntött. **Költségvetésében** az önkormányzat bevételei 447.782.594.- forintban, kiadásai 307.209.386.- forintban realizálódtak, a bevételek és kiadások egyenlege 140.573.208.- forint. Az önkormányzat 2016. évben 34 főt foglalkoztatott. Helyi adókból a településnek 26.151.032.- forint bevétele származott.

A település 2018. évi gazdálkodását a „Dunaszekcső Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2018. (II.26.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2018. évi költségvetéséről.” című rendeletében hagyta jóvá. A képviselőtestület a település 2018. évi költségvetés bevételi és kiadási főösszegét 450.863.635.- forintban állapította meg. Az önkormányzat hitelállománnyal nem rendelkezik, bevételeinek mintegy 12 %-át helyi adókból tervezi.

Dunaszekcső község **vagyongazdálkodását** a képviselő testület „7/2016 (VIII.1.) önkormányzati rendelete az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól” című rendeletében szabályozta. A rendelet hatálya alá tartozó vagyon tulajdonosi joggyakorlója Dunaszekcső Község Önkormányzata Képviselő-testülete. A rendelet hatálya alá tartozó vagyona vonatkozó ügyekben a képviselő-testületet a polgármester képviseli.

2017. december 31.-i állapot szerint az önkormányzat tulajdonában lévő forgalomképtelen törzsvagyoni elemek együttes értéke 1.552.454.- EFt, a korlátozottan forgalomképes vagyoni elemek 649.082.- EFt-ot tettek ki, míg a forgalomképes üzleti vagyon értéke 46.041.- EFt volt.

³ <https://ingatlan.com/dunaszekcso/elado+nyaralo>

Dunaszekcső Község Önkormányzatának képviselő testülete 2006-2010. közötti időszakra vonatkozóan fogadta el **Gazdasági Programját**.

A program előírányzott fejlesztései:

- gazdaságfejlesztés:
 - o a turizmus és elsősorban a horgászturizmus feltételrendszerének fejlesztése,
 - o építési telekkínálat bővítése elsősorban a betelepülni vágyó fiatalok számára,
- közszolgáltatások:
 - o diáksport támogatása,
 - o utak, járdák, földutak, közterületek karbantartása, felújítása,
 - o ahol még hiányos a közműcsatlakozások kiépítése,
 - o az önkormányzat fenntartásában lévő ingatlanok energetikai korszerűsítése, állaguk folyamatos szinten tartása,
 - o illegális hulladékelhelyezés visszaszorítása,
- külkapcsolatok fejlesztése
 - o a külhoni magyar kapcsolatok ápolása érdekében,
 - o az EU-s pályázati források kiaknázása céljával.

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az önkormányzat gazdálkodásának elsődleges irányelve, hogy a településfejlesztés során elsősorban azon igények kerüljenek előtérbe, melyek az önkormányzat által ellátandó alapvető településüzemeltetési- és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak.

Mindezen túl a község településfejlesztéssel kapcsolatos célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon gyarapodjon, ezért a fejlesztések finanszírozását zavartalan működés mellett kívánatos biztosítani, valamint a beruházások kapcsán törekedni kell arra, hogy azok fenntartása, üzemeltetése az önkormányzat gazdálkodását hatékonyabbá tegye.

Dunaszekcső község önkormányzata a településfejlesztési koncepció készítésével összefüggésben a lakosság körében is közzétette szándékát a koncepció megalkotására.

A település jövőjét, fejlődését és fejlesztését szolgáló településfejlesztési tervek, intézkedések és programok végrehajtását az önkormányzat az alábbi alapelvek mentén kívánja megvalósítani:

- térségi kapcsolatok erősítése;
- fejlesztési elképzelések összehangolása a térségi elképzelésekkel;
- település népességmegtartó erejének növelése;
- településen elérhető szolgáltatások fejlesztése;
- település arculatának és építészeti értékeinek megőrzése;
- településkép alakítása pályázati források bevonásával.

A település fejlesztési irányai tématerületek szerinti bontásban az alábbiak:

Településüzemeltetés:

- *Belterületi aszfaltozott utak karbantartása:* az utak folyamatos karbantartása, szükség szerinti felújítása a biztonságos közlekedés megteremtése érdekében.
- *Földutak és árkok műtárgyainak rendbetétele:* az önkormányzat tulajdonában lévő földutak karbantartása. Az árkok folyamatos rendben tartása a vízelvezetés biztosítására vízerózióknak kitett térségben.

- *Járdahálózat felújítása, karbantartása:* a településen a gyalogos közlekedés biztonságos megvalósítása érdekében a járdák folyamatos karbantartása, felújítása indokolt.
- *A község vízfolyásainak rendben tartása, vízelvezetés biztosítása a település belterületén:* az időszakos, de intenzív esőzések alkalmával kialakuló havária helyzetek elkerülése érdekében.
- *Parkok karbantartása, felújítása:* a település belterületi részén különös hangsúllyal, figyelemmel a turisztikai fejlesztési törekvésekre is.
- *Környezetvédelem, településtisztaság:* az illegális szemétkerakások csökkentése, a lakossági önkéntes szemétszedési akciók évenkénti megszervezése a településkép javítása érdekében.

Temető karbantartása: az egyház gondozásában van jelenleg, így nem az önkormányzat feladata.

Közfoglalkoztatások:

- *Az önkormányzat intézményei és az önkormányzat hivatala szolgáltatásainak a lakosság igényeihez igazítása:* Dunaszekcső és Bár települések feladatainak ellátása, a szolgáltató jellegű közigazgatás megteremtése, az elektronikus ügyintézés működtetése.
- *Egészségügyi, szociális és gyermekjóléti ellátások igényekhez igazodó biztosítása:* a településen házi- és fogorvosi ellátás vállalkozói formában biztosított, a védőnői ellátás az önkormányzat finanszírozásában valósul meg. A szociális rendszert az önkormányzat továbbra is biztosítja és fenntartja, melyet az igények szerint rendeleti úton felülvizsgál.
- *Nevelési-oktatási feladatok, a közművelődés, szabadidő hasznos eltöltése, illetve ezen vállalkozói törekvések támogatása:* közösségi programok szervezése, a hagyományápolás és kulturális programok eszközeivel. A sportélet helyszíneinek folyamatos karbantartása, a településen működő egyesületek támogatása.
- *Civil kapcsolatok, nemzetiségek támogatása, nemzetközi kapcsolatok építése:* a civil szervezetek anyagi és formai, tartalmi támogatása az önkormányzat részéről, a nemzetközi együttműködésekben rejlő lehetőségek kiaknázása.

Gazdaságfejlesztés:

- *Iparterület létrehozása, kialakítása:* a településen jelenleg nincs kijelölt iparterület és igény sem mutatkozik rá.
- *Turisztikai kínálat bővítése, a település promotálása:* a horgászturizmus fejlesztése, támogatása érdekében.
- *Lakosság életminőségének javítása:* a munkahelyteremtés támogatása elsősorban a vállalkozások pályázati törekvéseinek támogatásával, a közfoglalkoztatás adta lehetőségek széles körű kiaknázásával.
- *Gazdasági környezet és a kistérségi kapcsolatok fejlesztése:* közös fejlesztések és közszolgáltatások megvalósítása a térség településeivel és vállalkozásaival, a pályázati források hatékony felhasználásával.

A feladatok kapcsán kiemelendő, hogy az elképzelések – legyen szó akár az utakat, közterületeket érintő rehabilitációs beavatkozásokról, továbbá a közszolgáltatásokhoz és a gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó elképzelésekről - forrást igényelnek, így azok megvalósítása a település saját forrásai mellett külső európai uniós pályázati vagy központi forrás biztosítása esetén lehetséges. A tervezett fejlesztések megvalósulását az önkormányzat célzott szakmai- és politikai lobby tevékenység folytatása mellett, önerő biztosításával segítheti a leghatékonyabban.

A legnagyobb forrásokat megmozgató EU-s **fejlesztések** a közintézményekhez kötődnek. Az Önkormányzat a 2007-2013 közötti Európai Unió fejlesztési ciklusban forrást nyert a Dunaszekcső Várhegy omlásveszélyes löszpart belső állagának stabilizálására, életveszélyes állapotának elhárítására, monitoring rendszer üzembe helyezésére (353,8 Mft), valamint a Diási árok belterületi szakaszának rendezésére (30,8 Mft). Ugyancsak ezen időszak forrásaiból került sor az egészségügyi alapellátás

fejlesztésére az erre a célra szolgáló ingatlan felújításával, energetikai korszerűsítésével (27,5 MFt), továbbá az általános iskola esetében tartalomfejlesztés megvalósítására (11,9 MFt).

A 2014-2020. programidőszakban elnyert további források részben az Önkormányzat informatikai hálózatfejlesztésére (5,9 MFt), valamint a Duna-Dráva Nemzeti Park tekintetében a „Dunaszekcsői Telelő” Duna élőhelyrehabilitációs célú kotrása, Felső-zátonyi mellékág mederelzáró kövezés természetvédelmi célú korrekciója” c. projekt (272 MFt.) keretében került felhasználásra. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által 2016. évben kiírt pályázat keretében kerül sor 2018-ban az önkormányzati hivatal épületének felújítására, energetikai korszerűsítésére (80 MFt). Ugyancsak a 2018. évet érintően valósul meg az óvoda belső karbantartása, a szennyvízhálózat további, szükség szerinti bővítése, valamint sor kerül közúthálózati felújításra is.

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

Sok magyarországi települési önkormányzathoz hasonlóan Dunaszekcső Község Önkormányzatának sem áll rendelkezésére olyan eszköz, mely a gazdaság fejlesztését hatékonyan támogatná. A település adópolitikája tekintetében alkalmazza azon adóztatási formákat, melyeket a jogszabály számára biztosít. Ennek megfelelően a helyi adókról szóló 9/2015. (XI.23.) önkormányzati rendelet alapján a településen az építményadó, a magánszemélyek kommunális adója, az idegenforgalmi adó és a helyi iparűzési adó került bevezetésre. 2018. évben az önkormányzat a helyi adókból közel 60 MFt bevételt tervez, melyet a település a munkahelyteremtés érdekében igyekszik visszaforgatni, igényeik ismeretében a vállalkozások támogatására, közvetett eszközökkel, elsősorban a kedvező gazdasági környezet megteremtésével.

Az **építményadó** esetén a lakás mentes az adó alól. Az adó mértéke belterületen a nem lakásnak minősülő üdülésre, pihenésre alkalmas üdülőépület tulajdon esetén évente 310 Ft/m². Egyéb nem lakás céljára szolgáló épület, kereskedelmi egység esetében 100 m² hasznos alapterületig 185 Ft/m², 100 m²-nél nagyobb alapterület esetén a 100 m² feletti részre vonatkozóan 95 Ft/m², 1000 m²-nél nagyobb alapterület esetén az 1000 m² feletti részre vonatkozóan 60 Ft/m². Külterületen 100 m² hasznos alapterületig 125 Ft/m², 100 m²-nél nagyobb alapterület esetén a 100 m² feletti részre vonatkozóan 60 Ft/m², 1000 m²-nél nagyobb alapterület esetén az 1000 m² feletti részre vonatkozóan 30 Ft/m².

A vállalkozásokra vonatkozó **iparűzési adó** mértéke az adóalap 2 %-ban, ideiglenesen végzett tevékenység esetén 1.200.- Ft naptári naponkénti mértékben került meghatározásra. A lakosok ingatlanonként **kommunális adót** fizetnek, melynek mértéke lakott építmény és lakásbérleti jog esetén 3.500.- Ft/év. A telek és a nem lakás céljára szolgáló építmény mentes az adó alól. Özvegy, egyedül álló adóalany esetében, ha a jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át, akkor az adó mértéke az általánosan megállapított mérték 50 %-a. Az **idegenforgalmi adó** alapja a megkezdett vendégéjszakák száma, mértéke személyenként és vendégéjszakánként 300.-Ft.

Az önkormányzat elképzelései szerint az idegenforgalmat Dunaszekcsőn stratégiai ágazatként kell kezelni, feltételeinek folyamatos javítása a község jövőjének meghatározó tényezője, melynek részeként kiemelt jelentőségű a Lugio-napok adta potenciálok minél hatékonyabb kiaknázása, az Európai Unió forrásai adta lehetőségekre is figyelemmel. Lehetőségként került megfogalmazásra a vízi sportok nyújtott potenciálok kihasználása, továbbá a horgászturizmus. Szálláslehetőségeket egyrészt a magán szálláshelyek, valamint az igénybe vehető kemping és szolgáltatásai jelentik.

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

A település lakosságának munkanélküliségi rátája a Mohácsi járás mutatóival korrelál, ugyanakkor kedvezőtlenebb, mint a nagyobb területi egységek (járás, megye, régió, ország) adatai. A lakosság egy jelentős része - közel 45%-a - a környező városi rangú településekre ingázik, másfelől viszont figyelembe kell venni, hogy a településen jelentős számban élnek inaktív keresők (pl.: nyugdíjas). A településen élő munkanélküliek döntő többsége tartós munkanélküli.

A település hivatala, illetve intézményei „Dunaszekcső Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2018. (II.26.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2018. évi költségvetéséről” c. rendeletében rögzítettek szerint 46 főt foglalkoztattak. A település esetében a közszolgáltatások működési struktúrája nem eredményez kapacitáshiányt, így e területeken a foglalkoztatottak létszámának bővülése nem várható. 2018. évben a település rendelete alapján a közfoglalkoztatásban 15 fő foglalkoztatását tervezi.

A közfoglalkoztatásban résztvevők számáról az alábbi táblázat ad tájékoztatást:

Közfoglalkoztatásban résztvevők havi átlagos létszáma ⁴					
Dunaszekcső	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	10	27	6	6	9
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	1	5	15	20	12
Járási startmunka mintaprogram támogatása					
összesen	21	5	19	22	22
- Mezőgazdaság	-	-	-	1	0
- Belvízelvezetés	3	0	-	-	-
- Bio- és megújuló energiafelhasználás	-	-	5	7	8
- Belterületi közutak karbantartása	4	0	-	11	12
- Illegális hulladéklerakók felszámolása	0	-	-	-	-
- Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás	11	5	3	-	-
- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	-	11	3	2
Mindösszesen	32	37	40	48	43

forrás: <http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu/>

Az önkormányzat elsősorban közvetett eszközökkel, ugyanakkor hangsúlyosan, igényeikre ügyelve támogatja a helyi vállalkozásokat céljaik elérésében, melynek hátterében a foglalkoztatás bővítése áll.

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyonnak minősül. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényben foglaltak értelmében, a vagyon hasznosítása elsősorban a közszolgáltatások biztosítása, fejlesztése érdekében kell, hogy történjen.

A település rendelete alapján az önkormányzat tulajdonában összesen 699 db ingatlan van, melyből 381 db a forgalomképtelen törzsvagyonba tartozik (belterületi köves és külterületi földutak, árkok, vízfolyások, közterületek), 23 db vagyoni elem korlátozottan forgalomképes (óvoda, általános iskola, háziorvosi rendelő, múzeum, hivatal épülete stb.), míg további 295 db a forgalomképes üzleti vagyon kategóriába sorolt (szántó, erdő, gyep, beépítetlen területek).

⁴ A közfoglalkoztatásban résztvevők átlagos állományi létszáma: az adott hónapban közfoglalkoztatásban részt vevők napi létszámainak egyszerű számtani átlaga. Az átlagolást a tényleges létszám alapján kell elvégezni, vagyis minden személyt – a munkaidő hosszától függetlenül – egy-egy egész főnek kell tekinteni.

Az önkormányzat az elhagyott vagy használaton kívül álló lakóingatlanokat lehetőségeihez mérten igyekszik felvásárolni és hasznosítani elsősorban a fiatalok támogatása, lakáshoz juttatásának könnyebbé tétele érdekében.

Az önkormányzat 6/2006.(V.01.) számú önkormányzati rendelete a községben lakóházat vásárló, építő, bővítő fiatal családok helyi támogatásáról szól, melynek keretében a képviselő-testület – kérelemre – 200.000 Ft-ig terjedő vissza nem térítendő támogatást nyújt annak a fiatal családnak, amely Dunaszekcsőn lakást vásárol vagy épít, illetve bővít.

1.10.6. Intézményfenntartás

A járási rendszer újbóli, 2013. január 1-jével történő bevezetése kapcsán az önkormányzatok feladatellátási és finanszírozási rendszere is jelentősen átalakult. Az államigazgatási feladatok jelentős többsége a járási kormányhivatalokhoz került, így az önkormányzatoknál maradó feladatokat leginkább a helyi igazgatási- és településüzemeltetési célok alkotják.

Dunaszekcső önkormányzat fontosabb intézményei:

- Dunaszekcsői Óvoda és Konyha
- hivatal épülete
- művelődési a könyvtárral
- falumúzeum
- orvosi rendelő
- Idősek Klubja a kistérséggel közösen

1.10.7. Energiagazdálkodás

A település energiaellátása alapvetően elektromos árammal történik, de a vezetékes gáz kiépített, így fűtés, főzés tekintetében a település ingatlanjai esetében a csatlakozás megoldott. Az említett energiahordozók mellett jelen vannak a hagyományos energiaforrások (pl.: fa) is.

Az önkormányzati tulajdonban lévő épületek mindegyike energetikai jellemzők szempontjából kedvező képet mutat, jellemzően felújított vagy felújítás előtt áll, többségük energetikai korszerűsítése (pl.: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer fejlesztése, napelemes rendszerek telepítése stb.) megoldott.

A Hivatal épülete 2018. évben kerül komplex felújításra (nyílászárók, napelem, fűdém, fűtéskorszerűsítés)

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény értelmében az önkormányzat kötelezően ellátandó, településüzemeltetéssel összefüggő tevékenységei a következők:

- Katolikus temető:
- Római Katolikus Egyházközség 7712 Dunaszekcső Rév u. 7. Plébános: Kürtösi Krisztián 06-30/433-4603
- Református temető:
- Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség 7712 Dunaszekcső Posta u. 31. Telefon: 69/950-187 Szabó Ildikó Rozália lelkipásztor Telefon: 06-20/967-1331
- a közvilágításról való gondoskodás: NKM Áramszolgáltató Zrt. 6720 Szeged Klauzál tér 9.

- kéményseprő -ipari szolgáltatás biztosítása: Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 7630 Pécs, Engel J. u. 1.
- a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása: Dunaszekcső Községi Önkormányzat 7712 Dunaszekcső, Kossuth u. 35.
- közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása: Dunaszekcső Községi Önkormányzat 7712 Dunaszekcső, Kossuth u. 35.
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása; rovar- és rágcsálóirtás): Dunaszekcső Községi Önkormányzat 7712 Dunaszekcső, Kossuth u. 35.
- hulladékgazdálkodás: Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. 1036 Budapest, Lajos u. 103. megbízásából
- Alisca Terra Regionális Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. 7100 Szekszárd, Eprekerti u. 9.
- víziközmű-szolgáltatás: DRV Zrt. 8600 Siófok, Tanácsház u. 7.

1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata

Táji besorolás

	nyugati magasabb részek	Duna-menti terület
Nagytáj	Dunántúli-dombság	Alföld
Középtáj	Mecsek és Tolna–Baranyai-dombság	Dunamenti-síkság
Kistáj	Dél-Baranyai-dombság	Mohácsi-sziget

1.12.1. Természeti adottságok

A település és környéke a Dunántúli-dombság és az Alföld határán alakult ki, ezen belül a Dél-Baranyai-dombság és a Mohácsi-sziget kistájak határán terül el. A település közigazgatási területe emiatt változatos domborzattípusokból áll.

... ábra: Dunaszekcső területének domborzati viszonyai és a tájhatárok

Dunaszekcső nagyobbik része völgyközi hátra tagolt eróziós-deráziós dombvidék. A **Dél-Baranyai-dombságon** belül az arra jellemző átlagos morfológiai viszonyokhoz képest igen változatos felszíni formák, lejtési és kiettségi viszonyok jellemzik. Legkiemelkedőbb pontja sem haladja túl a tengerszint feletti 158 méter magasságot. A határ egyik magas pontja a Várhegy, mely a község belterületén – Duna jobb partján – észak-déli irányban helyezkedik el. Tengerszintje feletti magassága 144 méter. Innen messze belátható a Duna-Tisza köze, tiszta időben a Zengő és a nagyharsányi hegycsúcs, sőt a kiskőszegi (batinai) magaslat is látható. A Várhegytől északra, az ezzel párhuzamosan fekvő Szentjános- és Püspök-hegyet egy római sáncárok választja el. Innét felséges kilátás nyílik a Dunára és a Bácskára. A Szent János hegy északi folytatása a Nagy- és Kislánka fennsíkja, 146 és 158 méter tengerszint feletti magassággal. Ezeknek folytatása a Csaposkút nevű dűlő hepehupás területe, mely főleg szőlőkkel van betelepítve.

A kistájon belül 7 féle talajtípus fordul elő, területileg azonban az öntéstalajok dominálnak, nyers öntéstalaj 14%, réti öntéstalaj 78%-os területi aránnyal vesz részt a terület talajainak alakításában. A kiváló termőhelyi adottságú szántóterület lehatárolása az OTRT, a megyei rendezési terv és a FÖMI adatszolgáltatása alapján különböző. Talajvédelmi szempontból Dunaszekcső külterülete Baranya megye területrendezési tervén vízerózióknak kitett terület.

A lejtési viszonyokhoz gyakran nem alkalmazkodó szántóföldi művelés következtében az erózió káros hatásai fokozottan jelentkeznek. Talajára a különböző típusú barna erdőtalajok a jellemzőek, leggyakoribb Raman-féle barna erdőtalaj. A vízfolyások partjai természetszerűek, tájképileg értékesek. A patakvölgyek és az azt kísérő gyepek és puhafa-ligetek táji és természeti értékének megőrzése érdekében ökológiai hálózatba lettek sorolva.

...ábra: Erőteljes vízérózió nyomai láthatóak az úrfelvételen a vízfolyások menti keleti és nyugati irányú, 5-10%-os lejtőkön

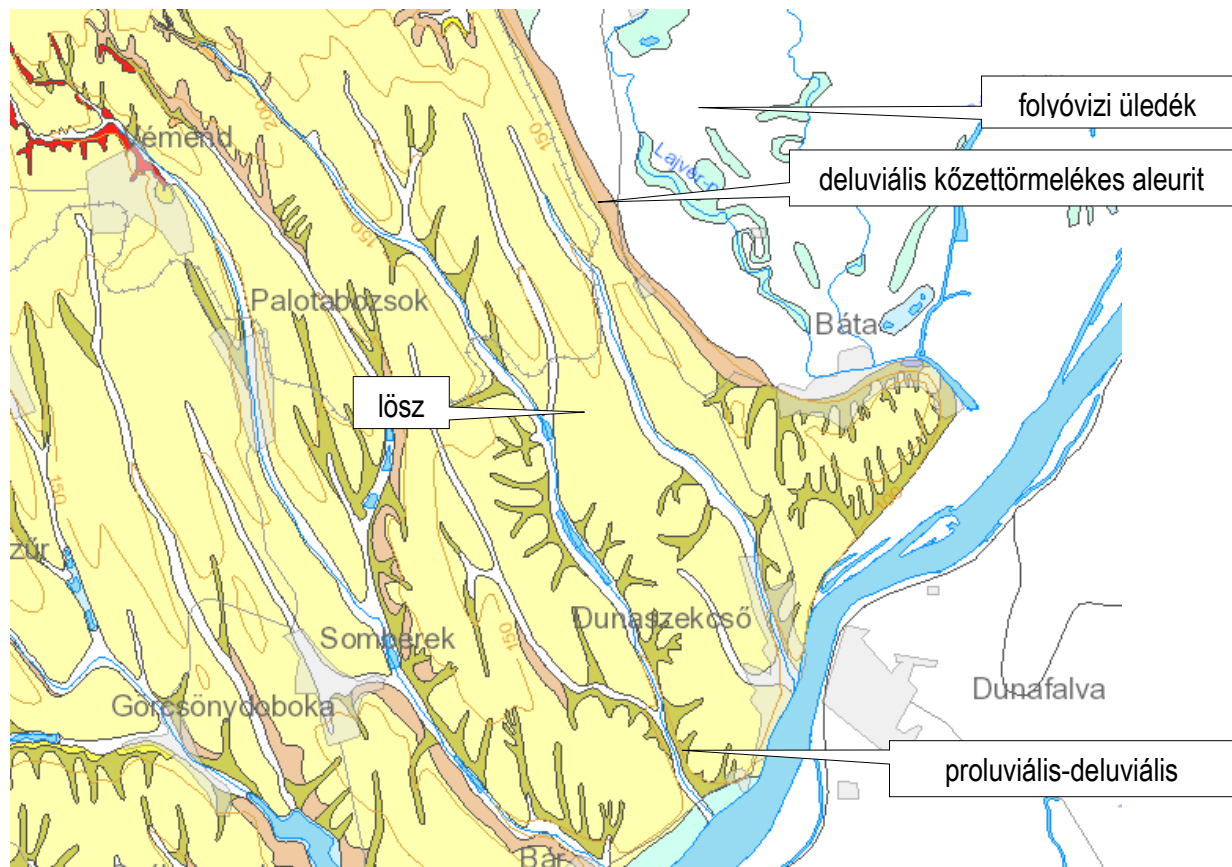
Éghajlata mérsékelt meleg, mérsékelt száraz, a nyár mérsékelt forró, a tél viszonylag enyhe. Az évi középhőmérséklet 10,0 - 10,5 C° körül alakul. A fagymentes napok száma több mint 200. A sugárzási adottságok kedvezőek, hőigényes növények termesztésére kiválóak. A dombvidék változatos felszíne, a talajfelszín rendkívül változó kitettsége - a reliefenergia - gazdag és változatos mikroklíma térségek kialakulását idézi elő. Völgyhálózata DDK felé nyitott, így sok a kedvező expozíciójú terület, mélyebb völgyei azonban fagyzugosak és ködösek. A megye kevésbé csapadékos területéhez tartozik, az évi csapadékátlag 620 - 650 mm közötti. A leggyakoribb szélirány az ÉNy-i.

Növényföldrajzilag az Alföld része, a kistáj a Pécsi flórajárásba (Sopianicum) tartozik. Potenciális erdőtársulásai a gyertyános kocsányos tölgyesek, az ezüsthársas gyertyános tölgyesek és a tölgy-kőris-szil ligeterdők. Az ember tevékenysége - földfoglalások, új területek igénybevétele, rétek felszántása, szántóföldi növénytermesztés, szőlő-, gyümölcstermesztés, erdőfelújítások, nagyban megváltoztatta a terület ökológiai viszonyait, amely a természetes vegetáció átalakulásához vagy eltűnéséhez, a flóra elszegényedéséhez vezetett. Az eredeti növényzet visszaszorulásával csökkent a vizsgált terület fajgazdagsága. A tájban idegen fajok jelentek meg. A természetszerű társulások kis területre szorultak vissza, de szerencsésen a vízfolyások mentén, összefüggő, folyosószerű területen. Ennek köszönhetően, a szántók és a tájidegen erdők magas aránya ellenére is, e völgyekben járva nagy, összefüggő természetközeli területek találhatók. A mezőgazdasági területhasználat legelterjedtebb kultúrái a búza, az őszi árpa, és a kukorica.

A Dunapartot érintő **Mohács-sziget** kistáj 85 és 143 m közötti tszf-i magasságú ártéri síkság, nyugati határán a löszös hordalékkúp-síkság meredek, 15-20m-es inaktív parttal szakad le a Duna főmedrére. A kistáj Würm közepéig a Ny-ról érkező patakok hordalékkúpja volt, ahova már csak a finomabb szemcsésű üledékek jutottak el. Jellemző a kistájra az ÉNy-DK-i, és az ÉK-DNy-i szerkezeti irányok, melyek a Duna folyásirányát is befolyásolták.

Az éghajlatát tekintve meleg, mérsékelt száraz éghajlatú. A napfényes órák száma évente 2060 - 2070 óra. Az évi középhőmérséklet 10,7-10,8 fok C, a középhőmérsékletet meghaladó napok száma 196 nap, a fagymentes időszak hossza 200 nap. A legmelegebb nyári napok maximum hőmérséklete sok év átlagában 34,7 fok C, a leghidegebb napok minimum hőmérséklete: 16,0-16,5 fok C. Az évi csapadékösszeg 610-630mm. Az ariditási index 1,12-115. Leggyakoribb szélirány az ÉNy-i. A talajvíz mélysége 2-4 m között van, sok helyen ennél sekélyebb.

A terület a növényzetét illetően a Dél-Alföldi flórajárásba tartozik, potenciális erdőtársulásai a part menti bokorfüzesek, fűz-nyár-égerligetek, a tölgy-kőris-szil ligeterdők, vagy azok elnyárasodott változatai és a gyertyános kocsányos tölgyesek.

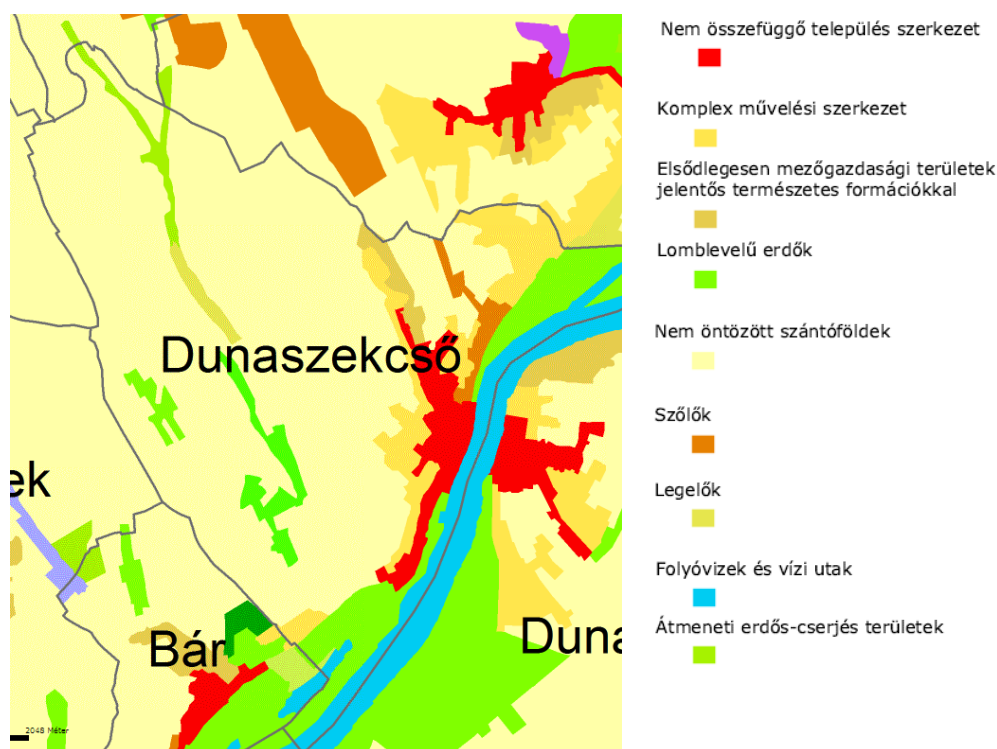
... ábra: Dunaszekcső környékének földtani térképe (Forrás: MFGI)

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

A település tájszerkezetét az elsősorban a domborzati és borítottsági viszonyokból fakadó tájhasználatok és a vonalas szerkezeti elemek határozzák meg. A különböző tájhasználatok alakítják ki a település külterületének tájmintázatát, azaz a tájat felépítő természetes, és ember által kialakított tájfoltok tájgeometriai megjelenését. Ennek vizsgálatához a homogének tekinthető alapegységeket a CORINE klasszifikáció alapján a ... ábrán mutatjuk be.

A táj működéséről sok információt nyerhetünk abból, hogy a táj milyen vizuálisan elkülöníthető egységek mozaikjából épül fel. A táj külső megjelenése nem tökéletes leképezése a táj funkcionális működésének, de számos lényeges tájműködési kérdésre – például tájérzékenység, antropogén átalakítottság mértéke, stb. – megfelelő biztonsággal lehet következtetni.

Szerkezeti jelentőségű területhasználati jellemzők: a település központi belterülete a Duna jobb oldali magaspartján alakult ki. Ezen adottságok és a felszíni formák együttes hatása területhasználat szempontjából is különböző karakterű oldalakra osztja a település külterületét. A külterületi tájszerkezet a két különböző kistájon igen eltérő. A talajminőség és a domborzati adottságok következtében a külterület nyugati-északnyugati része elsősorban szántóföldi növénytermesztésre alkalmas, de apróbb kiterjedésű erdő- és gyepterületek is előfordulnak. A legmélyebb területeket vízfelszínnek borítják. A keleti, délkeleti sáv a Duna mentén, és kisebb mellékvei, erdős parti sávjuk jelentős élőhelyek, karakteres elemei a tájnak. A folyam elsősorban vízgazdálkodási célokat szolgál, de a táj diverzitását is jelentősen erősíti. A belterület sem homogén, a település központjának délnyugati és észak oldalához kapcsolódnak a szőlőhegyek. A lakóterületek falusias hangulatúak. A külterület művi elemei a lakóterülethez képesti távolságra fekvő majorok, ahol állattartó telepek működnek.

... ábra: Corine felszínborítási kategóriák Dunaszekcső területén (Forrás: TelR)

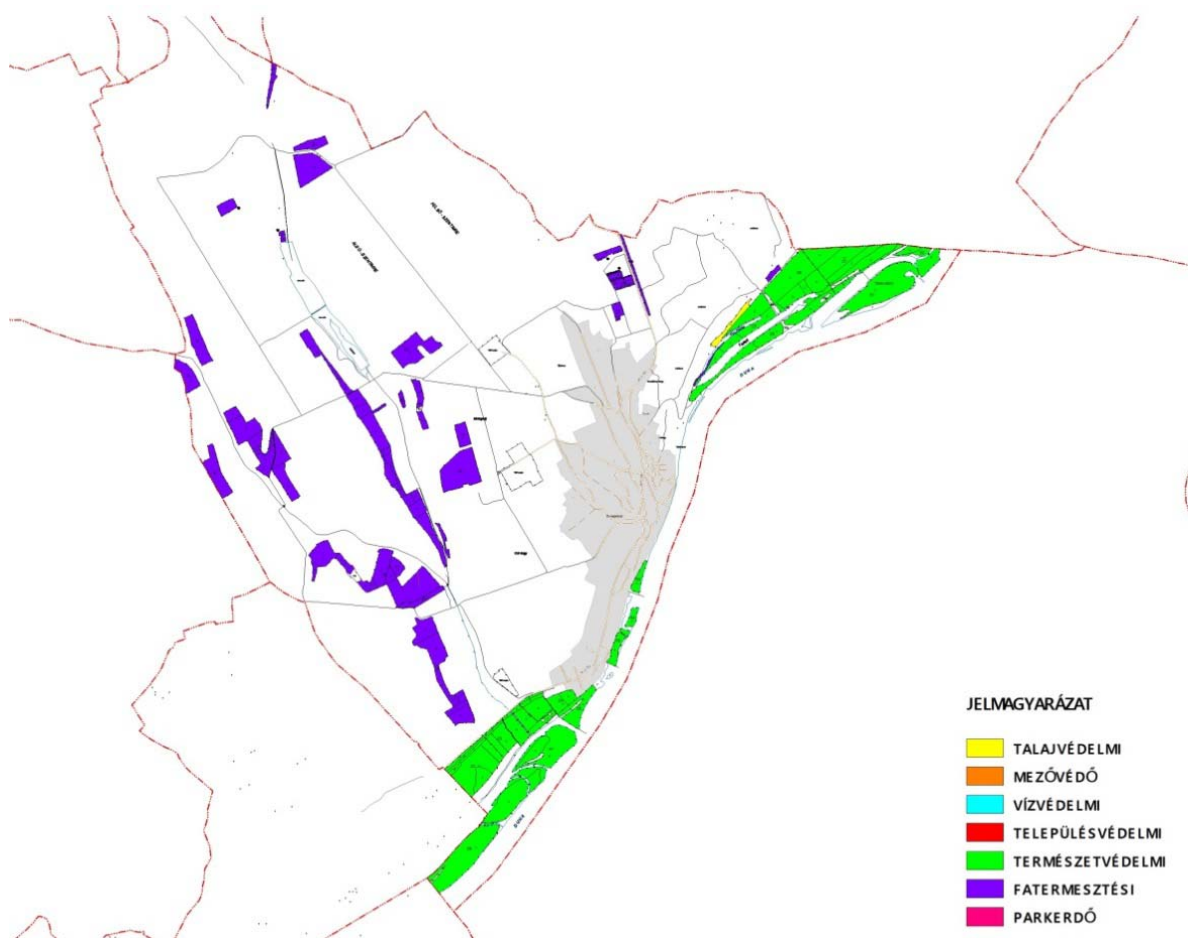
A felszínborítottság jól mutatja a tájhasználatból adódó szerkezeti hangsúlyokat a közigazgatási és ezen belül a külterületek hasznosítása, és ezek %-os megoszlása, amelyet az alábbi táblázatban mutatunk be:

Corine kategóriák (2012)	Kategória településre eső területe (ha)	Kategória aránya (%)
Lomblevelű erdők	327,23	9
Nem öntözött szántóföldek	2501,37	69
Komplex művelési szerkezet	258,23	7

Corine kategóriák (2012)	Kategória településre eső területe (ha)	Kategória aránya (%)
Szőlők	49,37	1
Rét, legelő	28,19	1
Átmeneti erdős-cserjés területek	44,36	1
Elsődlegesen mezőgazdasági területek jelentős természetes formációkkal	37,77	1
Folyóvizek és vízi utak	252,31	7
Nem összefüggő település szerkezet	147,11	4

A település közigazgatási területén az országos Erdőállomány Adattár 405,76 ha erdővel borított, és 4,79 ha nem erdővel fedett, de az erdőtervben szereplő ún. egyéb részletként megjelölt területet (nyiladék és vezeték védősávja, ha 6 m-nél szélesebb erdei tisztás; cserjés; erdészeti létesítményhez tartozó terület) tart nyilván, ami a település területének mintegy 11%-a. Az Erdőállomány Adattár szerint a település közigazgatási területén a kiváló termőhelyi adottsággal rendelkező erdőterület nagysága 235,34 ha, míg Baranya megye területrendezési tervén 183,39 ha. Az erdőterületek elsődleges rendeltetés szerinti megoszlása a következő:

- védelmi: 221,92 ha
- gazdasági: 183,84 ha
- közjóléti: 0 ha

... ábra: Az erdők rendeltetés szerinti eloszlása az erdészeti Adatszolgáltatás alapján.

... ábra: Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület, erdőtelepítésre alkalmas terület Baranya megye területrendezési tervén és az erdészeti Adatszolgáltatás alapján.

A település idegenforgalmi vonzerejét elsősorban a Dunaszekcsői magaspart (Várhegy) és a Duna jelentik. A táj jelenlegi szerkezetének és további fejlődésének legmeghatározóbb vonalas elemei:

- Duna
- Az északnyugat-délkelet irányú kisvízfolyások, Lánka-patak
- Észak-déli irányban az 56. sz. út
- A révátkelő
- Villamosenergia-átviteli hálózat

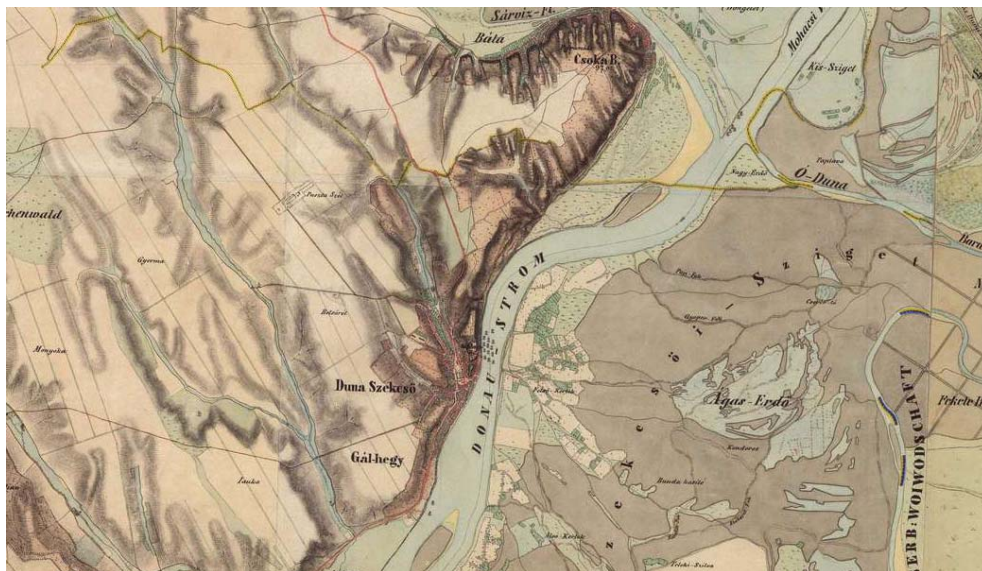
1.12.2.1 Tájérténeti vizsgálat

Szekcső központja a Lánka-patak eróziós munkájának köszönheti helyét, mivel mellékpatakjával együtt mélyen bevágódott a vastag lösztakaróba, s így egy viszonylag széles völgytalppal éri el a Dunát. A település környéki táj területhasználatában, megmaradt értékei szempontjából több történelmi korszak nyomait hordozza magán. A mintegy 415 km hosszú Ripa Pannonica a Duna vonalával esik egybe. A folyami határnál a fizikai akadályt maga a folyó jelentette, mint természetes határ, ezért falra nem volt szükség, a hadi út a határ mentén futott és összekötötte az egyes katonai létesítményeket, továbbá az erődöket és egyéb katonai építményeket a civil településekkel. A Duna régebben két ágon folyt Bajától Mohács felé. A jelenlegi medrében jóval kevesebb víz volt, mint jelenleg. A Margitta-sziget másik oldalán, a Baracska-ágon akkor még jelentős vízmennyiség volt. Ez tette alkalmassá a helyet folyami átkelésre, ami stratégiai fontos helyek közé emelte Lugiot. Innen indult a keleti tartomány felé a mai Szegeden keresztül egy fontos kereskedelmi és hadi út. Az átkelési lehetőség miatt a bal parton élő szarmata törzsek betörései ellen is védekezni kellett, amire alkalmas volt a jobb parton elterülő magas löszfennsík. Innen messze belátható a Duna-Tisza köze. Tiszta időben a Zengő és a nagyharsányi hegycsúcs, sőt a kiskőszegi (batinai) magaslat is látható. A Várhegytől északra, az ezzel párhuzamosan fekvő Szentjános- és Püspök-hegyet egy római sáncárok választja el. Innét, a még ma is a görögkeleti püspök javadalmazás földjéről, e részben szőlőkkel beültetett magaslatról, felséges kilátás nyílik a Dunára és a Bácskára. A Szentjános hegy északi folytatása a Nagy- és Kislánka fennsíkja, 146 és 158 méter tengerszint feletti magassággal. Ezeknek folytatása a Csaposkút nevű dűlő hepehupás területe, mely nagyobbára szőlőkkel van betelepítve. Ennek a Duna felőli szakadékos patakból fakadó forrásvizét csapon vezették le.

Az ember tájformáló tevékenységének első időszaka a római uralommal ér véget a III. században. Az ezt követő évszázadokban a Duna Szekcsőnél folyó ágának vízhozama jelentősen megnőtt, mivel az északi féltekén a folyók jobb partjukat mossák erőteljesebben. Ez okozta, hogy a löszhegyet alámosva annak jelentős része a Dunába omlott. Dunaszekcső része a világörökségi várományos listán szereplő „A római birodalom határai – A dunai limes magyarországi szakasza” területnek. A táji és természeti örökség részeként értelmezhetők az egyedi tájértékek is, amelyek kataszterét a DDNPI munkatársai elkészítették.

...ábra: Dunaszekcső tájszerkezete az első katonai felmérés idején

...ábra: Dunaszekcső tájhasználatai a második katonai felmérés idején

1.12.2.2 Tájhasználat értékelése

A tájhasználat (tájhasznosítás) a tájpotenciál társadalmi célú igénybevétele (MSZ-20370:2003). A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról (1996. LIII. tv. 6§).

Az egyes területek tájhasználataira az OTÉK szerinti területfelhasználási egység és a művelési ág mellett a felszínborítás térképe szolgáltat adatokat. A felszínborítás térkép a tájszerkezet feltárás alapvető eszköze, a földfelszín borításának térképe. Egységes európai kategóriarendszerben készült elűrfelvételek és légifelvételek alapján, térinformatikai módszerrel a CORINE Land Cover adatbázis az

egész ország területére 1:100.000-es és 1:50.000-es léptékben. A felszínborítás térkép a tájléptékű és az e feletti hierarchiaszinteken alkalmazható alapadatbázis, amely a felszíni térszerkezet és az ökológiai hálózat nagyléptékű áttekintését teszi lehetővé. Nomenklatúrája 4, egyes felszínborítás típusoknál 5 hierarchiaszinten 82 elkülönített kategóriát alkalmaz. A kategóriák többsége a mesterséges objektumok és a mezőgazdasági területek elkülönítésére szolgál. Felszínborítási információinak részletessége alapján alkalmazása jó alapot ad tájelemzési és tervezési feladatok ellátására. A Dunaszekcső területére vonatkozó Corine-térkép és ennek adatai a ... ábrán és ... fejezetben található. A felszínborítási adatok meglehetősen jó korrelációt mutatnak a domborzati tájtípusok és az előbb ismertetett tájhasználati egységekkel. A településen a jellemző tájhasználat a kert- és mezőgazdálkodás, kisebb arányban az erdő- és vízgazdálkodás. A táj kettős arculatú: Duna-parti sávtól nyugatra fekvő dombsági rész erősen átalakított, szántók borította agrártáj, míg a Duna mentén magas természeti értékű ártéri erdőgazdasági tájtípusba sorolható. Ez utóbbit is jelentősen befolyásolja az intenzív erdő- és vadgazdálkodás.

A táj karakterének kialakulásában nagy szerepet játszott és játszik ma is a Duna közelsége, és jelenléte, a Duna és holtágainak természeti környezete, a táj legértékesebb részletei a különleges természeti adottságokkal függenek össze. Különösen a löszplatók és a holtágak menti területek, melyeket sajátos növényvilág, állatvilág, és a táji, kultúrtörténeti értékek sokasága jellemez. Éppen ezen táji és természeti adottságokból kifolyólag Dunaszekcső külterületének ezen részét a Duna-Dráva Nemzeti Park és a Dunaszekcsői Lőszfal TT magában foglalja. Az ártéri természetvédelmi területek elsődleges tájhasználati módja döntően az erdőgazdálkodás.

A külterület nyugati kétharmada az, mely nem esik a táj- és természetvédelem szabályozása alá. Ezeken a területeken döntően szántóföldi növénytermesztés folyik, csekély mértékben erdőgazdálkodás, de foltszerűen található rét-legelő-gyepterület is.

Tájváltozási tendenciák:

- Szárazodás
- Intenzív mezőgazdasági használat
- Világörökség-várományos terület (dunai limes)
- Vonalas közlekedési infrastruktúra-elemek létesítése, felújítása, bővítése

Dunaszekcső a Duna jobb partját kísérő dombvidékre települt. A táj alakulását alapvetően a termelési viszonyok határozták meg évszázadokon keresztül. Termőhelyi adottságai következtében elsődlegesen mezőgazdasági település, de a Duna, és az azt kísérő galériaerdők és löszplatók sávos váltakozása meghatározza a tájképi adottságait. Az északi-nyugati részeken meghatározó a mezőgazdasági termelés, délen és keleten a Duna mentén levő magaslatok és vízjárta területek érzékenysége, terhelhetősége természetvédelmi, tájképvédelmi, vízvédelmi és turisztikai szempontból eltér a hagyományos mezőgazdasági tájhasználatától.

Tájjelleg (tájkarakter) a természeti és antropogén tájalkotó elemek elkülöníthető, felismerhető, konzisztens rendszeréből, sajátos együtteseiből kialakult jellemzők összessége, amely a tájakat egyedivé, megkülönböztethetővé teszi. Tájképvédelmi, illetve tájkarakter megőrzése szempontjából kiemelt jelentőségű területek találhatóak a közigazgatási terület keleti részén a Duna és kapcsolódó vízfolyásai mentén elsősorban természetközeli állapotú területeken. Az övezet lehatárolásának fontos szempontja a tájkarakter, a történelmileg kialakult tájképi értékek védelme, a hagyományos tájszerkezet és tájhasználat megőrzése és a kilátás-rálátás szempontjából kedvező, nagy távolságból látható tájképi területek védelme, a vizuális szennyezés megakadályozása. A tájképvédelmi övezet természet-földrajzilag tagolt, ezért igen változatos tájhasználatú, tájképileg érzékeny, ártéri

területeket, valamint a tájképileg szép fekvésű település tájban megjelenő épített környezete szempontjából meghatározó területét, a Dunát és a kapcsolódó vizes területeket foglalja magába.

A tájképvédelmi övezetre vonatkozó szabályozás elsődlegesen a hagyományos tájszerkezet és a tájkarakterrel összefüggő települési karakter védelmét szolgálja. Dunaszekcső területének északnyugati és nyugati része tájképi szempontból a nagy kiterjedésű homogén tájhasználatok és nagyfeszültségű hálózat következtében ma már kevésbé harmonikus. Viszont a belterület tagolása, kapcsolatai a Duna, a szőlőhegy illetve a túlsópart irányába harmonikus és karakteres képet mutatnak.

A táj terhelhetősége

A táj terhelhetőségét az adottságnak tekinthető természeti tényezők és az azon kialakult tájhasználat módja határozza meg. Amennyiben a használat nem felel meg az adottságoknak, tájhasználati konfliktusok keletkeznek. A tájrészletek stabilitása pedig a táj terhelésétől, érzékenységtől, regenerálódó képességétől és a tájgondozástól függ. A terhelhetőség továbbá nagyban függ a felszínborítás természetességétől, amely az egyes tájtypusokon belül is különböző lehet. A táj terhelhetősége szempontjából Dunaszekcső területét az eltérő természeti adottságok az ökológiai, természetvédelmi érzékenység és a hagyományos tájhasználat alapján a következő tájtypusokra oszthatjuk fel:

- Lakó és települési táj
- Kertgazdasági táj
- Természeti táj (erdős illetve vízjárta területek)
- Mezőgazdasági táj

A lakó és települési táj védelme az épített környezet, az örökségvédelem és a kilátásvédelem keretében valósítható meg.

A településtől délre és északra fekvő kertgazdasági tájban olyan tájgazdálkodás fenntartása a cél, amely biztosítja a szőlők, kertek, rétek fenntartását az azokhoz kapcsolódó környezatkímélő állattenyésztés fenntartását, élőhelyek rehabilitációját, a táj szerves részét képező, tájba illeszkedő préházak, épületek fenntartását.

A természeti táj egyik típusa a településtől nyugatra, a Dunába futó patakok mentén található, jellemzően vízjárta területek, másik a település keleti, Duna-parti sávjában található, főleg erdővel borított területek. A település közigazgatási területén É-D-i irányban keresztül húzódó Duna a tájszerkezet jelentős eleme. A vizes és az erdőterületek és az azokhoz szervesen kapcsolódó természetközeli élőhelyek meghatározóan ökológiai folyosóként az ökológiai hálózat kiemelt jelentőségű részei. Ez a terület jelentős tájpotenciállal rendelkezik, az ökológiai rendszer elemei teszik változatossá a település meghatározóan mezőgazdasági tájhasználatát. Kiemelten fontos a táj kultúrtörténeti érzékenysége is.

A hagyományosan árutermelő gazdálkodást szolgáló mezőgazdasági táj a település nyugati-északnyugati részének meghatározó része. A mezőgazdasági táj elválaszthatatlan a településektől, hiszen a települések fejlődésében, a mezőgazdaságnak meghatározó szerepe volt. Ma már a

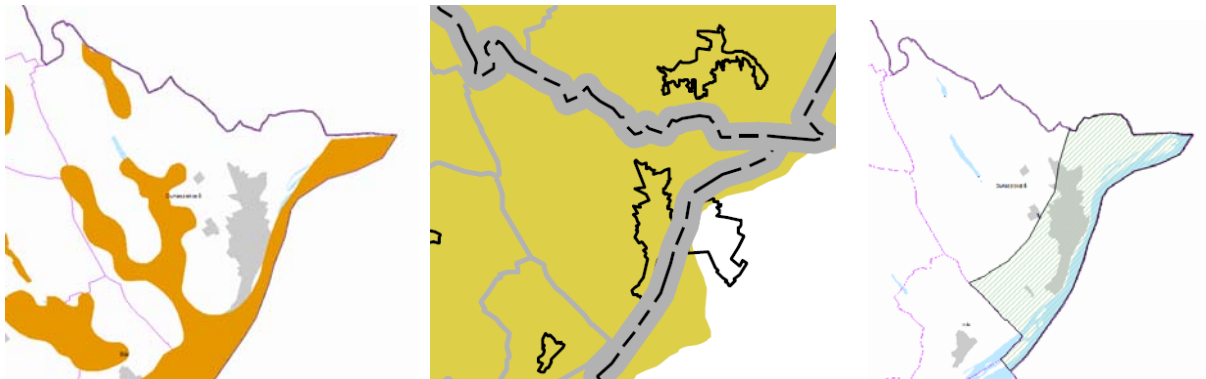
foglalkoztatásban az egyes gazdasági ágazatok fontosságában a mezőgazdaság háttérbe szorult ugyan, de a táj fenntartása szempontjából, továbbá a tájhasználatban meghatározó aránya miatt jelentősége távlatban is jelentős marad. A térségben a mezőgazdálkodás hagyományosan erős jelenléttel bír, hosszú távú fennmaradása biztosítottnak tekinthető. A mezőgazdasági táj területeinek terhelhetőségében a termőföld védelmének prioritását kell érvényesíteni.

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

A település közigazgatási területén fekvő különböző státuszú táj- és természetvédelmi kijelölések területeit összefoglalóan a ... melléklet tájvizsgálati tervlapja mutatja be. Az egyes kategóriák szerint érintett területeket a következőkben mutatjuk be.

1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Ide tartoznak a természeti vagy kulturális örökség adottságai alapján a kilátás-rálátás szempontjából védendő tájképpel, illetve tájképi elemmel rendelkező területek. Ezek pontos meghatározása értékvizsgálat alapján történt, és magában foglalja a védett természeti területeket, értékeket és egyedi tájértékeket. Helyi tájképvédelmi terület kijelölésére Dunaszekcsőn eddig nem került sor, az nem kötelezően alkalmazandó szabályozási elem. Baranya megye területrendezési terve szerint térségi jelentőségű tájképvédelmi területnek tekinthetők a ... ábrán jelölt területek, ezek nagysága 1118,85 ha. OTRT szerinti tájképvédelmi övezet a közigazgatási terület teljes egésze.

... ábra: A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete Dunaszekcső területén Baranya megye Területrendezési tervén, az OTRT-ben (TeIR) és a DDNPI adatszolgáltatásában

... ábra: A Dunaszekcső Várhegyről belátható, szerkesztett terület

Kiszerkesztve a belátható területet a Dunaszekcsői Várhegyről (... ábra), jól látszik – megerősítve a hely stratégiai jelentőségét - hogy az közel 180 °-os, és elsősorban az Alföld felőli nézőpontokból érzékeny. Megfordítva ez azt jelenti, hogy az innen feltáruló lélegzetelállító panorámát elsősorban a szomszédos települések területhasználatai, beépítése tudják alakítani.

1.12.3.2 Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, elemek

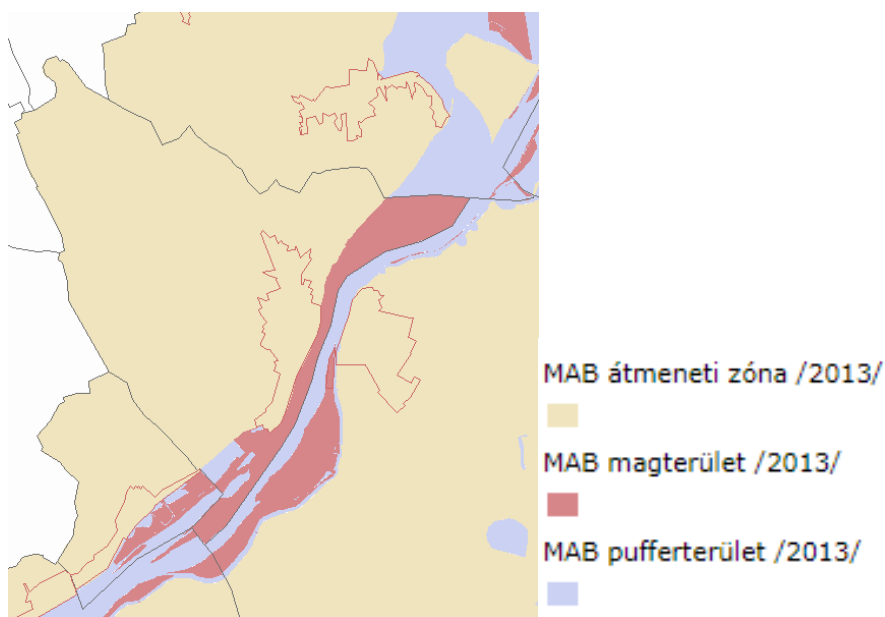
A természetvédelem alatt álló területek adatait az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Név	Vonatkozó jogszabály
Duna-Dráva Nemzeti Park	A Duna-Dráva Nemzeti Park létesítéséről szóló 7/1996 KTM rendelet
Dunaszekcsői löszfal Természetvédelmi Terület	27/1998. (VII. 10.) KTM rendelet a Dunaszekcsői Löszfal Természetvédelmi Terület létesítéséről
Natura2000 területek: HUDD10003 Gemenc Különleges	14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről

Név	Vonatkozó jogszabály
Madárvédelmi Terület HUDD20045 Béda-Karapancsa Különleges Természetmegőrzési Terület	
Mura-Dráva-Duna bioszféra-rezervátum	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről 29.§
Ramsari Egyezmény hatálya alá eső terület	1993. évi XLII. törvény a nemzetközi jelentőségű vadvizekről, különösen mint a vízimadarak tartózkodási helyéről szóló, Ramsarban, 1971. február 2-án elfogadott Egyezmény és annak 1982. december 3-án és 1987. május 28.-június 3. között elfogadott módosításai egységes szerkezetben történő kihirdetéséről
Ökológiai hálózat	(53. §), 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről (4., 9., 12., 13., 19. és 22. §-ok)
Tájképvédelmi övezet	OTRT, Baranya megye Területrendezési Terve
Egyedi tájértékek	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről 6. § (3) (4) és (5)
Ex-lege védett földvár és forrás	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről

A természeti és táji örökség keretében védelem alatt álló területek:

- Duna-Dráva Nemzeti Park: 0183/a, 0183/b, 0184/, 0185/2a, 0185/2b, 0210/1, 0210/2, 0212/, 0213/, 0214/, 0215/, 0216/, 0217/ Összesen: 710.6534 ha, ebből fokozottan védett: 0183/b, 0184/, 0185/2a, 0210/1, 0210/2, 0213/, 0214/, 0215/, 0216/, 0217/ Összesen: 192.5175 ha
- Dunaszekcsői löszfal Természetvédelmi Terület: 770/3, 770/4, 901, 902, 903, 904, 905, 908, 909, 912/3, 912/4, 913, 914, 3504/a, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3517, 3524/1, 3524/2, 3525/1, 3525/2, 3526/1, 3526/2, 3527/b, 3528/a, 3555/1, 3555/6 b, 3555/6 c, 3555/6 d, 3560/a, 3560/b, 3560/c, 3560/d, 3776/1, 3778 Összesen 6,8 ha, ebből fokozottan védett: 770/3, 770/4, 903. A Baranyai-dombság keleti végén magas parttal éri el a Dunát. Ilyen magas part a dunaszekcsői Várhegy. A terület 145 méter tengerszint feletti magasságon található, 60 méterrel a Duna szintje fölött. A löszfal tájképi értéke is kiemelkedő, a Dunáról félelmetes látvány a fölé magasodó csupasz löszfal. A Várhegy tetejéről pedig festői kilátás nyílik a Dunára és zátonyaira, valamint a Mohácsi-szigetre. A terület természeti értékekben is gazdag, különleges értéket képvisel a környéken egyedül itt megtalálható kis kiterjedésű löszgyep-társulás. A majdnem teljesen csupasz szakadékok napsütötte részeiről alig pár éve került elő a fokozottan védett haragos sikló. A csupasz falszakaszok színpompás költőmadara a gyurgyalag.
- Natura 2000 terület adatait ld. a fejezetben.
- A gemenci tájegység, 16.873 hektár kiterjedésű területe, valamint a Béda-Karapancsa 1.149,7 hektár kiterjedésű területe 1997 óta a nemzetközi vizes élőhelyek és vízimadarak védelme érdekében létrehozott Ramsari Egyezmény jegyzékébe, illetőleg 2000 óta, a HU010 kóddal jelölt, 17.839 hektár kiterjedésű „Gemenc” IBA – terület néven, a nemzetközi tekintetben is kiemelt, ún. „Fontos Madárelőhelyek” körébe is beletartozik.
- Dunaszekcső a Mura-Dráva-Duna bioszféra-rezervátum (MAB) része, melynek jelölését 2012-ben fogadta el az UNESCO. Annak érdekében, hogy a bioszféra-rezervátumok különböző funkciói megvalósulhassanak, a rezervátumok területén összefüggő, és egymással állandó kölcsönhatásban lévő területekből álló zónarendszert kell kialakítani, amelynek részei a magterület, a védőövezet és az átmeneti övezet.

... ábra: A MAB zónák elhelyezkedése Dunaszekcsőn (Forrás: TeIR)

- Az ökológiai hálózat magterületeit a Nemzeti Park, a TT és a Natura2000 területek, az ökológiai folyosót a Dunához kapcsolódó vízfolyások alkotják. Bővebben ld. a fejezetben.
- A Tvt szerint a földvár olyan védelmi céllal létesített vonalas vagy zárt alakzatú földmű, amely azonosíthatóan fennmaradt domborzati elemként történeti, kulturális örökségi, felszínalaktani, illetve tájképi értéket képvisel (Tvt. 23§), azaz a Dunaszekcső Várhegy megfelelhet ennek a kategóriának. Az ex lege védelem szempontjából forrásnak számít a felszín alatti víz természetes felszínre bukkanása, ha vízhozama tartósan meghaladja az 5 liter/percet, akkor is, ha időszakosan elapad (Tvt. 23§). A topográfiai térkép a Mártonhegyi-dűlő és a bátai határ területén két forrást jelöl, vízhozamukat nem ismerjük.
- A tájak karakterének fontos összetevői az egyedi tájértékek. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 6. § (3) (4) és (5) bekezdése értelmében egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző olyan természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. Ezeknek az értékeknek gyakran „csak” a helyi közösségek számára van jelentősége, mint például a népi vallásosság táji megjelenéseként egy-egy keresztnek, vagy a korábbi tájhasználat emlékeként egy pincének. Sok esetben viszont jelentőségük a helyi szinten messze túlmutat. Az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele a nemzeti park-igazgatóságok feladata. Az egyedi tájértékek típusait és fajtáit az MSZ 20381:2009 sz. Természetvédelem. Egyedi tájértékek kataszterezése c. szabvány határozza meg. A településen számos tájértéket találunk, amelynek egy része országos és helyi védelem alatt álló építészeti érték is. Az egyedi tájértékek listája a DDNPI AI-Dunai szakaszára 2011-ben készített adatbázis alapján az alábbi:

Sorszám	Név	Típus
1.	Dunaszekcsői löszfal	Földtudományi egyedi tájértékek
2.	Szerb temető	Temető
3.	Szentháromság-kápolna	Kápolna
4.	Szentháromság-kápolna előtti kereszt	Feszület
5.	Bévárosi kereszt	Feszület
6.	Kereszt az északi településhatárban	Feszület
7.	Német-kápolna	Kápolna
8.	Német-kápolna előtti kereszt	Feszület

Sorszám	Név	Típus
9.	Német temető	Temető
10.	Alsószentimrei kereszt	Feszület
11.	Csapos-kúti forrás	Forrás
12.	Szent Vendel szobor	Szettek szobra
13.	Melegmáji-fasor	Fasor
14.	Alsószentimrei-fasor	Fasor
15.	Jankovich-kúria (ma ált. isk)	Kúria
16.	Magtár(volt templom)	Magtár
17.	Római katolikus templom	Templom
18.	Kőkereszt	Feszület
19.	Görögkeleti szerb templom	Templom
20.	Római katolikus kápolna és temető	Kápolna
21.	Jankovich-kúria (Általános Iskola)	Kastély, kúria
22.	Magtár (volt r.k. templom)	Magtár
23.	Kőkereszt	Feszület
24.	R.k. templom	Templom
25.	Görögkeleti szerb templom (Szent Miklós)	Templom
26.	Várhegy (Schlossberg)	Erőd, vár
27.	Szent János hegy (Püspökhegy)	Táborhely
28.	Szurdik szakadék	Sánc, árok
29.	Bátaszéki országút, Mohácsi országút.	Út, útvonal vagy annak részlete
30.	Monyokai-rét	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek
31.	Szenháromság-kápolna, temető	Kápolna
32.	Szerb temető	Temető
33.	Téglagyár	Anyagnyerő-hely
34.	Ujfalu	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek
35.	Magtár (szódagyár)	Magtár
36.	Zsidótemető	Temető
37.	Szerb negyed (Rácmálá)	Településszerkezet
38.	Célénka-híd (Czelenka-híd)	Híd
39.	Csarnojevity Arzen pátriárka szobra	Emlékszobor
40.	Petőfi emléktábla	Emléktábla
41.	Kőkereszt	Feszület
42.	Millenniumi emlékmű	Emlékmű
43.	Hősi emlékmű	Emlékmű
44.	Nepomuki Szent János szobor	Szettek szobra
45.	Szenháromság oszlop	Szenháromság-szobor
46.	Szent Flórián szobor	Szettek szobra
47.	Kálvária	Kálvária

A tájképvédelmi kijelöléseket ld. a fejezetben. A védett táji és természeti területek, ökológiai hálózat és a Natura 2000 területek elhelyezkedését a tájvizsgálati tervlap mutatja be.

A legfőbb érték véleményünk szerint a tájhasználati rendszer meglévő részletei: az erdővel Duna-parti sáv, a löszfalak és magaspartok kíséretében, a szőlőhegyek. Táji szempontból pedig a változatos domborzat, elsősorban Duna-menti sávjának számos pontjáról feltáruló nagy kiterjedésű tájrészletek.

Natura 2000 területek

A Dunaszekcső 0168/a, 0168/b, 0169, 0170, 0171, 0172, 0173, 0174, 0175, 0176/a, 0176/b, 0177, 0178, 0179, 0180, 0181, 0182, 0183, 0184, 0185, 0186 hrsz (Gemenc Különleges madárvédelmi terület HUDD10003), és a 0168/a, 0168/b, 0169, 0170, 0171, 0172, 0173, 0174, 0176/a, 0176/b, 0177, 0178, 0179, 0180, 0181, 0182, 0183, 0184, 0185, 0186 hrsz-ok (Béda-Karapancsa Különleges Természetmegőrzési Terület HUDD20045)

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió egységes természetvédelmi rendszere, amelyet két, a Madárvédelmi és az Élőhelyvédelmi irányelv alapján hoznak létre a tagállamok. A hálózat feladata hogy az előzetesen kijelölt, közösségi szinten fontos vagy veszélyeztetett fajok és élőhelyek hosszútávú fennmaradását biztosítsa. Hazánkban a Natura 2000 területek és az országos jelentőségű védett területek egymással területi átfedésben, de nem egymást helyettesítő módon működnek. A különleges madárvédelmi terület szinte teljes területe része a Duna-Dráva Nemzeti Park 50.000 hektáros törzsterületének. A Sió-Csatorna torkolatától a Bári-zátonyig húzódó terület a Duna lassúbb folyású, középszakasz jellegű részét érinti, ahol a lerakott hordalékból számos zátony és sziget épült és épül napjainkban is. A Tolnai-Sárköz és a Mohácsi-sziget érintett területén a folyam a túlfejlődött kanyarulatok, fattyúágak és medercsonkok, valamint holtágak és holtmedrek létrehozásával tagolt, gazdag, hullámtéri vizes élőhelykomplexumot alakított ki.

A 2019-re tervezett Dunaszekcsői Telelő Duna élőhelyrehabilitációs célú kotrása, Felső-zátonyi mellékág mederelzáró kövezés természetvédelmi célú korrekciója eredményeként a természetvédelmi kezelő a „Telelő” Duna vízháztartásának javulását várja, beleértve a nagyobb állandó vízmélységet, víztömeget, továbbá a magasabb vízszint tartásának lehetőségét, melynek eredményeként megállnak a sekélyebb területek benövényesedési folyamatai. A Felső-zátonyi mellékág részleges kotrásának eredményeként a víztest ismét olyan átfolyó rendszerű mellékággá fog válni, amelyen a mostaninál jelentősen alacsonyabb dunai vízállása esetén is átáramlik a folyó vize.

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózat célja a biológiai sokféleség és a biológiai kapcsolatok fenntartása, helyreállítása, amely kiterjed mind az élőlények, mind állományaik, mind pedig életközösségeik megóvására, valamint az ökológiai rendszert képező területek működőképességének, természetes dinamikájának biztosítására. Az ökológiai hálózatot a természetes és természetközeli területek és a köztük kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók, valamint a körülöttük a hatások mérséklését biztosító védőterületek egységes, összefüggő rendszere alkotja. A hálózat csaknem teljes egészében magába foglalja a védett természeti területeket és Natura 2000 területeket, valamint az érzékeny természeti területek és természeti területek egy részét. Baranya megye Területrendezési Terve igazodva a páneurópai ökológiai hálózat rendszeréhez és figyelembe véve az élőhelyek ökológiai funkcionalitását, övezeti besorolásai alapján Dunaszekcső területén magterület (493,41 ha) övezetébe és ökológiai folyosó (117,47 ha) övezetébe tartozó területek találhatók. Pufferterület övezetébe nem soroltak területeket, pedig indokolt lehetne. Az ökológiai hálózat elhelyezkedése az alábbi ábrán, és a tájvizsgálati tervlapon is látható.

A magterület (sötétzöld) és az ökológiai folyosó (világos-zöld) kapcsolata Dunaszekcsőn (Google Earth és TIR)

A tájhasználat tervezett alakításában kiemelt hangsúlyt kell fordítani az ökofolyosó funkcionális követelményeinek a biztosítására. A területfelhasználásban biztosítani kell az élőhelyek egymáshoz kapcsolódását.

1.12.3.4. Természetvédelmi, tájvédelmi és tájképvédelmi konfliktusok és problémák

A tájhasználati konfliktus mindig az optimális társadalmi-gazdasági hasznosítástól való eltérés következménye, a táj ökológiai, ökonomiai és tájképi értékeit rontó tevékenység megnyilvánulása.

A település területén előforduló tájhasználati konfliktusok jellegük szerint:

- megfordítható: talajdegradáció, erózió
- mérsékelhető: állattartó telepek, löszfal omlása, Duna árterére jellemző szárazodási folyamatok, külszíni bánya (felhagyott)
- időszakos: légvezeték, belvíz
- végleges: szabad területek beépítése, utak, házak által

Funkcionális konfliktusokat az egymást akadályozó, rendeltetését zavaró, egymással konkuráló területhasználatok okozzák, ilyennek tekinthető a Duna elsődleges vízgazdálkodási funkciója, ami a turisztikai használatot korlátozza, illetve a szőlőhegyek gazdálkodási és lakófunkciójának konfliktusa. Hasonló a magaspартok tetején levő platók üdülési, kiskerti hasznosítása, mivel ezek omlásveszélyesek, régészeti és természeti területek, másrészt az ökológiai folyosó részei, így inkább pufferterületként (gyep) lenne célszerű használatuk.

A tájhasználati konfliktusok leginkább a gazdálkodók és a helyi közösségek, ingatlantulajdonosok érdekeinek különbségeiből adódik. Emellett az ingatlan-nyilvántartás és a mai kialakult tájhasználat között is vannak olyan eltérések, amelyek tájhasználati konfliktust eredményezhetnek. A természetes folyamatok során – állatállomány vagy a korábbi használat hiányában – gyakorta erdősülnek, fásulnak be a korábbi gyepek, legelők.

A Duna árterére jellemző szárazodási folyamatok természetvédelmi szempontból hátrányosak, és hosszú távon a területre jellemző egyes élőhely-típusok eltűnéséhez vezetnek. Ezek a folyamatok a folyó medrének süllyedése, és ezzel párhuzamosan a hullámtér és az ott található állandó és időszakos vizes élőhelyek feltöltődése, magasodása, összességében szárazodása. A folyamszabályozást szolgáló beavatkozások jelentős hatással voltak a célterületen található Felső-zátonyi mellékágra és a „Telelő” Duna elnevezésű holtágára. A Felső-zátonyi mellékág korábban folyamatosan áramló vízfolyású ágként működött, azonban egy kőszórásos keresztgát, valamint a felső és az alsó torkolatához épített terelőművek megépítésével rohamos feltöltődésnek indult, és ma már csak a nagyobb áradások esetén áramlik át rajta a Duna vize. Ennek ellensúlyozására a DDNPI az érintett területek ökológiai állapotának fenntartása és javítása céljából a „Telelő” Duna elnevezésű holtág átfolyó rendszerű mellékággá, mint jellegzetes és eltűnőben lévő vizes élőhely-típussá való visszaállítása és megőrzése. A „Telelő” Duna mára már egy lefűződött víztest, területére csak a Duna magas vízállásainál jut el a folyó vize. Az ilyenkor kilépő és jelentősen lelassuló víz a hordalékát lerakja, és egyre gyorsuló ütemben tölti fel a víztestet. Ebbe az irányba hatnak a természetes szukcessziós folyamatok is. A Felső-zátonyi mellékág rekonstrukciója keretében pedig egyrészt a Felső-zátonyi mellékág részleges kotrását, másrészt a mellékágat elzáró kőszórás bontását tervezik.

A tájhasználati illetve természetvédelmi konfliktushelyzetet a település területén elsősorban a Dunaszekcsői Várhegy és Löszfal területén lehet. A Natura2000 területeken az inváziós és özőnfajok megjelenése jelent veszélyt a terület jelenlegi társulásaira.

Vizuális-esztétikai konfliktust a csúnya látvány, a rendezetlenség, rendetlenség, megoldatlanság, a befejezetlenség látványa okozhat, ilyen pl. a volt szovjet laktanya barnamezős, kihasználatlan területei.

A látvány-konfliktus abból adódik, hogy bizonyos területek elemei és épületei nem illeszkednek a szomszédos területek tájhasználatába, élesen elütnek attól. Ilyenek a folyóparti területek egyes üdülői.

1.13 Zöldfelületi rendszer vizsgálata

1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei

1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Azon – döntően a belterületen levő – zöldfelületek, amelyek a települési szerkezetet nagymértékben befolyásolják, zöldfelületi rendszert alkotnak. Funkciójuk elsősorban a lakosság és a településen tartózkodók komfortérzetének javítása. Nem elhanyagolandó, hogy mint biológiailag aktív felületek, a klímát, a levegő- és talajminőséget is erősen befolyásolják.

A köznyelvben gyakran keverednek a különböző zöldfelületi kategóriák megnevezései, ezért ezek egyértelmű és szakszerű használata érdekében a Magyar Tájépítészek Szövetsége által használt fogalmi definíciók alkalmazását javasoljuk. Használat szerint a belterület közhasználatú zöld infrastruktúrájának elemei lehetnek

- korlátlan közhasználatúak: közparkok, közkertek, fásított közterek, sétányok, fásított utak (fasorok), zöldsávok.
- korlátozott közhasználatúak: lakóházak körüli növényzet, zöldhomlokzatok, sportterületek, temetők, kemping ..stb.

Az országos településrendezési és építési követelményekről 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 1. sz mellékletében található meghatározás szerint Dunaszekcső nem rendelkezik települési közparknak megfelelő területtel. A település változatos belterület morfológiai adottságai miatt közvetlenül a Duna ártérén túl kimagasodó parti részétől indul a település beépített része, és szerteágazóan, kesztyűujjszerűen nyúlik fel a környező dombhajlatokra. A domborzathoz igazodva az utcák kanyargósak, a központi résztől távolodva a dombhajlatok már egyértelműen meghatározták az utcák vonalát. Az átmenő forgalmat biztosító Petőfi S u.-Kossuth Lajos utca - Dózsa György út váltakozó szélességű, légvezetékekkel szabdalt, így egységes utcafásítást kialakítani itt igen nehéz. A telepített fák közül a vérszilva és a gömbjuhar dominál. A kialakult faluközpont koránál és habitusánál fogva értékes növényzettel rendelkezik. Rendkívül gondozottak a falu központjában lévő zöldterületek. A Kossuth Lajos utcáról jól érzékelhető az Önkormányzat épülete előtti kiteresedés ápol, dekoratív koros örökzöldekből álló növényanyag, értékes a templom környéki terület és az iskola kertjének növényzete, valamint a Gárdonyi köz apróbb zöldterületei. Az utak menti zöldsávok, utcai fasorok, a sávelválasztó szigetek esetlegeseek, ennek egyfelől az az oka, hogy az utcák szűkek, és nincs fizikailag lehetőség az út menti zöldterület kialakítására, másrészt a házak előtti utcarész szépítése egyedileg történik.

A települési temetők, jelentős zöldfelületi arányuknak köszönhetően, a zöldfelületi rendszer fontos elemei, de ez a szerepük nincs tudatosan kihasználva Magyarországon, pedig méreteikben vetekednek a települési közparkokkal, de esztétikai értékük sem elhanyagolható. Ahhoz, hogy a temető, mint települési zöldfelület, kellően ki tudja fejteni a hatását, tervezéskor megfelelően tájba és terepre kell illeszteni, és gazdag növényállománnyal kell ellátni. A belterület nagy kiterjedésű zöldterülete a romkápolna környezete. A terület rendezése mindenképp indokolt, hiszen a nagy kiterjedésű terület természetvédelmi oltalom alatt álló területhez kapcsolódik, a belterületnek igen értékes helye. A bezárt temetők kegyeleti parkká alakítása javasolható.

A kereskedelmi, ipari létesítmények zöldfelületeinek borítottsága, növényállománya is sokféle állapotú és kiterjedésű. Általában sok burkolt felület jellemzi ezeket a területeket. A szőlők és kertes területek zöldfelületei fontos részei a zöldfelületi rendszernek. Megmaradásukat és megfelelő fenntartásukat megfelelő ösztönzéssel, szabályozással lehet biztosítani.

A lakóterületeken, családi házak kertjeiben alapvetően a telekméret és a beépítési százaléktól függ a zöldfelületek nagysága, aránya. A családi házas területek zöldfelületeire ritkán készülnek szakszerű szakági tervek, ezért főleg a domboldali építéseknel ennek következménye a nem megfelelő terepképzés lehet, ami egyrészt korlátozza a zöldfelület-létesítés lehetőségeit, másrészt nem biztosítja a csapadék elvezetését és/vagy helyben tartását. Családi házas beépítésű részekben találhatóak gyümölcsfákkal, virággal, összefüggő gyepterülettel rendelkező, hangulatos kertek. A lakóházak körüli növényzet egyrészt függ a lakók igény szintjétől, másrészt az adott lakókörnyezettől. Ez tipikusan az a terület, ahol nem nagy beruházási költséggel, új zöldfelületek kialakításával lehet látványos eredményeket elérni, hanem elsősorban a tulajdonosok, kezelők, tervezők szemléletének formálásával, példamutatással, jó gyakorlatok bevezetésével, aprólékos előkészítéssel és nagy figyelem- és munkaráfordítást igénylő gondossággal és igényességgel.

Szerkezeti-, kondicionáló szempontból legfontosabb, a zöld- és kékfelületi karaktert meghatározó elemnek valójában a Dunát és az azt kísérő zöldfelületeket tekinthetjük a belterület vonatkozásában. A teljes közigazgatási területet tekintve ez kiegészül a szőlőhegyek biológiailag aktív felszíneivel. Ezek nemcsak fontos zöldfelületi elemek, hanem gazdasági és termelési szempontból, és tájképileg is értékes, karakteres területek. A település zöldterületei ezeken kívül pontszerűen helyezkednek el, nem alkotnak összefüggő zöldfelületi rendszert. A település belterületén az önkormányzat által gondozott terek fenntartási színvonala megfelelő.

1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság

A zöldterületek mennyisége és minősége a társadalom jóléti állapotát, a környezet milyenségét jelzik. Egy kistelepülésen a gondozott, esztétikus, tájba illő zöld környezet lehet a legnagyobb vonzerő. A zöldfelületek mennyiségét illetően elmondható, hogy a belterületen alapvetően nem magas a zöldfelület-arány, külterületen túlnyomó részt mező- és kertgazdasági területek találhatók, az erdőterületek aránya alacsony. Relatív alacsony a közcélú, közhasználatú zöldfelület-hányad a belterületen, amit ellensúlyoznak a laza beépítésű lakóterületek kertjei és a Duna-parti sáv.

1.13.1.3. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

A közlekedési zöldfelületekről elmondható, hogy többnyire gondozottak, ápoltak, folyamatosan karbantartottak. Az út menti fasorok helyenként hiányosak, vegyes képet mutatnak, több, karakteresebb növényzetet lehetne telepíteni, bár mint mindenhol a légvezetékek nagyban meghatározzák és csökkentik a zöldfelületek kialakításának lehetőségét, és tájképileg is zavaróak. A temetőben kevés, vagy alig van a fa, fasor, a régi temetők extenzíven fenntartottak. A „történeti településmag” zöldfelületi kapcsolatainak, karakterének erősítése javasolt, összekapcsolva a Dunapart és a Várhegy területével.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1. a település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

A település belterületi részének úthálózatának kialakulása nagyban befolyásolja a Duna jelenléte, valamint a domborzati adottság. A szerkezete egységet mutat a Duna túlpartján fekvő Dunafalva morfológiájával. E két önálló település 1954-ig egy települést alkotott. Minkettő egykori központi része a Duna partjához közel feküdt. E területek viszonylag sűrűn beépítettek, zegzugos nyomvonalú utcákkal határolt tömbjeit változatos formájú és méretű telkek szabdalják fel. A belterület nyugati részeinek utcái a völgyek vonalát követve hosszan nyúlnak el, itt már a beépítés fellazul.

A településtől délre fekvő üdülőterületek úthálózata, telekszerkezetei már tervezettség jegyeit mutatják. A településtől északra fekvő dunai magaspart magasságával, leszakadó löszfalaival, a területről nyíló látványával egyedi képet nyújt. Szintén a település belterületétől északra, illetve egy kisebb területet délre találunk, melyek zártkerti részként kisebb méretű földrészletekre lett felosztva.

1.14.1.2. az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

művelési ág	m ²	%
árok	97093,35207	0,264203142
erdő	4491329,999	12,2214701
fásított terület	33164,58086	0,090244968
gyümölcsös	40962,49246	0,11146406
halastó	71766,02152	0,195284311
kert	337916,3814	0,919512695
kopárság	10376,4894	0,028235724
legelő	390088,1576	1,061478617
mocsár	267104,4704	0,726824637

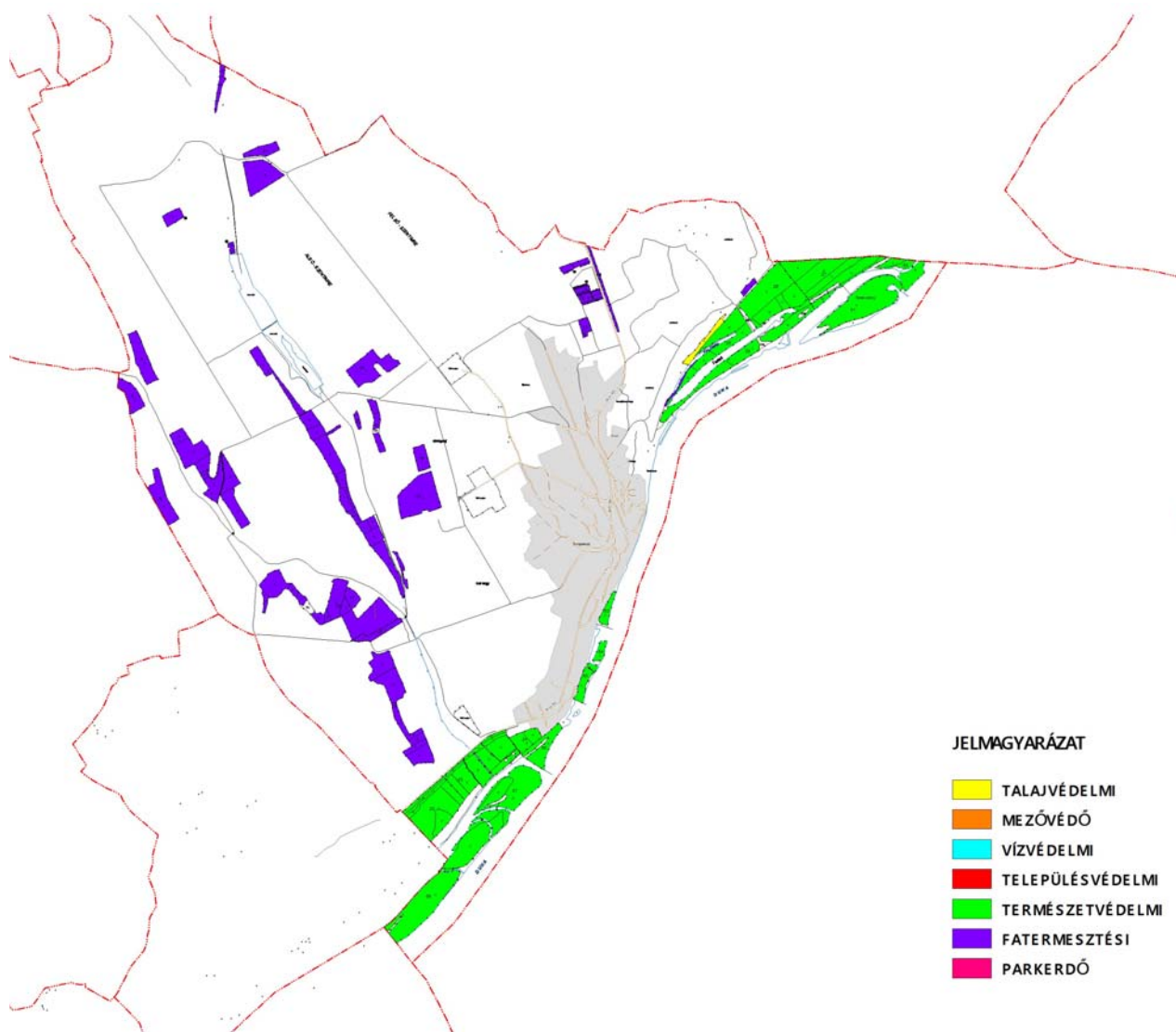
nád	373833,4251	1,017247459
rét	434227,3977	1,181587004
szántó	23673542,52	64,4186671
szőlő	817713,7242	2,225101213
vízfolyás	1900,29815	0,005170949
Duna	273855	0,745193672
művelés alól kivett terület	5216851,315	14,19570425
Dunaszekcső község területe	36749506,91	100

művelési ág	m²	%
erdő	699483092	15,79111058
fásított terület	2076854	0,04688581
gyümölcsös	10089447	0,227773302
halastó	16697647	0,37695606
kert	16629483	0,37541723
legelő	65418319	1,476844717
nád	2368361	0,053466697
rét	19368349	0,437248226
szántó	367062818	8,286589933
szőlő	33449738	0,755141214
művelés alól kivett	481521370	10,87053753
Baranya megye területe	4429600366	100

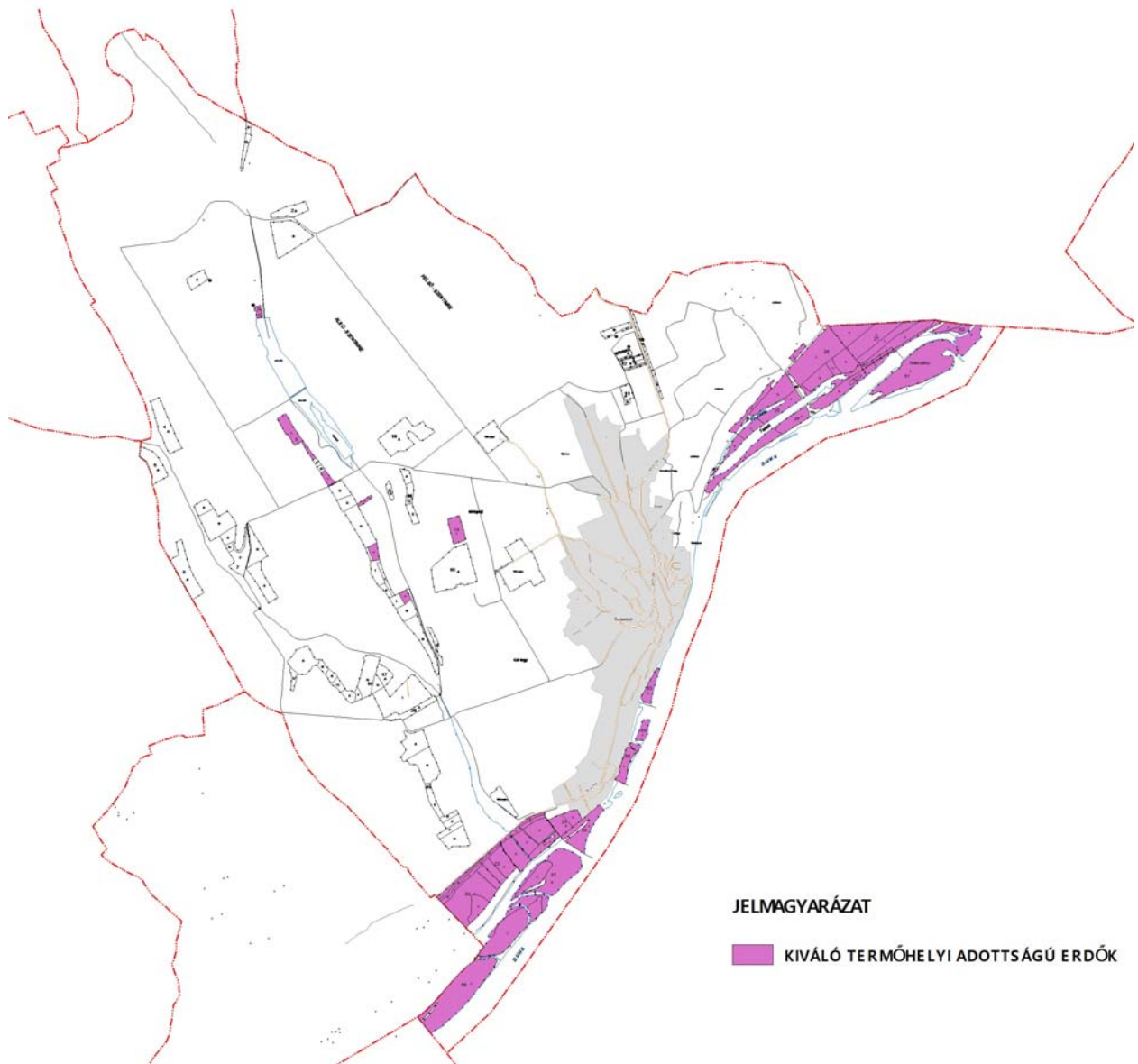
A település közigazgatási területén az Országos Erdőállomány Adattár 405,76 ha erdővel borított és 4,19 ha nem erdővel fedett, de az erdőtervben szereplő un. egyéb részletként megjelölt területet tart nyilván.

Az erdőterületek elsődleges rendeltetés szerinti megoszlása a következő: gazdasági 183,84 ha, védelmi 221,92 ha, közjóléti 0 ha.

A település közigazgatási területén, kiváló termőhelyi adottsággal rendelkező erdőterületek nagysága: 235,34 ha.

ERDŐK ELSŐDLEGES RENDELETETÉS SZERINTI MEGOSZLÁSA
(Forrás: illetékes erdészeti osztály adatszolgáltatása)

DUNASZÉKCSŐ KÖZSÉG KIVÁLÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ ERDŐTERÜLETE

(Forrás: illetékes erdészeti osztály adatszolgáltatása)

1.14.1.3. beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

Dunaszekcső beépítésre szánt területei:

A beépítésre szánt területbe azok az építési övezetek tartoznak, amelyek építési telkeire megengedett beépítettség legalább 10 %.

LAKÓTERÜLETEK:

A település belterületeinek túlnyomó része ebbe a területfelhasználásba tartozik. Jellemzően földszintes vagy tetőtér-beépítéses családiházak és a hozzájuk tartozó gazdasági épületek adják az épületállományt.

Kisvárosias lakóterület: a központi részhez kapcsolódó, intenzív beépítésű lakóutcák tartoznak ebbe a besorolásba.

Falusias lakóterület: a hagyományos falusi képet mutató területek tartoznak ide.

VEGYES TERÜLETEK:

Településközpont vegyes: a központi belterület igazgatási, vallási, oktatási, egészségügyi és kereskedelmi létesítményeit magába foglaló vegyes terület.

ÜDÜLŐ TERÜLETEK:

A település déli részén üdülő házas és hétvégi házas területeket is találunk.

GAZDASÁGI TERÜLET:

A település belterületi részein, illetve a külterületi részein egyaránt találunk mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi, vagy egyéb szolgáltató funkciójú, gazdasági területeket.

Ezek a rendeltetésük, illetve környezetre gyakorolt hatásuk alapján kerülnek az alábbi besorolások egyikébe:

kereskedelmi, szolgáltató –, általános gazdasági,- ipari.

KÜLÖNLLEGES TERÜLET

A mezőgazdaság üzemi területek, közmű-elhelyezési terület, illetve egyéb helyi sajátosságot hordozó területek tartoznak ide.

Mezőgazdaság üzemi területek a mezőgazdasági létesítményeket (terménytárolók, géptárolók, silók, állattartó épületek, stb.) magába foglaló területeket jelenti.

Közmű-elhelyezés céljára szolgáló területbe tartoznak a vízmű kutak, és egyéb közmű létesítmény területei.

Dunaszekcső beépítésre nem szánt területei:

A beépítésre nem szánt területen belül a telkek megengedett beépítettsége legfeljebb 10 %.

KÖZLEKEDÉSI TERÜLETEK:

Az övezetbe közlekedési és közmű-elhelyezés céljára szolgáló területek tartoznak, így a főutak, országos mellékutak, külterületi mezőgazdasági utak, belterületi kiszolgáló utak, parkolók területei.

ZÖLDTERÜLETEK:

Az övezetbe az állandóan növényzettel fedett közterületek, a közkertek, közparkok sorolhatók.

ERDŐ TERÜLETEK:

Az illetékes erdészeti hatóság adatszolgáltatása alapján Dunaszekcső község területén lévő erdők elsődleges rendeltetése szerinti besorolása az alábbi:

- védelmi,
- gazdasági.

MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK:

A mezőgazdasági területen a növénytermesztés, az állattartás és állattenyésztés és a halászat, továbbá az ezekkel kapcsolatos, a saját termék feldolgozására, tárolására és árusítására szolgáló építmények helyezhetők el.

Kertes és általános mezőgazdasági terület lehet.

A külterület, mezőgazdasági művelés alatt álló földrészelei az általános mezőgazdasági területbe tartoznak. Kertes mezőgazdasági területbe sorolt rész a településen a zártkertben található.

VÍZGAZDÁLKODÁSI TERÜLETEK:

A Duna területe valamint vízfolyás, árok, tó területe tartozik ide.

KÜLÖNLEGES BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT:

A területbe tartoznak a község temetője, sportpályája.

1.14.1.4. funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)

1.14.1.4. funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)

a) Igazgatás

Dunaszekcsői Közös Önkormányzati Hivatal, Kossuth Lajos utca 35.

b) Egészségügy

Egészségházon belül (Rév utca 9.) házi orvosi ellátás (naponta) 2 fő háziorvos , fogorvosi rendelés (heti 3 alkalommal), családgondozó védőnő működik. Akadálymentesített.

Gyógyszertár (Rév utca 1.)

c) Oktatás-nevelés

óvoda (Kossuth Lajos utca 43.)

- csoportok száma, 3 csoport
- kapacitás száma 75 fő
- a gyerekek száma jelenleg 52 fő
- felszereltség : *akadálymentesített*

bölcsőde *nincs*

iskola (Rév u. 4.)

Sombereki Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Dunaszekcsői Tagiskolája
fenntartó Klebelsberg Központ

- tanulók létszáma, 83 fő
- alsó 52 fő, felső 31 fő
- épület állapota: felújításra szorul

Az iskolában német nemzetiségi nyelvoktatás folyik 1-8 évfolyamon.

Középszintű oktatásra a környékbeli városokban nyílik lehetőség: Mohács, Baja

d) Kultúra, sport

falumúzeum, Halász Ferenc Emlékmúzeum (Rév utca 4.)

Művelődési Ház és könyvtár, Kossuth Lajos utca 33

Örökségház, Vörösmarty M. utca

Az alsó szint rendezvények, konferenciák, képzőművészeti időszaki kiállítások megrendezésére szolgál, míg a felső szint az állandó kiállításoké -néprajzi, helytörténeti, illetve régészeti-. A néprajzi kiállításokat az agyagedények és a nemzetiségiek életének fotói és eszközei képezik.

Dunaszekcsőért Teleház, Kossuth L. utca 33.

Információs és irodai szolgáltatásokat nyújt a falu lakói és az itt nyaralók számára.

Sportpálya: Dunaszekcső, Rózsadomb (felnőtt labdarúgó csapat Megye III. Tamási csoport)

e) Egyházak

Sarlós Boldogasszony templom, katolikus egyház, Rév utca 7.

Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség közösség temploma, református egyház, Posta utca 31.

Szent Miklós ereklyéinek átvitele Szerb Ortodox templom, ortodox egyház, Rév utca.

f) Temetkezés

A temetkezés egyházi tulajdonú temetőkben történik. (katolikus temető, református temető, szerb temető, önkormányzati temető és urnafal) lezárt temetők: zsidó temető, Újvárosi katolikus öreg temető.

A terület kerítéssel részben ellátott.

Ravatalozó van. Víz és elektromos áram biztosított.

h) Kereskedelem, szolgáltatás, vendéglátás

A település főutcáján (Petőfi, Kossuth L) helyezkednek el elsősorban a kiskereskedelmi egységek, melyek között élelmiszerüzlet, vegyes bolt, pékség, cukrászda, zöldségbolt található.

Ezen felül virágbolt, mezőgazdasági és egyéb üzletet is találunk.

A településen az alapszintű szolgáltatások, vendéglátó egységek és kereskedelmi egységek megtalálhatók. A nagymúltú Halászcserda a Rév utcában található

1.14.1.5. alulhasznosított barnamezős területek

A településen barnamezős területeket nem találunk, illetve alulhasznosított vagy használaton kívül lévő egykori mezőgazdasági vagy ipari telephelyeket sem.

1.14.1.6. konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

A településen kimondottan szlömösödött területről nem beszélhetünk.

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

1.14.2.1. telekmorfológia és telekméret vizsgálat

A takarnet.hu adatai alapján az átlagos belterületi földrészlet nagyság: 1243 m², a legnagyobb 35021 m².

Az átlagos külterületi földrészlet nagyság: 31783 m², míg a legnagyobb több mint 273 ha. A zártkerti területen pedig az átlagos nagyság 1964 m², míg a legnagyobb több mint 1,7 ha.

1.14.2.2. tulajdonjogi vizsgálat

A belterületi lakóingatlanok jelentős része magán tulajdonban van. A külterületen magán tulajdon mellett jelentős a mezőgazdasági cégek jelenléte. A zártkert esetében az önkormányzat mellett a magán tulajdon jellemző.

1.14.3. önkormányzati tulajdon kataszter

Az Önkormányzattól kapott 2018. évi ingatlan vagyon kataszter vizsgálatából alábbiak állapíthatók meg.

Dunaszekcső község Önkormányzata 296 db forgalomképes ingatlannal, illetve 23 db korlátozottan forgalomképes ingatlannal rendelkezik. Ezek túlnyomó része a belterületen, illetve a zártkerti részekben helyezkednek el.

Forgalom képtelen vagyon közé elsősorban az utak, közterületek tartoznak (összesen 381 db)

Forgalom képes vagy között jelentős számú a művelés alól kivont beépítetlen telkek száma (57 db) , az építési telke száma (7 db), és az üdülőtelek (7 db).

Ezen felül zártkerti részben rendelkezik művelés alatt álló területekkel is (15 db szőlő, 52 db kert, 8 db legelő, 11 db erdő, 74 db szántó, 17 db gye, 30 db ezek együttes művelési ága).

Rendelkezik továbbá 2 db telephellyel, és 3 db betonüzemmel, melyek egymás mellett helyezkednek el a Duna part közelében, a rév kikötőtől délre.

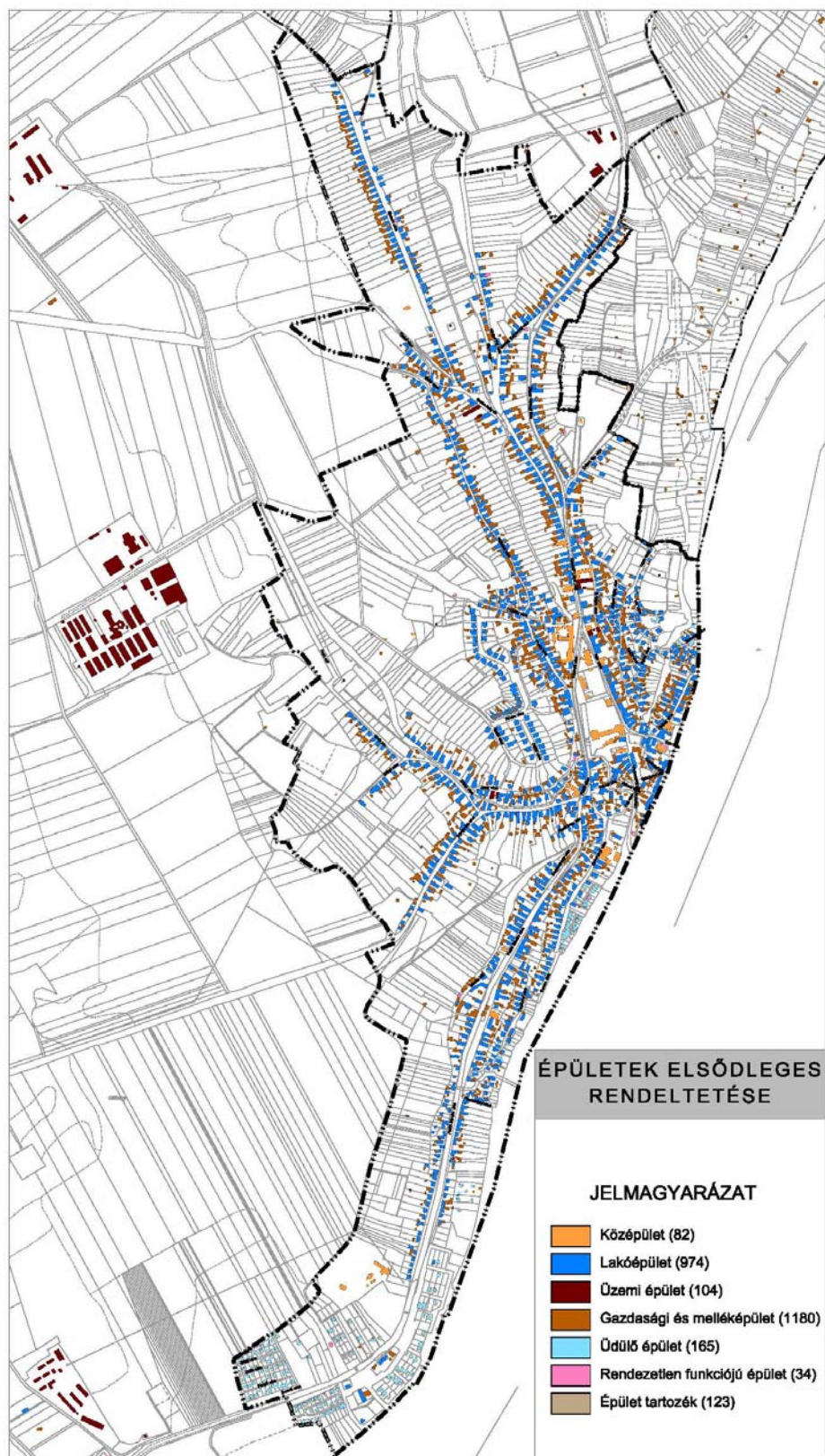
A Kossuth utcában 2 db egylakásos lakóépülettel és ezen kívül egy szolgálati lakással rendelkezik.

Összességében a rendelkezésre álló forgalomképes, vagy korlátozottan fogalom képes ingatlanok számát, rendeltetését és elhelyezkedését nézve megállapítható, hogy az Önkormányzat kedvező helyzetben van.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

1.14.5.1. funkció, kapacitás

Jellemzően a közintézmények a központi részen helyezkednek el.

Az épületállomány jelentős részét adják a lakóépületek, melyek jellemzően az utcához közeli telekrészen kerültek elhelyezésre. A lakóházak mellett szinte minden telken áll egy gazdasági melléképület is.

Dunaszekcső esetében megemlíthetők még az üdülőépületek, melyekből összesen 165 db van.

Elsősorban a külterületi részekben találunk üzemi épületeket is.

1.14.5.2. beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

Beépítési mód:

Jellemzően a lakóépületek oldalhatáron álló beépítési móddal kerültek telekhatárra vagy attól csurgótávolságra elhelyezve.

A központi részekben, illetve az ahhoz közeli fő utcai menti szakaszokon gyakori a hézagosan zárt, illetve a zárt beépítési mód.

Szabadon álló épületeket elvétve találunk, inkább az üdülőterületre jellemzőbb.

A beépítési mérték a központi részekben nagyobb, itt helyenként a 70 %-ot is meghaladja. Jellemzően nem az épületek nagyobb alapterületéből fakad, hanem a telkek kisebb méretéből.

A legjellemzőbb a 20-30 % körüli beépítési érték.

1.14.5.3. magasság, szintszám, tetőidom

A belterület épületei túlnyomó részt földszintes kialakításúak, ettől eltérőek az intézmények, valamint a kertvárosi jellegű épületek, melyek jellemzően kétszintes kialakításúak.

Szőlő és Rózsa utcákban földszint+emelet+tetőtér kialakítású családi házakat találunk.

A fő utca mentén, illetve a központi részekben (rév-kikötő környékén) gyakori az utcával párhuzamos gerincű tetőidom, míg egyéb helyeken inkább az utcára merőleges gerincű tetőforma a jellemző. Elvétve összetett tetőidomokkal is találkozunk.

A zártkerti részek gazdasági épületei (tanyái, prэшázai) jellemzően földszintes, vagy földszint + tetőtér beépítésűek. Egyszerű téglalap formájú, kis alapterületű épületek, jellemzően nyeregtetővel.

A hétvégi házas területek épületei hasonló kialakításúak.

1.14.5.4. településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

Általános településképi jellemzők:

Dunaszekcső településképiét egyértelműen a Duna és a vele párhuzamosan futó magaspart határozza meg. Területének jelentős része dombos, a település széles patak völgyben terül el, amely észak-dél irányú. A jelenlegi négy északnyugati irányú patak völgy a domborzatot úgy szabdalta fel, hogy a falu területére mintegy ujjszerűen nyúlnak be északnyugati irányból. A dombtetők szélesek, általában 1–2 km terjedelműek, amelyeket kiemelkedések tesznek változatossá. Ezek a kiemelkedések legmagasabb pontja 158 méter, a tetők általában 140-150 méter magasak a tenger színe felett. A falu főtere körülbelül 100 méter tengerszint feletti magasságban fekszik. A Duna partján lévő házak körülbelül 90 méter magasságban állnak. A Duna szintje közepes vízállásnál 85-86 méter magasan van a tengerszint felett.

Maga a község a Lánka-patak völgyében egy völgyperemre épült, a bal oldalán lévő dombok közül az első a Várhegy, amelynek a Duna felőli oldala meredek, a település felőli lankás, amelynek lépcsős emelkedésén épültek az utcák, melyeken az utolsó házak elhagyása után a Várhegyre lehet jutni.

A Várhegyet mély és széles szakadék választja el a Püspökhegytől. Ezt a mélyedést a rómaiak készítették, hogy ezzel a hegy tetején lévő erősséget nagyobb eséllyel védhessék. A Püspökhegy után a Szent János-hegy és a Bőváros domb következik

A település léptékéből adódóan nagyrészt a terepalakulatokhoz igazodó, falusias utcákból, beépítésekből áll, amelyek azonos települési karaktert képviselnek.

Az utcák sok helyen szűk keresztmetszetűek, részben fásítottak. Az oldalhatárosan beépített ingatlanok lakóházai mögött helyezkednek el a gazdasági épületek. Az épületek általában földszintesek, csak helyenként ékelődött be kétszintes épület. A főépületeket jellemzően utcára merőleges nyeregteretűvel, vagy sátozottteretűvel építették. Szélesebb telkek esetében kisebb melléképületeket a lakóépületekkel szemben is építettek.

Az ingatlanok kisméretű előkerttel rendelkeznek, azonban néhány esetben előkert nélkül is létesítettek épületeket.

A kerítések általában lábazattal, áttört kivitelben készültek, de néhány esetben tömör kerítéssel is találkozhatunk, amelyek kisebb magassággal készültek, mint az áttört jellegűek.

A település zöldfelületi rendszerének meghatározó elemei a családi házak kertjei, amelyek nagy része gondozott és pihenőkertként, gyümölcsösként, veteményeskertként funkcionálnak.

(Forrás: Dunaszekcső Településkéi Arculati Kézikönyve)

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

Első katonai felmérés (1763-1787)

A település mai tengelyét adó 56. számú főút nyomvonala már ekkor keresztül szelte a községet. A mai Rév utca, Halász utca, Posta utca, Rákóczi F., utca és a Damjanich, illetve Zrínyi utcák eleje már ekkor kialakult.

A telkek házhoz közeli részeit kertként hasznosították, míg a hátsó, dombra felülfutó részeit szőlőültetvények alkották. A Dunát kísérő magaspart szintén szőlős területekkel borított. Külterület egyéb részei szántóföldi művelés alatt álltak.

Második katonai felmérés (1806-1869)

Ebben az időszakban már 3000 fő fölé emelkedett a lakosok száma, a település meglévő utcáinak beépítettsége tovább sűrűsödik, meglévő utcák tovább hosszabbodnak: pl Petőfi S. utca, illetve kialakulnak új utcák is: Jókai utca, Széchenyi utca, Csokonai M. utca.

A túlpárti település (Dunafalva) ekkor még csak gazdasági épületekből álló kertes rész, ún. Felső kerteknek nevezik.

Harmadik katonai felmérés (1869-1887)

Tovább emelkedik a lakosság létszáma, ekkor már 3700 fő fölötti.

Kialakul az Újvárosi utca, egyéb jelentős fejlődést a térkép nem mutat.

A túlpárti (szigeti) részek beépítése egyre intenzívebb.

Kataszteri térkép

A térkép felbontásából fakadóan alkalmas arra, hogy az egyes telkek beépítését, az épületek alaprajzi formáját, illetve a kertek, udvarok hasznosítását is leolvassuk róla.

Dunaszekcső épületei jellemzően oldalhatáron állnak, utcára merőleges tetőgerinccel kerültek kialakításra, illetve a központi részen az utcával párhuzamos tömegű épületek is szép számban jelen vannak.

Nagy számban figyelhetők meg a Rákóczi utca mentén, a Várhegy oldalában és még számos helyen - a szőlő feldolgozás és tárolás fontosságát jelentő – pincék.

Műhold kép

A XX. század első felében kialakult Dunafalva mai területe, mint Dunaszekcső közigazgatási területéhez tartozó településrész.

1954-ben vált ketté Dunaszekcső és Dunafalva néven a Duna által elválasztott településrészek.

A XX. század közepe, illetve második felében alakultak ki a termelősövetkezet által a külterületi majorok.

Üdülő telkek felparcellázására került sor a településtől délre: Téglagyári dűlő, Fenyő utca, Diófa utca, Sellő utca.

Új lakóutcák kerültek kialakításra: Szőlő utca, Rózsa utca.

A mai település a következő településrészekből alakult: Ágaserdő, Alsószállás, Belsőréti, Bikapuszta, Csanádikert, Józsefmajor, Kopárhát, Középszigeti tanyák, Kútsebes, Leneskert, Papkerterdő, Újistálló, Újvárityanya, Váripuszta.

1.14.6.2. régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A Kulturális Örökségvédelméért Felelős Helyettes Államtitkárság Nyilvántartási Hatósági Osztályának 2017. júniusi adatszolgáltatása alapján Dunaszekcső község területét az alábbi régészeti lelőhelyek érintik:

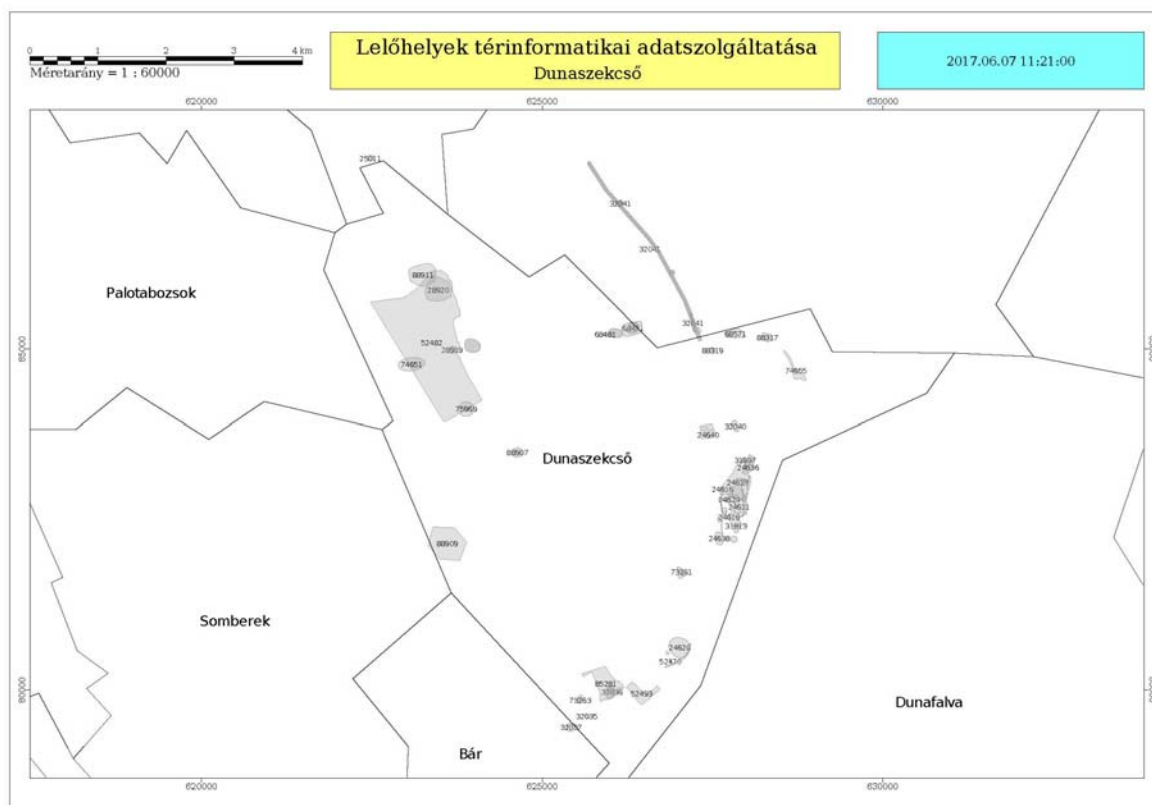
azonosító	lelőhelyszám	név	védési jogi aktusok	védelem	HRSZ
24621	1	Várhegy (Lugio - Florentia)	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912/1, 912/3, 912/4, 903, 770/3, 902, 934, 935, 913, 914, 915/1, 904, 923, 924, 927, 928, 915/2, 916, 917, 918, 919/1, 919/2, 920, 921, 922, 925, 930, 931, 932, 929, 933
24622	2	Kövecs dűlő	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	903, 3511, 770/3, 0181, 902, 771, 772, 3504, 3510, 913, 912/3, 3526/2, 770/4, 769/4, 776, 777
24623	3	Szent János hegy	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	1816/1, 3511, 963, 1292/3, 965, 3555/3, 3555/5, 966, 967, 968, 969, 1292/4, 1788, 3560, 0187, 3526/2, 949, 947, 956/5, 3555/6, 1288, 1289, 1290/1, 1290/2, 1291, 1292/1, 1292/5, 3501/2, 964/2, 1814/1, 1814/2, 1815/1, 1815/2, 1815/3, 1815/4, 3502, 3503, 3543, 3546, 3549, 3550, 3551, 3553, 3554, 3501/4, 3508, 3509, 3535/2, 3535/3, 3535/7, 3535/8, 3535/14, 3536, 3539, 3542, 3558, 3505, 3506, 3507, 3515, 3517, 3521/1, 3521/2, 3535/12, 3501/3, 3504, 3510, 3512, 3513, 3522, 3525/1, 3525/2, 3529/1, 3529/2, 3530/1, 3530/2, 3535/11, 3523/2, 3523/3, 3524/1, 3524/2, 3533/1, 3533/2, 3538, 3540, 3548, 3557, 3518/2, 3535/10, 3514, 3532, 3535/13, 3778, 3516, 3518/1, 3523/1, 3526/1, 3531, 3541, 3544, 3556, 3534, 3537, 3559, 3545, 3547, 3552, 3519/1, 3520, 3527, 3528
24624	4	Püspökhegy	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 956/2, 955, 956/5, 954, 942, 973, 935, 3503, 3501/2, 3501/3, 3501/4, 1816/1, 963, 969, 970, 971, 972/2, 960, 962, 972/1, 957/1, 957/2, 956/4, 956/6, 958, 959
24625	5	Szerb temető	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	1816/1, 3501/2, 3501/3, 3501/4, 949, 953, 954, 956/5

24626	6	Petőfi tér 4.		szakmai	963, 969, 970, 971
24630	8	Kossuth u. 12.		szakmai	1025, 1036/2, 1026/2, 978, 983, 985, 1026/1, 982, 981, 980, 979, 972/1, 1023, 1024, 987, 990, 986, 1035, 1347/17, 1347/16, 991
28919	10	Gyerma		szakmai	085/2, 084/20, 084/21
24636	12	Béváros dűlő	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	3779, 3781, 3783, 3784, 3785, 3786, 3787, 3780, 3782, 3555/1, 0187, 3556, 3555/5, 3555/6, 3555/3, 3529/2, 3530/1, 3543, 3544, 3548, 3549, 3554
28930	13	Töröklyuk	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	3510, 3512
31813	15	Árpád utca 6.		szakmai	850, 838, 849, 851
31933	38	Várhegy és a Szent János-hegy közötti szurdok	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	912/3, 3504, 916, 915/2, 935, 3503, 3510, 913, 914, 915/1
31934	39	Várhegy északi oldala	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	913
31937	42	Szent János-hegy III.	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	3671/2, 3776/1, 3669, 3668, 3671/1
31939	44	Szent János-hegy alatt	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	3525/1, 3525/2
31940	45	Szent János-hegy alatt	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	3526/2, 3526/1
31941	46	Szent János-hegy alatt	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	3510
31942	47	Várhegy alatt		szakmai	770/4, 772, 773, 3526/2, 3510, 770/3, 903, 769/4, 0181, 774
32035	48	Csiki J. földje		szakmai	3021, 3024/3, 3024/2, 3024/1, 3023, 3022, 3024/4
32036	49	19. lelőhely	81/2013. (XII.23.) BM	kiemelten védett	0161/11
85281	49	19. lelőhely védőövezete	81/2013. (XII.23.) BM	védőövezet	0161/11
32037	50	20. lelőhely		szakmai	060/17, 060/18, 060/19, 060/20, 060/16, 3047, 3045/1, 3043, 3044, 3045/2, 3042/2, 3046
32040	51	21. lelőhely		szakmai	3643, 3644, 3635, 3639, 3640, 3642, 3646, 3634, 3647, 3645, 3641, 1347/30
37309	54	Szent János hegy, Szakadék-plató a Duna felőli oldalon	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	3523/2, 3523/3, 3523/1
32231	55	Szenháromság kápolnától É-ra	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	3788, 3787, 3786, 3785, 3791/1, 3782, 3783, 3784, 0187, 3776/1, 3671/2, 3617, 3671/1, 3776/2, 3789, 3790, 3672, 3673, 3668, 3669, 3555/1, 3555/6
24616	57	Dózsa Gy. u. 1.		szakmai	1289, 1290/2, 1288, 1290/1
24618	58	II. Lajos u. 16.		szakmai	998, 993, 995, 994, 996, 972/1, 1018, 997, 1001, 1002, 999, 1000
24620	59	Újfalu dűlő, Téglagyár		szakmai	5402/1, 5404/2, 5406, 5407, 5408/1, 5421, 0150, 0152/48, 0152/52, 5408/2, 5404/3, 5403, 5410/2, 5410/1, 5410/4, 5413/10, 5408/3, 5408/4, 5411/1, 5409, 5412, 5411/3, 5413/11, 5413/14, 5413/19, 5413/15, 5404/6, 5404/12, 5404/10, 5404/9, 5404/4, 5404/5, 5404/8, 5413/20, 5413/21, 5404/7, 5413/22, 5413/16, 5413/13, 5413/17, 5413/18, 5404/13, 0151, 5411/2, 397/9, 397/2, 398, 397/1, 277/56, 5413/2
24638	60	Kálvária hegy		szakmai	609, 613, 656/1, 611, 1347/19, 610/3, 606, 605, 604, 589, 602, 615/3, 612/1, 615/1, 618/3, 603, 599, 608/2, 598, 597, 607, 608/1, 601, 615/2, 619, 618/1, 614/3, 614/2, 614/4, 1347/20, 620/18, 620/19, 620/20, 610/2, 621/2, 620/17, 620/16, 620/15, 612/2
57954	61	Kossuth Lajos u. 28.		szakmai	972/2, 1034, 1033, 1347/18, 1031, 1032, 1045, 1046, 1044, 1043, 972/1, 1035, 1347/17, 1347/16
63526	62	Magtár		szakmai	14/2, 745, 749/7, 749/5, 749/4, 748, 5, 9, 11/2, 3, 10, 12/1, 14/3, 14/4, 25/1, 15, 747/2, 2, 1, 741, 744,

					746
68471	63	Felső- Szentimre-dűlő I.		szakmai	053/3, 053/43, 053/44, 053/42, 053/4, 053/41
68477	64	Felső- Szentimre-dűlő II.		szakmai	053/38, 053/39, 053/40, 053/41, 053/42
68481	65	Felső- Szentimre-dűlő III.		szakmai	053/37, 053/38, 053/39
68571	66	Gázfogadó Állomás		szakmai	4450, 4456, 4458, 4459, 4460, 4445, 4446, 4457, 4476, 4447, 4440/2, 4449, 4448, 4400/8, 4462, 4094
68573	67	Alsó- Szentimre- dűlő		szakmai	093/1, 088, 085/2
71079	68	Várhegy déli előtere I	22/2004. (XI. 17.) NKÖM	kiemelten védett	890, 888, 889, 770/3, 904, 934, 1013, 887, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 898, 899, 901, 902, 903
71091	69	Várhegy déli előtere II		szakmai	934, 935, 993, 996, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 874, 875, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 3503, 826, 822, 821, 825, 815, 817, 814, 812, 811, 816, 819, 782, 785, 901, 902, 808, 899, 809, 876/1, 876/2, 1007/1, 1007/2, 894, 895, 896, 891, 888, 930, 893, 929, 892, 915/1, 919/1, 919/2, 918, 925, 924, 923, 922, 921, 920, 928, 927, 973, 992, 872, 870, 869, 873, 871
71145	70	Halász utca 31, 809 hrsz ingatlan		szakmai	809, 810, 769/1, 838, 806
73261	72	Gál-hegy		szakmai	0148/3, 0148/4, 0148/5, 0148/6, 0148/7, 524, 527, 0147, 0148/8
73263	73	Bári baromfitelep		szakmai	0164/13, 0165/3
74651	74	Gyerma 2.		szakmai	082/3, 082/29, 083, 084/21, 084/22, 084/23, 084/24, 082/36, 082/37
74655	75	HT - 150		szakmai	3993, 3995/2, 3995/1, 3994, 4189/1, 4184, 4060, 4167/2, 4015, 4187, 4188, 4177, 4178, 4175, 4182, 4185, 3996, 4189/2, 4183, 4176, 4186
75969	76	Gyerma		szakmai	0105, 084/3, 084/4, 084/5, 084/6, 0107/10
52493	77	Újfalu-dűlő		szakmai	0172, 0173
24640	78	Csaposkút határrész		szakmai	1396, 1397, 1399, 1401/2, 1401/3, 1395/1, 1395/2
52470	79	Jaukai út		szakmai	5068/66, 5418
52482	80	Béső-rét		szakmai	084/1, 084/10, 084/11, 084/12, 084/13, 084/14, 084/15, 084/16, 084/17, 084/18, 084/19, 084/2, 084/20, 084/21, 084/22, 084/23, 084/24, 084/25, 084/26, 084/27, 084/28, 084/3, 084/30, 084/31, 084/32, 084/33, 084/34, 084/35, 084/36, 084/37, 084/4, 084/5, 084/6, 084/7, 084/8, 084/9
52485	81	Bátaszéki országút		szakmai	1347/17, 1347/18, 1347/19, 5421
88317	82	Duna-part II.		szakmai	4114, 4123, 4108, 4138, 4109, 4110, 4124, 4126, 4104, 4105, 4115, 4111, 4112, 4106, 4113
88319	83	56-os út mente		szakmai	09, 010, 011
88905	84	Kossuth L. u. 33. (Kultúrház udvara)		szakmai	714, 716, 715, 711, 710/1
88907	85	Gyerma		szakmai	0106, 0108, 0115/2, 0116, 0107/11
88909	86	Monyóka		szakmai	082/10, 0110/6, 082/9, 0110/5, 0110/9, 0109, 0114, 0108, 0110/2, 0110/18
28920	87	Martincza		szakmai	084/37
88911	88	Martinca 2.		szakmai	077, 069, 084/2, 084/37, 068/2, 072/2, 072/1
32041	9	Hajmás, HT 146. lh. Báta	81/2013. (XII.23.) BM, 40/2016. (XII. 29.) MvM	kiemelten védett	013, 015/15, 015/16, 021, 034/50, 034/52, 019, 029/1, 034/29, 034/32, 034/34, 034/35, 034/49, 034/51, 020/7, 020/14, 029/3, 029/4, 030/1, 030/2, 031/2, 031/3, 031/4, 031/5, 031/6, 031/7, 031/8,

					031/9, 031/10, 031/11, 033/1, 034/2, 034/24, 034/25, 034/44, 035/1, 035/2, 036/1, 036/2
25011	15	553-554. sz. vasúti szelvény Bátaszék	védési jogi aktusok	szakmai	0950, 0935/2, 066, 065, 067/5

Forrás tak.lechnerkozponti.hu/komplex örökségvédelmi adatszolgáltatás 2017. június

Forrás tak.lechnerkozponti.hu/komplex örökségvédelmi adatszolgáltatás 2017. június

1.14.6.3. védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Dunaszekcső település gazdag az építészeti értékeit tekintve, melyek között számos országos védelem alatt álló és számos helyi védelem alatt álló, vagy arra érdemes épületet, objektumot találunk.

A település egyedi arculatát a belterületi lakóépületek mellett elsősorban a vallási építmények (templomok, fészületek), malom épület, illetve a szőlőfeldolgozás, bortárolás gazdasági épületei határozzák meg.

Ezt részletesen a 2017. évben készített Településképi Arculati kézikönyv mutatja be.

A helyi értékvédelemre érdemes építményeket a 2017-ben készített Értékleltár dolgozza fel.

Az ezek közül helyi szinten védett építmények körét a településképi védelméről szóló 12/2017. (XII.11.) önkormányzati rendelet 1. melléklete tartalmazza.

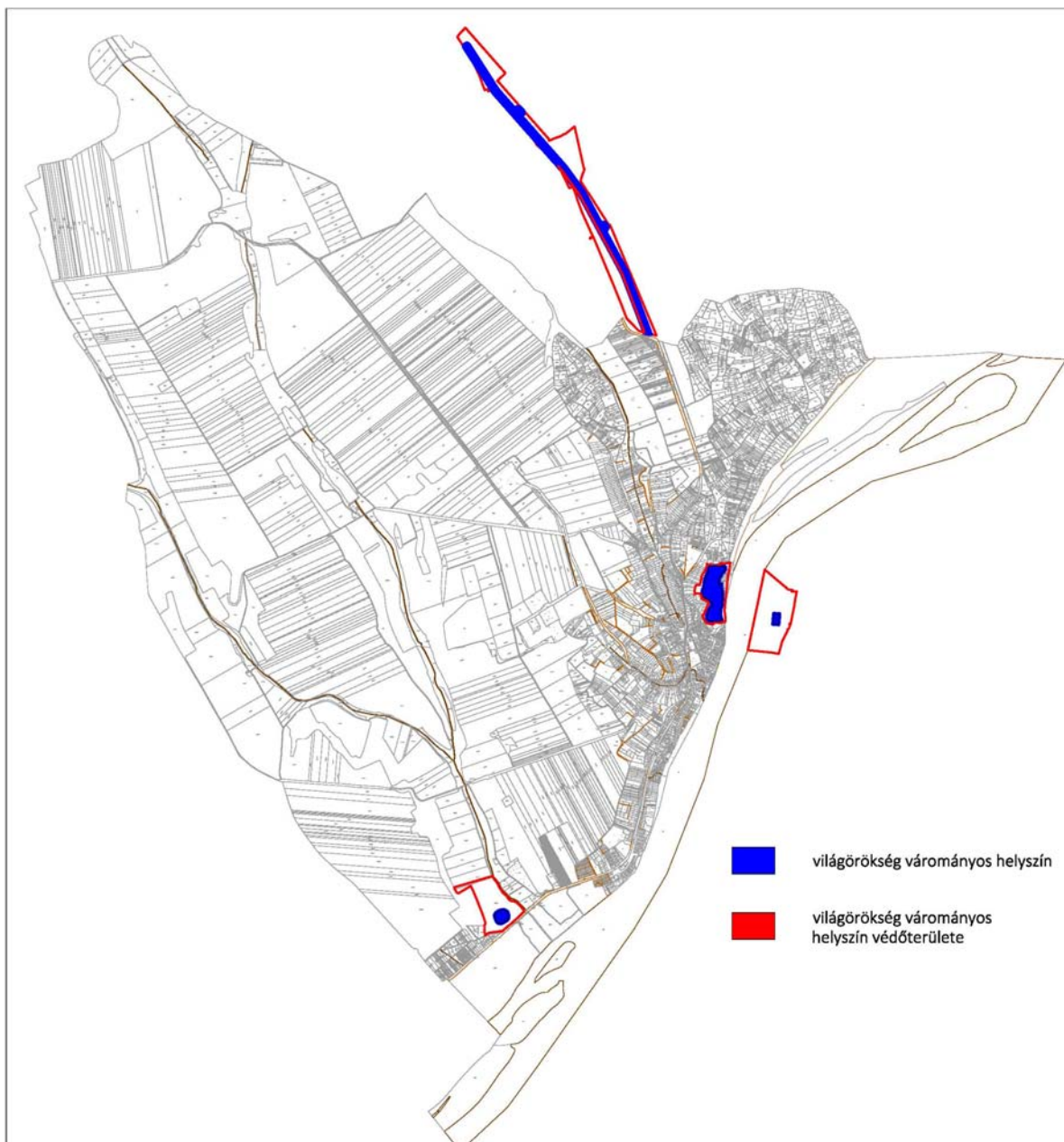
1.14.6.4. világörökségi és világörökségi várományos terület

A dunai limes magyarországi szakasza, a római birodalom határának része érinti Dunaszekcsőt. A világörökség várományos helyszíneként nyilvántartott területek az alábbi helyrajzi számú földrészletek: *(Kulturális Örökségvédelméért Felelős Helyettes Államtitkárság Nyilvántartási Hatósági Osztályának 2017. júniusi adatszolgáltatása alapján)*

903., 906., 911., 907., 904., 905., 912/3., 913., 914., 909., 908., 912/4., 910., 912/1., 1816/1., 0161/1., 3523/1., 3503., 3521/2., 3521/1., 3535/8., 3535/7., 3535/2., 3528., 3520., 3533/2., 3523/2., 3522., 3533/1., 3511., 3532., 3531., 3523/3., 3527., 3535/10., 3502., 3535/12., 3518/2., 3510., 3519/1., 3509., 3518/1., 3508., 3507., 3506., 3505., 3501/3., 3501/2., 3535/11., 3504., 3501/4., 3535/3.

Védett terület védőövezete:

903., 932., 933., 906., 911., 934., 931., 930., 929., 907., 904., 770/3., 915/1., 912/4., 915/2., 910., 912/1., 916., 953., 949., 947., 919/1., 919/2., 917., 935., 918., 925., 924., 923., 922., 921., 920., 928., 927., 1816/1., 954., 0161/1., 0161/3., 0160/2., 3523/1., 3525/1., 3524/2., 3503., 3535/8., 3535/7., 3535/2., 3528., 3520., 3533/2., 3523/2., 3532., 3531., 3523/3., 3525/2., 3527., 3535/12., 3518/2., 3510., 3517., 3519/1., 3501/3., 3535/11., 3515., 3514., 3513., 3512., 3516., 3524/1., 3501/4., 3535/3.

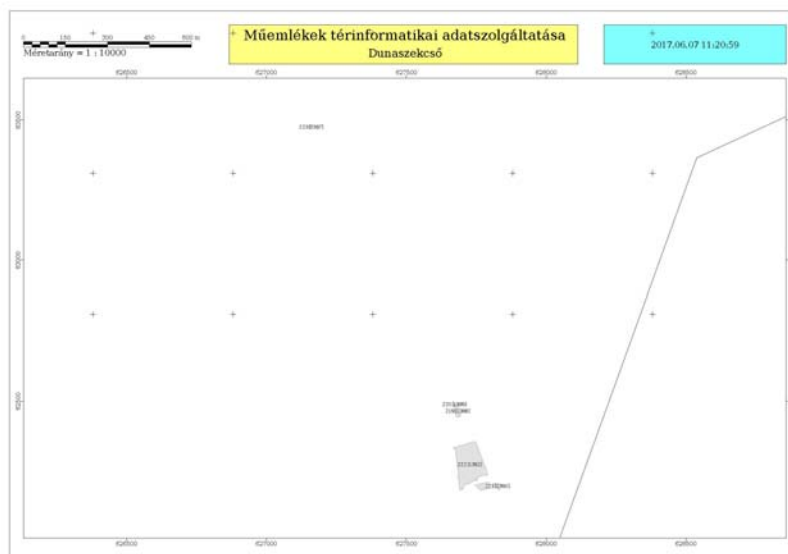
*Kulturális Örökségvédelméért Felelős Helyettes Államtitkárság Nyilvántartási Hatósági Osztályának
2017. júniusi adatszolgáltatása alapján, térkép saját szerkesztés*

1.14.6.5. műemlék, műemlékegyüttes

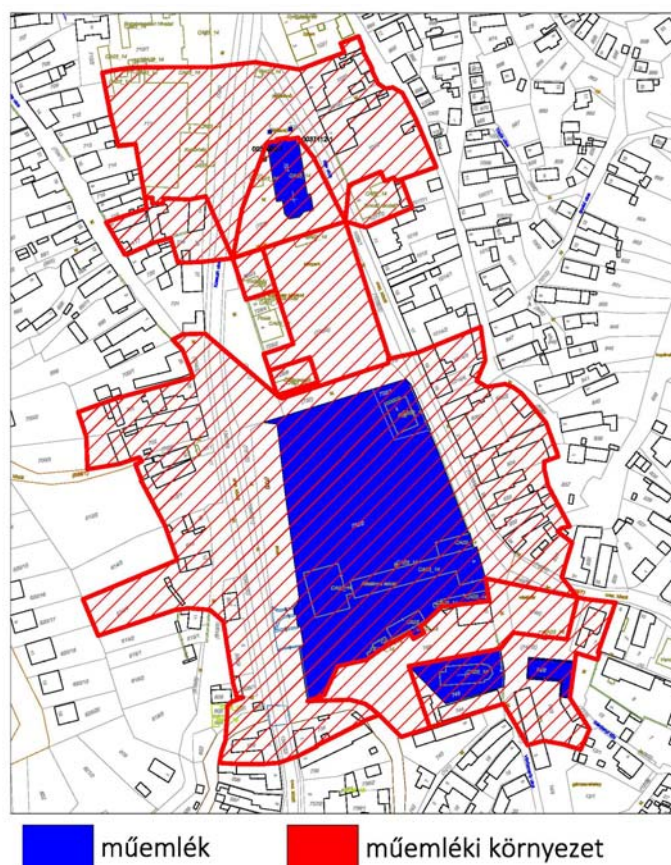
Műemlékek

Dunaszekcső településen összesen 5 db műemlék és 1 db általános műemléki védelem található.
A műemlékekhez műemléki környezet tartozik, amely biztosítja a műemlékek közvetlen környezetének oly módon történő kialakítását, hogy a tervezett építkezések ne rontsák a műemlékek látványát.

törzsszám	azonosító	cím	név	védelem	bírság kategória	védési ügyiratok	helyrajzi szám
223	21061		Rk. kápolna ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			1533/5
219	21062		Rk. templom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			1017/2, 1018, 1019, 1020, 1036/1, 1036/2, 1036/3, 1347/19, 1347/20, 1347/21, 711, 717, 719, 722, 723, 724, 725, 726, 728/3, 728/5
220	21064		Kőkereszt ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			1018, 1019, 1020, 1036/1, 1036/2, 1036/3, 1347/19, 1347/20, 1347/21, 711, 722, 723, 724, 727
9650	21066		szerb templom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			744, 746, 747/2, 748, 14/2, 14/3, 1
222	21067		v. Jankovics-kúria ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			746, 747/2, 748, 1036/1, 1036/2, 1036/3, 749/4, 749/5, 749/7, 831, 832, 833, 834, 835, 972/1, 1014/3, 1014/4, 723, 727, 728/5, 728/6, 729, 730, 731/1, 731/2, 1347/19, 1347/20, 1347/21, 701, 702, 704/2, 703, 599, 601, 603, 607, 608/1, 608/2, 609, 610/3, 611, 612/1, 613, 614/4, 733, 734
219	1388	Rév u. (volt Május 1. tér)	Rk. templom	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	727
220	1389	Rév u. (volt Május 1. tér)	Kőkereszt	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	725, 726
221	1390	Rév u. (volt Május 1. tér)	Magtár, v. rk. templom	általános műemléki védelem	III.		14/2
222	1392	Rév utca 4. B.	v. Jankovics-kúria	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	732/2, 732/1
223	1387	Régi temető	Rk. kápolna	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	1533/6
9650	1391	Május 1. tér	szerb templom	Műemlék	II.	6117/c/1984. OMF	745

Kulturális Örökségvédelméért Felelős Helyettes Államtitkárság Nyilvántartási Hatósági Osztályának
2017. júniusi adatszolgáltatása alapján

Térkép saját szerkesztés

Forrás: Kulturális Örökségvédelméért Felelős Helyettes Államtitkárság Nyilvántartási Hatósági
Osztályának 2017. júniusi adatszolgáltatása alapján

1.14.6.6. műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

1.14.6.7. műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület

A településen nincs.

1.14.6.9. helyi védelem

A település védett építészeti értékeit A településkép védelméről szóló 12/2017. (XII.11.) önkormányzati rendelet 1. melléklete tartalmazza.

sorszám	cím	megnevezés	helyrajzi szám
1.	Dózsa György u. 27.	lakóépület	1328
2.	Jankovich-Bésán kápolna	Jankovich-Bésán kápolna	3555/1
3.	Petőfi S. u. 62.	Malom, volt gazdasági épület	372/1
4.	Kossuth L. u. 7.	volt tejcsarnok épülete	609
5.	Petőfi S. u. 2.	lakóépület	599
6.	Petőfi S. u. 26.	lakóépület	331
7.	Petőfi S. u. 84.	kút	382
8.	Kossuth u. 5.	volt uradalmi magtár	608/2
9.	Kossuth L. u. 36.	fényképész műhely	969
10.	Kossuth L. u. 35.	Polgármesteri Hivatal	710/1
11.	Kossuth L. u. 57.	iroda	1045
12.	Rév u. 35.	Volt étterem, cukrászda, ÁFÉSZ iroda, vegyeskereskedés	749/6
13.	Rév u. 4.	múzeum, uradalmi intézőház	732/2
14.	Rév u. 11.	lakóépület	1016
15.	Szent János hegy	Szerb temető	1816/1
16.	Kislánka	Zsidó temető	1400
17.	Vár u. 4.	Gazdasági épület	888
18.	Vár u. 13.	présház	930
19.	Vár u. 3.	présház	925
20.	II. Lajos u. 1.	lakóépület, kapuzat	837
21.	II. Lajos u. 12., 13., 14., 15.	pincesor	999, 1000, 1003, 1004
22.	II. Lajos u. 32.	góré	957/2
23.	II. Lajos utca 34.	pékség	960
24.	Halász u. 13.	lakóépület	820
25.	II. Lajos u. 16.	gazdasági épület, uradalmi pince	998
26.	Halász u. 5.	lakóépület, Ribár-ház	826
27.	Damjanich u. 15.	lakóépület	484
28.	Damjanich u. 17.	lakóépület	483

29.	Posta u. 31.	középület, református parókia, Hild-ház	674/8
30.	Damjanich u. 34.	lakóépület	501
31.	Posta u. 27.	góré	676
32.	Szabadság tér 18.	lakóépület	1429
33.	Vörösmarty u. 1-3.	Jankovich-Bésán ház, kártyaszoba	14/3, 14/4
34.	Rév u. 4/a.	középület, szerb parókia	746
35.	Széchenyi u. 40.	lakóépület	131
36.	Újváros u. 59.	lakóépület	1560
37.	Ady Endre utca 24.	lakóépület	1275
38.	Rév utca 19.	lakóépület	1014/3
39.	Széchenyi utca 38.	lakóépület	130
40.	Petőfi utcai lőszfal (Kerékhegy)	présház és pincesor	294, 295, 303, 304, 306/2, 307, 308, 315 (présházak),
41.	296, 305, 309 (pincék)		
42.	Török u. 10.,12.,14.,16.,18.	présházsor	869, 870, 871, 872, 873
43.	Török u. 28.,30.,32.,34.,35.	présházsor	879, 880, 882, 883, 884
44.	Jókai utca	Kálvária	618/3
45.	Rákóczi u. 59, 61, 63.	présházsor	1207, 1208, 1209
46.	Thököly u. 9.,11.,13.,15., 32.,34.,36.,38.	pincék	670, 669, 668, 667, 674/10, 1154, 1155, 1156,
47.	Dózsa György u. 27.	lakóépület	1328
48.	Jankovich-Bésán kápolna	Jankovich-Bésán kápolna	3555/1
49.	Petőfi S. u. 62.	Malom, volt gazdasági épület	372/1
50.	Kossuth L. u. 7.	volt tejcsarnok épülete	609
51.	Petőfi S. u. 2.	lakóépület	599

12/2017. (XII. 11.) ö. 1. melléklete

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

Dunaszekcső esetében az épített környezet állapotát veszélyeztetik a közterületek, illetve épületek alá nyúló pincerendszerek, melyek a nem megfelelő vízelvezetésből, a felettük lévő terület nem megfelelő hasznosításából vagy egyéb tényezőkből fakadóan instabil állapotba kerülnek. Jelentős részük beomlott.

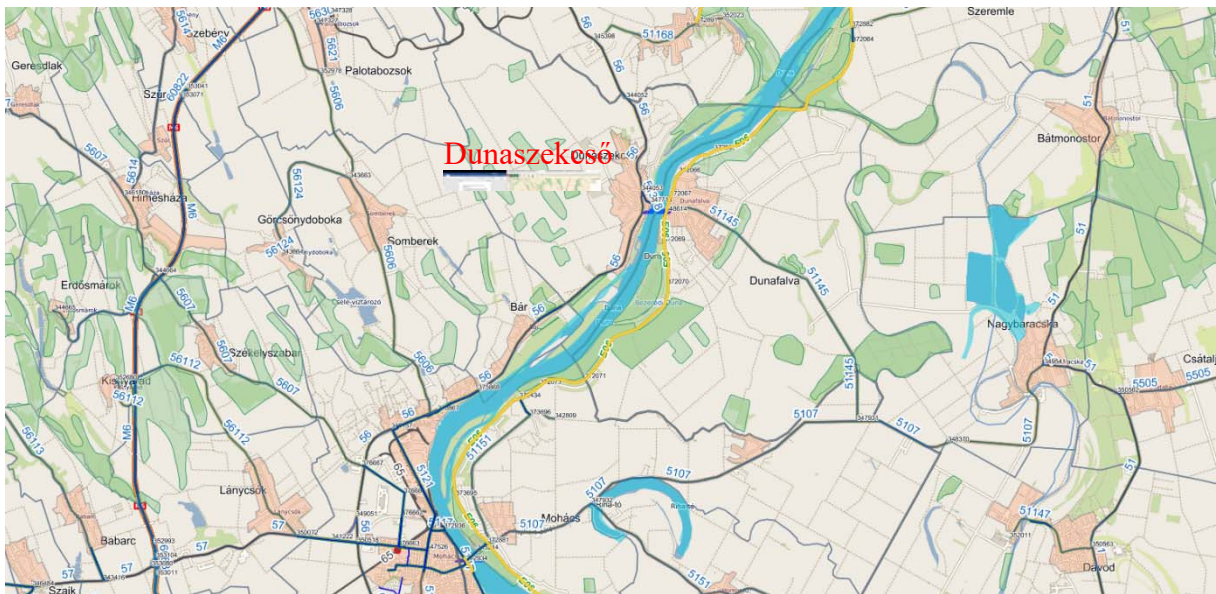
További konfliktus adódik a dunai magaspart aktív mozgásából fakadóan. Az érintett területen épületek kerültek életveszélyes állapotba a földmozgásból fakadóan.

A belterület jelentős része a Duna árvízzel veszélyeztetett területén fekszik. Magas vízállás esetén az épületek alagsorát, földszintjét mossa.

1.15. Közlekedés

1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Dunaszekcső, Baranya megye észak-keleti sarkában fekszik, Mohácstól északi irányba 14,5 km-re, a megyeszékhely Pécs Megyei Jogú Várostól pedig 59 km-re keletre foglal helyet. A vizsgálat tárgyát képező települést az Országos közutak hálózatába az 56 sz. Szekszárd – Mohács másodrendű főút, valamint a 51378 j. Dunaszekcső révhez vezető út köti be.

Forgalomnagyság

2016. évi forgalmi terhelés (A 2016. évi országos forgalom számlálási adatok alapján):

56 - Szekszárd-Mohács másodrendű főút:

- Átlagos napi forgalom: 2192 E/nap
- Nehézgépjármű forgalom: 310 E/nap

51378 – Dunaszekcső révhez vezető út:

- Átlagos napi forgalom: 853 E/nap
- Nehézgépjármű forgalom: 110 E/nap

1.15.2. Közúti közlekedés

Dunaszekcső belterületi úthálózata egy gyűjtő és a rácsatlakozó lakó, kiszolgáló utakból áll. Az országos hálózathoz a kapcsolatot az 56 sz. másodrendű főút biztosítja, mely a település belterületén, Dózsa György- illetve Petőfi Sándor utca elnevezéssel az előzőekben említett gyűjtő út funkciót is ellátja.

A Dózsa Gy. és a Petőfi S. utcára csatlakozó lakó-, kiszolgáló utak közül jelentősebbek a Damjanich utca, és a Rév utca. A Damjanich utca több kisebb lakóút-, valamint számos mezőgazdasági terület megközelíthetőségét biztosítja.

Több utca esetében áll fenn a probléma, miszerint hálózati elhelyezkedésüket tekintve, a jövőben gyűjtőút funkciókat kellene ellátniuk, viszont a szűk keresztmetszeti lehetőségeik ezt nem teszik lehetővé. Ezek alapján közlekedési szempontból különös gondot kell fordítani mindazon településrészek fejlesztése alatt, amik megközelíthetőségét az Ady E., Posta-, Rákóczi F., Thököly utcák biztosítják.

Különösen problémásnak mondható a Vár-hegy közlekedési helyzete. Az elaprózódott földbirtokon álló sűrű beépítés, a közterületi szűk (helyenként 4,00 méter) keresztmetszet, valamint a domborzati viszonyok ellehetetlenítik a lokális közlekedési problémák megoldását és az élhető forgalmi rend kialakítását. Megállapítható tehát, hogy egy esetleges népesség növekedés a településrészen élhetetlen körülményeket eredményezne.

Belterületi közúti hálózati elemek osztályba sorolása, jellemző keresztmetszetek

A meglévő közúti hálózati elemek az e-UT 03.01.11 Útügyi műszaki előírás 1.1 táblázata szerint két csoportra oszthatók szét:

B.IV.b.C. Belterületen áthaladó országos közutak, gyűjtőutak:

56 - Szekszárd-Mohács másodrendű főút:

Meglévő szabályozási szélesség:	12 - 18 m
Meglévő burkolatszélesség:	6,0 - 6,5 m burkolatszélesség
Meglévő padka:	1,25 m széles
Meglévő burkolat:	aszfalt (jó állapotú)
V_t =	50 km/h
járda:	többsíves 2 oldali, 1,0 – 2,0 m széles

51378 – Dunaszekcső révhez vezető út:

Meglévő szabályozási szélesség:	7 - 12 m
Meglévő burkolatszélesség:	4,5 - 6,0 m burkolatszélesség
Meglévő padka:	0 - 1,25 m széles
Meglévő burkolat:	aszfalt (közepes állapotú)
V_t =	30 km/h
járda:	egyoldali, 1,0 - 1,50 méter széles

B.V.c.D. Belterületi helyi kiszolgáló utak:

Az önkormányzat kezelésében lévő utcák túlnyomó rész aszfalt-, vagy betonburkolattal vannak ellátva. Az aszfalt burkolattal rendelkező utak szélessége többsíves 6 méter alatt van. Az áthaladó járművek túlnyomó részt célforgalmi jelleggel használják őket. Kiépített gyalogjárdával rendelkeznek ugyan, de sok esetben a járda keskeny kialakítása miatt a gyalogosok az úttesten közlekednek.

Meglévő szabályozási szélesség:	6 – 25 m
---------------------------------	----------

Meglévő burkolatszélesség:	2,5 – 6,5 m burkolatszélesség
Meglévő padka:	0 -1,0 m széles
Meglévő burkolat:	aszfalt, beton
Vt=	30km/h

1.15.3. Községi közlekedés

1.15.3.1. közúti

A helyközi járatok biztosítják a szomszédos települések felé a buszközlekedést.

A település helyközi autóbuszos közlekedést a Dél-dunántúli Közlekedési Központ Zrt. végzi. A településre betérő járatok: (DDKK vonalszám – Vonal név)

- 1131 - Budapest – Dunaújváros – Szekszárd – Mohács - Harkány
- 1504 - Szeged-Baja - {Mohács/M6-M60 } – Pécs
- 5421 - Szekszárd-Bátaszék-Mohács-Harkány
- 5425 - Szekszárd-Alsónána-Bátaszék-Dunaszekcső
- 5646 - [Pécs-]Mohács-Dunaszekcső
- 5650 - Baja-{M6-M60/Mohács}-Pécs
- 5805 - Mohács-Dunaszekcső-Bátaszék
- 5924 - Kaposvár–Dombóvár–Bonyhád–Mohács

A településen helyi autóbusz közlekedés nincs. Távolsági autóbusz járatok száma és időbeni eloszlása a közeli városok felé jónak mondható. Átszállás nélkül elérhető Budapest, Pécs, Mohács mellett Szekszárd, Szeged, Baja, Bátaszék stb.

1.15.3.2. kötöttpályás

A településen nincs kötöttpályás közösségi közlekedés.

Nem érinti vasúti nyomvonal a település közigazgatási határát.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A településen annak környékén kerékpáros infrastruktúra nincs. A helyi kerékpáros forgalom jellemzően a közúton bonyolódik.

A község gyalogjárdái többségben, az utakkal párhuzamosan egyik, vagy mindkét oldalon kiépítettek.

1.15.5. Parkolás

A település saját parkolási rendelettel nem rendelkezik. Általában a gépjárművek parkolása megoldott. A település központban lévő kereskedelmi létesítmények, közintézmények OTÉK szerinti parkolószáma sok helyen csak közterületen biztosítható.

A 10/2016. (II. 9.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet, valamint a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításának 1. 1 §-a rendelkezik a meglévő közforgalom számára nyitott parkolókról:

- (15) „A meglévő, (10) bekezdés a) pontjában meghatározott minden megkezdett 100 várakozó- (parkoló) helyből legalább kettőt elektromos gépjármű töltőállomással kell ellátni”.

- o bc) 20 000 lakosnál kisebb településen 2026. január 1-jéig.

1.15.6. Vízi és légi közlekedés

Dunaszekcső a Duna partján terül el. A térséget meghatározó kompátkelő működik Dunaszekcső és Dunafalva között, mely hétköznapiakon 7 alkalommal oda-vissza. A Hétvégi napokon csak személyátkelést tesz lehetővé 3-3 alkalommal.

Dunaszekcső nem rendelkezik repülőtérrel. A közelben található repülőterek a következők:

Nyilvános repülőtér:

Pécs, Pogány - 55 km

Budapest, Ferihegy – 205 km

Nem nyilvános repülőtér:

Öcsény – 32 km

Kalocsa, Foktő – 80 km

1.16. Közművesítés

1.16.1. Víziközművek

1.16.1.1. vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)

Dunaszekcső a szomszédos Bár településsel együtt a DRV Zrt. Mohácsi ivóvíztisztító telepéről kapja az ivóvizet. A folyamatos vízellátást 2 db frekvenciaváltós szivattyú biztosítja. Szükség esetén a DN1000 Pécs - Mohács regionális távvezetékéről visszavételezéssel is biztosítható az ellátás. A bárri leágazás után egy DN 150 csővezeték az 56 sz. úttal párhuzamosan halad az út tengelyétől 7-9 m távolságban, és Dunaszekcső üdülőterületén köt rá a meglévő dunaszekcsői hálózatra. A dunaszekcsői csatlakozási pontnál helyezkedik el a 4 bar üzemi nyomásértéket biztosító nyomáscsökkentő. A településen 1191 db bekötés található, mely teljes lefedettséget jelent.

A hálózat része 277/56 hrsz ingatlanon lévő 200 m³ hasznos térfogatú víztorony. A szintszabályzást a Dunaszekcsői szennyvíztelep közelében elhelyezett automata tolózár végzi, a glóbusz szintjének megfelelően. A glóbusz szintek, a szivattyú üzemállapotok, továbbá a nyomás és vízmennyiség viszonyok megjelenítésre kerültek a webcada ivóvízes rendszerén, mely teljes átláthatóságot és beavatkozási lehetőséget biztosít a kezelő számára. A torony tartószerkezete sérülésmentes, megfelelő állapotban lévő, jól karbantartott létesítmény. Vezérléstechnikai és elektromos meghibásodások fordultak csak elő.

A hálózat szerkezete a település nagy részén körvezetékes, néhány utcában viszont ágvezetékes kialakítású. A vízvezetékek nyomvonalai a település szerkezetének köszönhetően útburkolaton kívül vezetnek, az úttest oldalain található zöldterületben. A hálózaton telepített tolózárak aknában találhatók, melyek vasbeton szerkezetűek, a lebúvók öntöttvas kerettel és fedlappal készültek.

Az ágvonalas kialakítású utcákban a pangóvíz megszüntetésére az ág végén elhelyezett tűzcsapon keresztül lehet a szakaszokat kiereszteni.

A 2015-ben készült vízmű vagyon értékelés alapján a település vízelosztó hálózatának anyaga és hossza az alábbiak szerint alakul:

A hálózat összetétele táblázatos formában:

Megnevezés	Anyag	Átmérő	Hossz (fm)	Állagmutató (%)
Gerinc vezetékszakas	A	25	47,3	77
Gerinc vezetékszakas	A	80	101,18	10
Gerinc vezetékszakas	AC	50	277,77	10
Gerinc vezetékszakas	AC	63	428,15	10
Gerinc vezetékszakas	AC	80	9 236,73	10
Gerinc vezetékszakas	HGA	32	82,84	10

Megnevezés	Anyag	Átmérő	Hossz (fm)	Átlagmutató (%)
Gerinc vezetékszakas	KM-PVC	100	122,14	86
Gerinc vezetékszakas	KM-PVC	150	1 676,56	56
Gerinc vezetékszakas	KM-PVC	63	77,14	10
Gerinc vezetékszakas	KM-PVC	80	6 063,35	48
Gerinc vezetékszakas	KPE (PN 10)	110	1 137,35	59
Gerinc vezetékszakas	KPE (PN 10)	160	3 517,50	51
Gerinc vezetékszakas	KPE (PN 10)	32	10,97	10
Gerinc vezetékszakas	KPE (PN 10)	40	50,53	10
Gerinc vezetékszakas	KPE (PN 10)	90	376,79	48
Összesen:			23 206,30	

A vezetékek egységesen földben, normál fektetési mélységgel, zöldterület alatt húzódnak.

A településen 4db közkifolyó található, a telepített tűzcsapok száma: 33 db.

Az ivóvízelosztó hálózat nagy részének életkora 58 év. Ennek is köszönhetően sok a meghibásodás. A bekötések meghibásodási száma azok felülvizsgálatát, ellenőrzését teszi szükségessé.

A tolózárnak szerkezetileg jó állapotban vannak, a betonfelületek épek, sérülésmentesek. A tolózárak viszont legtöbb esetben régiek, korrodáltak, csakúgy, mint az aknában található fémhágcsók. A településen található olyan aknák, melyeknél a vízbetörés gyakori, feltehetően a csőáttörések szakszerűtlen kialakítása miatt. Itt sokszor föld lepi el a zárat.

A tűzcsapok föld feletti kivitelben készültek. Külsőre jó állapotban vannak. Mivel adott időközönként ellenőrzik azokat, így folyamatos működésük biztosított. A településen található közkifolyók jó része nem működik, csupán 2 db üzemel.

Az ivóvízelosztó hálózaton 2010.-2015. között felújítás, rekonstrukció nem történt.

1.16.1.2. szennyvízelvezetés

Dunaszekcső község szennyvíztisztító telepe 1998-ban létesült és lett üzembe helyezve, csak úgy, mint a hozzá csatlakozó Bár település szennyvízrendszere.

A Bár-Dunaszekcső szennyvíztisztító telep Dunaszekcső és Bár községek kommunális szennyvizét fogadja és tisztítja. A telep a 0156/6. hrsz-ú földrészleten került kialakításra.

A településeken keletkező kommunális szennyvizet a kiépült szennyvízhálózaton keresztül összesen 8 db szennyvízátemelő továbbítja a szennyvíztisztító telepre.

A szennyvízcsatorna hálózat jelentős része közterületen került elhelyezésre. A község domborzati viszonyai olyanok, hogy a település szennyvizei több átemelőbe jutnak gravitációsan, és onnan a DÁ-1 jelű átemelő NyD-1 jelű nyomóvezetéken keresztül juttatja a szennyvizet a szennyvíztelepre.

A DÁ-4 jelű átemelő a település északi mélypontjára került elhelyezésre. A Tinódi, Béke, Bem, Kinizsi, Újváros utcák és az Ady E. utca egy részének a szennyvizeit emeli fel és juttatja el a DÁ-2 jelű átemelőbe.

A DÁ-3 jelű átemelő a Felső Dunasor, az Alsó Dunasor, a Halász, a Somogyi és a Májusi utca egy részének a szennyvizeit gyűjti össze és emeli fel a DÁ - 2 jelű átemelőbe.

A DÁ-2 jelű átemelő a Petőfi u. mintegy 500 m-es déli szakaszát kivéve egész Dunaszekcső településen keletkező szennyvizet nyomja az NyD - 2 jelű nyomóvezetéken keresztül a DÁ-5 jelű átemelőbe.

A DÁ-6 jelű átemelő a DÁ-5 jelű átemelőbe továbbítja a szennyvizet, ami innen a NyD-6 jelű nyomóvezetéken és a D-2-0-0 gravitációs csatornán keresztül a DÁ-1 jelű végátemelőbe jut.

A DÁ-1 jelű átemelő Dunaszekcső összes szennyvizét juttatja a NyD-1 jelű nyomóvezetéken keresztül a szennyvíztisztító telepre. Normál üzemi körülmények közt 1 szivattyú elegendő csúcsidőszakban is az átemelőbe érkező szennyvíz átemelésére, de szükség esetén a beépített úszókapcsolók automatikusan indítják a melegtartalékként beépített szivattyút is.

Az átemelők automatikusan vezéreltek, de javítás, karbantartás esetén lehetőség van a szivattyúk helyi indítására, leállítására. Az átemelők működéséről GPRS-jelen érkezik be a jelzés a Mohácsi víztisztító telepre, normál üzem és üzemzavar feltüntetésével. Az említett nagy átemelőkön kívül a településeken 48 db házi kisátemelő üzemel. A beépített szivattyúk ABS PIRANHA típusok, 1,32 kW teljesítményűek. Ezekben az átemelőkből 1 szivattyú üzemel, de üzemzavar esetére hidegtartalék áll rendelkezésre.

A település belterületén gravitációs csatornák épültek, a települések között pedig nyomóvezetékek üzemelnek. A nyomóvezetékek magaspontjain légtelenítők, mélypontjain leürítő szerelvények találhatók.

A szennyvízhálózat teljes hossza 20209,96m, ebből a gravitációs hálózat 15001,77m a nyomott vezetékek 5 208,19m hosszúak.

A vezetékek egységesen földben, normál fektetési mélységgel, zöldterület alatt húzódnak.

Bekötések száma: 754 db, becsült hossza: 4524 fm.

A hálózat anyag/átmérő szerinti megoszlása táblázatos formában:

Megnevezés	Anyag	Átmérő	Hossz (fm)	Állagmutató (%)
Gerincvezeték szakasz	KG-PVC	150	31,02	66
Gerincvezeték szakasz	KG-PVC	200	14 970,75	66
Gerincvezeték szakasz	KM-PVC	100	621,36	66

Gerincvezeték szakasz	KM-PVC	150	1 206,74	66
Gerincvezeték szakasz	KM-PVC	80	606,40	66
Gerincvezeték szakasz	KPE	150	348,16	66
Gerincvezeték szakasz	KPE	200	275,71	66
Gerincvezeték szakasz	KPE	50	164,98	66
Gerincvezeték szakasz	KPE	110	911,35	66
Gerincvezeték szakasz	KPE	90	102,65	66
Gerincvezeték szakasz	KPE	63	260,45	66
Gerincvezeték szakasz	KPE	160	710,39	66
			20 209,96	

1.16.1.3. csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

Duna folyam

Dunaszekcső község közigazgatási területe a Duna folyam 1.455,0 – 1.464,5 fkm közötti szakaszának jobb partján helyezkedik el. A község keleti határa ezen a 9,5 km-es szakaszon többé-kevésbé követi a folyó sodorvonalát. A Duna Dunaszekcsővel szembeni bal partján árvízvédelmi fővédvonal (töltés) húzódik, amely Dunafalvát és a bal parti öblözetet mentesíti az árvizektől. A Duna folyam, valamint a bal parti fővédvonal kezelője a bajai székhelyű Alsó–Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (ADUVIZIG).

A Mohács belterületén véget érő árvízvédelmi partfal után, a Baranya megyei szakaszon árvízvédelmi mű nem épült. Az 1448,0 fkm felett a jobb partot magasparkként tartják nyilván, amely még három település (Mohács, Bár és Dunaszekcső) közigazgatási határát érinti. A települések mélyebben fekvő részei a Duna nagyvízi medrébe esnek, vagyis valamilyen mértékben érintettek árhullámok hatásaitól.

Dunaszekcső belterülete a Duna 1.458,82 és 1.460,40 fkm között, kb. 1.580 fm hosszban a Duna felé nyitott (nyílt ártéri elhelyezkedés). A Duna szabályozását követően, a korábban magaspartinak minősülő beépített területek egy része az LNV, illetve a MÁSZ szintje alá, a folyó nagyvízi medrébe került. Mivel a községben állandó árvízvédelmi létesítmények nem épültek, ezért a dunaszekcsői vízmércén mért 900 cm (88,92 m B.f.) feletti dunai vízállásnál már intézmények, lakóházak (köztük helyi védelem alatt álló épületek) és üdülők is veszélybe kerülnek.

A Duna mértékadó árvízszintjeit ezen a szakaszon az 1.459,9 fkm szelvényben, Dunaszekcső belterületén lévő folyami vízmércére határozták meg (74/2014. (XII. 23.) BM rendelet). A vízmérce az árvízi előrejelzés vízmércéi között szerepel, amelyet a DDVIZIG üzemeltet.

Az LNV-hez (992 cm) közeli tetőzéssel (977 cm) levonuló 2013-as dunai árhullám adataiból megállapítható, hogy a közzétett előrejelzések miatt elegendő idő áll rendelkezésre az Önkormányzatnak a védekezésre való felkészülésre. 2013-ban a munkák megkezdése és a tetőzés között 8 nap telt el. Az egyes készségi fokozatok elrendelése között, folyamatosan áradó árhullám esetében mintegy 2–3 nap telik el.

Dunaszekcső belterületének egy része, a Duna 1.458,82 – 1.460,40 fkm közötti szakaszának jobb partján nyílt ártérben helyezkedik el. Dunai árvizek előfordulásakor az árvíz elleni védekezés önkormányzati feladat.

A gyakori védekezési kényszer miatt az Önkormányzat, a község árvízvédelmi fejlesztése érdekében már készített pályázati anyagot (KEOP, 2009), amelynek műszaki mellékleteiben szerepelnek azok a művek, amelyek végleges kiépítésével Dunaszekcső belterülete mentesíthető lenne az árvízi károktól.

Belvízvédelmi főmű, illetve nyilvántartott belvízi öblözet a Duna dunaszekcsői szakaszának jobb partján nincs.

Dunaszekcső a Duna jobb parti magaspartjára, illetve a községet átszelő Lánka-patak völgyébe települt. A domborzati viszonyok miatt az esőzések során heves vízlefolyás jellemzi a környezetet. A felszíni vizek befogadója közvetlenül vagy közvetetten – a Lánka-patakon, illetve a Belsőréti-patakon (helyi elnevezése: Halena-patak) keresztül – a Duna folyam.

Lánka-patak

Heves lefolyású, hirtelen árvizek (villámárvíz) esetén az Újváros és Rákóczi utcai kertek elöntés alá kerülhetnek. Az elöntéssel veszélyeztetett völgyfenéki területen kevés épület található.

A Dunán előforduló árvizek esetén, a torkolati szakaszon visszaduzzasztás keletkezik, amely elöntéssel veszélyezteti a lakó- és középületeket.

Dunaszekcső belterületi vízrendezésére 2012-ben vízjogi engedélyezési tervet készített az Önkormányzat. A tervben, a fejlesztések között szerepel a Lánka-patak 0+000–0+342 km szelvények közötti torkolati szakaszának rendezése is. A tervezett állapot szerint a meder, a burkolattal való ellátása után alkalmas lesz az NQ 3%-os (átlagosan 33 év visszatérési idejű) nagyvízi vízhozamok levezetésére.

Diási árok

Heves lefolyású, hirtelen árvizek (villámárvíz) esetén a patak rendszeresen kilép a medréből, elöntéseket okozva a Zrínyi és a Damjanich utcákban.

Dunaszekcső belterületi vízrendezésére 2012-ben vízjogi engedélyezési tervet készített az Önkormányzat. A tervben, a fejlesztések között szerepel a Diási-árok 0+370–0+614,3 km szelvények közötti szakaszának rendezése is. A tervezett állapot szerint a meder, a burkolattal való ellátása után alkalmas lesz az NQ 3%-os (átlagosan 33 év visszatérési idejű) nagyvízi vízhozamok levezetésére.

Belsőréti-patak (Halena - patak)

A patak belterületet nem érint, kiöntésével lakott területet nem veszélyeztet. Az Önkormányzatnak nincs vízkár-elhárítási kötelezettsége a patakon.

Torkolati szakasza, mintegy 750 fm hosszban a Duna nagyvízi medrében helyezkedik el, emiatt árvíz esetén a patak völgye is víz alá kerül. A közút és a patak keresztezésében lévő híd 2007-ben teljes egészében átépítésre került.

Belterületi árokhálózat

A belterület csapadékvíz elvezetése zömében nyílt (részben burkolt), kisebb részben zárt rendszerű árkokkal történik. A község keskenyebb utcáin külön csapadékvíz elvezető árok nem épültek, a megfelelően kiépített útburkolat egyben a csapadékvizek elvezetését is biztosítja.

A Lánka-patakhoz csatlakozó belterületi vízgyűjtőn az 56-os közút mellett, valamint a Várhegyen található kiépített vízelvezető rendszer. A közút melletti árok bekötésre kerültek a befogadó Lánka-patakba. A Várhegyen kiépített beton vágás vízelvezető rendszer a közút melletti útárkokba csatlakozik.

Az 56-os közutat követő útárkok zömében burkolt kivitelűek, az elmúlt évtizedekben kerültek kiépítésre, állapotuk megfelelő. A Várhegyi vízelvezető rendszer kiépítése

2012-ben fejeződött be. A vízgyűjtőn lévő keskenyebb utcák vízelvezetését az útburkolatok felhasználásával oldották meg, a befogadóba csatlakoztatásuk rövid árokszakasszal történt.

A Rózsa utcai burkolt övárók a Mikszáth köz burkolatára vezet az általa gyűjtött felszíni vizeket. Ezen a vízrendszeren a káros hatások közül a belterületi eróziós kárral szemben inkább a völgyfenéki területek iszappal való feltöltődése a jellemző.

A Diási-árokhoz kapcsolódó utcákban nincs vízelvezető árok, az útburkolat tölti be a vízelvezetési feladatokat is. Ezen a vízgyűjtőn fokozottan jelentkezik a völgyfenéki utcákban a talajvíz felszínre lépése már a telkeken, illetve az úttest szélein. Az útburkolattal párhuzamos drénezéssel a probléma részben megoldott, illetve megoldható.

A község déli és keleti részén lévő területek közvetlen befogadója a Duna folyam. A Várhegy Duna feléi utcáinak vizei az útburkolatok segítségével kerülnek összegyűjtésre és bevezetésre közvetlenül a folyóba.

A Diási-árok vízgyűjtőjétől délre lévő domboldal csapadékvizeit az 56-os számú közút nyugati oldali útárka öváróként gyűjti össze és az út alatti műtárgyak segítségével, több ponton, koncentrálni kerülnek közvetlenül a Dunába. A közút melletti övárók e szakaszai füvesített mederrel rendelkeznek. A közúttól keletre, az üdülőterületen keresztül földárkok találhatók. A tapasztalatok szerint a vízelvezető rendszer jelentősebb problémák nélkül üzemel.

Vízkárok általi veszélyeztetettség

Dunaszekcső település a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló, a 6/2005. (II. 22.) KvVM-BM együttes rendelettel módosított 18/2003.(XII. 9.) KvVM-BM rendelet 1. sz. melléklete alapján az A – erősen veszélyeztetett kategóriába tartozik.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011.évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet intézkedik a települések katasztrófavédelmi besorolásának szabályairól, amely szerint Dunaszekcső település az I. katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra. A legvesélyeztetettebb osztályba sorolást az árvizek, és a helyi vízkárok veszélyeztető hatása is indokolta.

1.16.2. Energia

1.16.2.1. energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)

Dunaszekcső község villamosenergia ellátását az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. biztosítja, a Mohács 132/22 kV-os alállomás (rövid név: MOHA) 220014 és 220016-os celláiból induló, 22 kV-os, szabadvezetésekre csatlakozó, 22/0,4 kV-os transzformátor állomásokon keresztül. A 22 kV-os, szabadvezeték hálózat fa-, vas-, ill. betonoszlopokon húzódik. A tervlapon nem ábrázolt, 0,4 kV-os erőátviteli és közvilágítási hálózat vasbeton, ill. faoszlopos szabadvezetékkel van kiépítve.

1.16.2.2. megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Megújuló energiaforrások közé tartozik a biomassza, a hulladékfeldolgozás, a szél-, a nap-, a víz és a geotermikus energia.

Dunaszekcső Önkormányzata a közintézményeinek energia-ellátását tervezi fotovoltaikus rendszer kiépítésével biztosítani.

Magánszféra területén is megjelentek a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségeinek kihasználása: épületek hőhátartásának javításával (nyílászáró csere, hőszigetelés), korszerű és hatékony fűtés-rendszerek beépítése, megújuló energiaforrások alkalmazása fűtésre, hűtésre, meleg víz előállításra.

1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)

Dunaszekcső község vezetékes telefon szolgáltatás szempontjából a 69. sz. Mohácsi primer körzetbe tartozik, melynek telefon hálózata a Magyar Telekom Nyrt. (1013. Krisztina krt. 55.) tulajdona.

A Magyar Telekom Nyrt. Pécsi szolgáltatás üzemeltetési igazgatósága (7632. Pécs, Aidinger János u. 45.) által küldött nyomvonalrajz szerint Dunaszekcső község telefon hálózata az optikai kábeles gerinchálózatra (sárga vonal) kapcsolódó telefonközpontból (kék kör) induló törzs- és előfizetői hálózathoz áll. A rézvezetékes hálózat törzsvégpontos struktúrájú. A törzshálózat közvetlenül földbe fektetett kábelekkal van kiépítve, de a Kossuth Lajos utcában alépítmény is van. A föld feletti, előfizetői hálózatrész Telekom tulajdonú támszerkezetekre (faoszlopokra) van függesztve.

A településen vezetékes beszédcélú és szélessávú szolgáltatást nyújtanak. Műholdas TV szolgáltatással és mobil lefedettséggel is rendelkeznek. A hálózatban pillanatnyilag 567 áramkör üzemel, ebből 129 SAT TV.

Hálózat-fejlesztést a közeljövőben nem terveznek.

Dunaszekcső község másik, vezetékes hírközlési szolgáltatója a Sáhhy-Sat Kft. mely TV, internet és vezetékes telefon szolgáltatást kínál előfizetőinek. Hálózatuk zömmel az E.ON ZRT 0,4 kV-os szabadvezeték hálózatának oszlopaira van szerelve, és a település belterületét, valamint külterületen lévő Dunavölgye 2000 telephelyeit fedi le. Az optikai gerinc-hálózat az E.ON ZRT 22 kV-os hálózatának oszlopain került elhelyezésre.

Tervezett hálózat-fejlesztés: A réz-kábelek optikai kábeles kiváltása, és a GEAPON technológia bevezetése.

Vezeték nélküli hírközlési szolgáltatást az alábbi szolgáltatók biztosítanak Dunaszekcsőn:

Mindhárom hazai szolgáltató – honlapja szerint – kiváló (4G) mobiltelefon, és internet szolgáltatást tud biztosítani Dunaszekcső területén. Fejlesztést egyik szolgáltató sem tervez a közeljövőben, de ennek lehetőségét kéri biztosítani.

A község területén egyik szolgáltató sem jegyeztetett be magassági korlátozást.

A három szolgáltató:

Magyar Telekom Nyrt.

IP és központ hálózatok igazgatóság

Vezetéknélküli ágazat

(1519. Budapest, Pf. 512.)

Állomásuk koordinátái: EOY	EOV X
627 510	82 170

Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt

(Budapest, 1096. Lechner Ödön fasor 6.)

Dunaszekcső területén nincs átjátszó állomásuk.

Telenor Magyarország Zrt

Műszaki szolgáltatások igazgatósága

(2045. Törökbálint, Pannon út)

1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)

A megalapozó munkarész környezetvédelmi értékelése során elsődlegesen az **1995. évi LIII. törvény – a környezet védelmének általános szabályairól** – előírásait vettük alapul, illetve az adott környezeti elemekre vonatkozó hatályos szakági rendeleteket, melyeket az adott fejezetben részletesen ismertetünk. Ezen felül a község településszerkezeti adottságait a **1997. évi LXXVIII. törvény – az épített környezet alakításáról és védelméről** – szempontjainak figyelembevételével is vizsgáltuk. A megalapozó vizsgálat elkészítésénél az MTA Földrajztudományi Kutatóintézete tájföldrajzi besorolás kiadványában Magyarország Kistájainak katasztere című könyvben leírtakra alapoztunk.

A települési környezet minőségét a későbbiekben bemutatott talaj-, víz-, levegőtisztaság-védelem, valamint a jelentős hatások (zajterhelés, hulladékok) elleni korszerű védelem és a koordinált érdekei együttesen határozzák meg.

1.17.1. Talaj

A föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti forrásaira és folyamataira. A védelemnek magában kell foglalnia a talaj termőképessége, szerkezete, víz- és levegőháztartása, valamint élővilága védelmét is.

Dunaszekcső település a Mohácsi-sziget megnevezésű kistáj területén helyezkedik el. A felszíni és a felszín közeli rétegeket holocén kori folyóvízi üledékek jellemzik. Sajátos eleme a Bár községnél található felsőpannóniai bazalt. A kistáj 85 és 143 m közötti tengerszint feletti magasságú ártéri síkság. A nyugati oldalán löszös hordalékkúp-síkság határolja közel 20 m-es partszakadással, keleti oldalán pedig a Baracscai-Dunaág és a Bácskai II./a. sz. terasz.

A kistáj területén 7 talajtípus fordul elő, de az öntéstalajok dominálnak (nyers öntés 14%, réti öntéstalaj 78%). A Duna mentén vályog összetételű nyers öntéstalajok jellemzőek, melyek közel háromnegyedet rétek és ligeterdők borítják, szántó csupán a 20 %-át teszi ki. A réti talajokat alföldi mészlepedékes csernozjom talajok váltják fel.

A felszín relatív reliefe 2 m/km² alatt marad. A területet elsősorban az ártéri síkságok, az árvíz- és belvízveszélyes alacsonyárterek jellemzik morotvák, morotvaroncsokkal. A potenciális maximális szeizmicitás 6°MS alatti.

Talajok védelme érdekében kötelező érvényűen **betartandó a termőföld védelméről szóló 2007.évi CXXIX. törvény.**

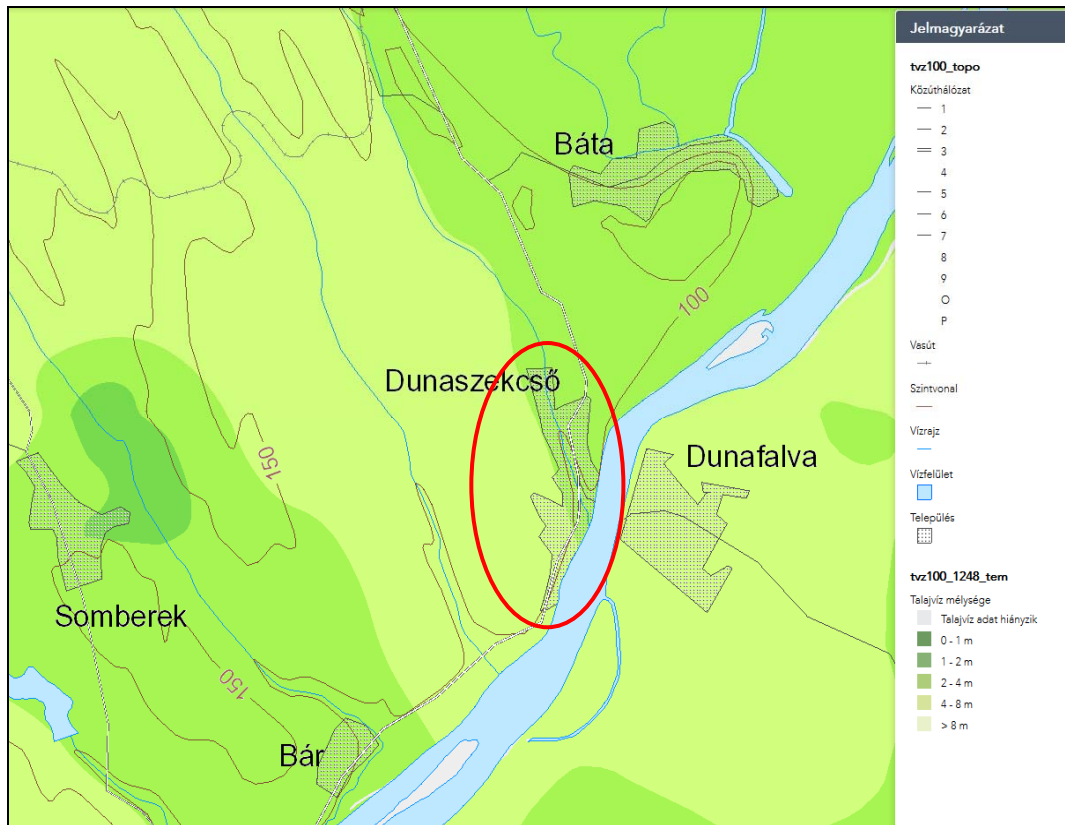
1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek

A vizek védelme a felszíni és felszín alatti vizekre és azok készleteire terjed ki. A környezet igénybevétele - így különösen a vízviszonyokba történő beavatkozások - esetén biztosítani kell, hogy a víz, mint tájalkotó tényező fennmaradjon, a vízi- és vízközei élővilág fennmaradásához szükséges feltételek, valamint a vizek hasznosíthatóságát elősegítő körülmények ne romoljanak.

Dunaszekcső település számára a Mohácsi Ivóvíztisztító Telep biztosítja a vezetékes vízellátást.

A település a 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet előírásaival összhangban, a módosított 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint érzékeny területen helyezkedik el a felszín alatti vizek állapota szempontjából.

Dunaszekcső környezetében a felszín alatti vizek terepszint alatt való elhelyezkedését az MFGI honlapján található, alábbi térképvázlaton szemléltetjük.

A településen a felszín alatti vizek elhelyezkedése 2-8 m közötti mélységben jelentkezik.

A felszín alatti vizek kémiaiailag főleg kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegűek. Keménységük általában 25- 35 nk°-tól 100 nk°-ig (Baracska-Duna) növekszik. Szulfáttartalmuk 300-600 mg/l között változik. A rétegvizek mennyisége nem haladja meg az 1-1,5 l/s.km²-t. Mélységük ritkán haladja meg a 100 m-t, többségük vízhozama azonban meghaladja az 500 l/p-et. Sok vastartalma magas, a Dávod településen található kutak főleg nátriumkloridosak, 37 °C-osak.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken az alábbi előírások betartását szükséges szem előtt tartani:

- a felszíni vizek pótlása felszín alatti vízből vízgyűjtő-gazdálkodási tervben foglaltak szerint történhet;
- akkor végezhető olyan tevékenység, amelynek következtében a fedőréteg eltávolítása révén felszínre kerül a felszín alatti víz, ha biztosított a 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet 9.§ (1) bekezdés és a 10.§ (1) bekezdés szerinti előírások teljesülése.

Szennyező anyagok felszín alatti vízbe történő bevezetésének megelőzésére vagy korlátozására, a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység,

- végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel, és – az engedélyezhető közvetlen bevezetések kivételével – műszaki védelemmel folytatható;
- a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető
- nem eredményezhet kedvezőtlenebb állapotot, mint amit a felszín alatti víz, a földtani közeg (B) szennyezettségi határértéke vagy az annál magasabb (Ab) bizonyított háttér-koncentráció, továbbá az (E) egyedi szennyezettségi határérték, illetve kármentesítés esetében a (D) kármentesítési célállapot határérték jellemez, kivéve a (3) és (4) bekezdésekben foglalt esetet;

- nem eredményezheti a víztest jó kémiai állapotának romlását, valamint a szennyezőanyag koncentrációk jelentős és tartós emelkedését;
- részeként végzett bevezetést, elhelyezést csak engedéllyel lehet folytatni.

A kistáj vízfolyásairól nem rendelkezünk vízfolyási adatokkal. A 26 állóvíz közül 14 holtmeder (281 ha), a Szeremlei-Holt-Duna a legnagyobb kiterjedésű, mintegy 70 ha. 9 természetes tó található, melynek együttes felszíne 170 ha, a Riha-tó a legnagyobb (86,5 ha).

Élővízbe és a közcatorna-hálózatba bocsátott szennyvíz esetén a szennyezőanyag tartalomra vonatkozó határértékeket, küszöbértékeket be kell tartani. A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló, módosított 220/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet, és a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről, és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint.

1.17.3. Levegőtisztaság és védelme

Dunaszekcső település és környezete az ország **nem szennyezett levegőjű zónájába tartozik**. A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló módosított **4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet** szerint a térség a 10. zónacsoportba tartozik (az ország egyéb területe, amely nem tartozik légszennyezettségi agglomerációba).

A zónacsoportra vonatkozó levegőminőségi kategóriák:

kén-dioxid	nitrogén-dioxid	szén-monoxid	szilárd (PM ₁₀)
F	F	F	E

Az A-tól F irányába javuló minősítést alkalmazó besorolás szerint az F kategóriába olyan területek tartoznak, melyek esetében a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg, míg az E értékkel jellemezhető területek esetében a légszennyezettség jellemzően az alsó méréshatár és a légszennyezettségi határérték között van.

Baranya megye levegőjének minősége a mért gáz halmazállapotú komponensek (kén-dioxid, nitrogén-oxidok, ózon) tekintetében jónak mondható. A szilárd halmazállapotú komponensek (ülepedő por, szállópor) tekintetében már rosszabb a helyzet. A közlekedés okozta légszennyezés az 56-os, az 57-es, az 58-as, a 6-os és 66-os utak, valamint az M6/M60-as autópálya által érintett települések esetében a legzavaróbb. A fűtési szezonban azokon a településeken jelentkeznek jelentősebb légszennyezettségi gondok, ahol a vezetékes gáz kiépítése még nem történt meg. Dunaszekcső településen a gázhálózat kiépítettsége csaknem teljeskörű.

Éppúgy, mint az egész országban, Baranya megyében is egyre nagyobb gondot okoz a pollenszennyezettség, ezért a parlag területek gondozásáról, kaszálásáról az ingatlan tulajdonosának folyamatosan gondoskodni szükséges.

Dunaszekcső település vonatkozásában automata, vagy manuális állomás által rögzített légszennyezettségi mérési adat az elmúlt tíz év távlatából nem áll rendelkezésünkre.

A levegőterhelést okozó forrásokra, tevékenységekre, technológiákra, létesítményekre (a továbbiakban: légszennyező forrás) a jogszabályi meghatározások, és az elérhető legjobb technika alapján a környezetvédelmi hatóság egyedi eljárásának keretében kibocsátási határértéket, levegővédelmi követelményeket állapít meg.

A levegővédelmi követelményeket a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet – a levegő védelméről –, a légszennyező forrásokra vonatkozó kibocsátási és imissziós határértékeket a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet – a levegőterheltségi szint határértégeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértégeiről – határozza meg.

A nagyobb hőteljesítményű (140 kW_{th} és ennél nagyobb, de 50 MW_{th}-nál kisebb névleges bemenő teljesítményű) tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértégeiről

az 53/2017. (X.18.) FM rendelet tartalmaz előírásokat. A fűtőmű, erőmű nagyságrendű teljesítményekre (50 MW_{th} felett) külön jogszabályok rendelkeznek, azonban ilyen létesítmény Dunaszekcsőn nem található. A 140 kW névleges teljesítmény alatti tüzelőberendezések esetében az eljáró illetékes hatóság a települési önkormányzat jegyzője.

A településen levegőterhelő hatású forrásnak minősül még a szennyvíztisztító telep területe.

Jelentősebb bűz kibocsátó forrásként (diffúz) a területen található állattartó létesítményeket szükséges megjelölni.

A 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 5.§-a az alábbiakról rendelkezik bűz kibocsátással járó források esetében: *A bűz kibocsátással járó környezeti hatásvizsgálat köteles vagy egységes környezethasználati engedély köteles tevékenységek, illetve létesítmények esetében a bűzterhelőnek védelmi övezetet kell kialakítania. A légszennyező forrás határától számított, legalább 300, legfeljebb 1000 méter távolságban lehatárolt területben határozza meg.*

A létesítmények bűzterhelését, és az ebből fakadó levegővédelmi hatásterületet külön eljárás során szükséges vizsgálni, amennyiben a tevékenység engedélyezése a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó környezeti hatásvizsgálati, és/vagy egységes környezethasználati eljárás alá esik.

A településen egyéb jelentős légszennyezéssel járó, vagy bűz kibocsátó forrásról – melyet jelen tervezési folyamatban vizsgálni lenne szükséges – nincs tudomásunk.

1.17.4. Zaj és rezgésterhelés

A zaj- és rezgésvédelemről szóló jogszabály alapján a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket a területrendezés során érvényre kell juttatni. A területfejlesztés, terület-rendezés zaj szempontú környezetvédelmi igényeinek megfogalmazásához a következők vizsgálata szükséges:

- a meglévő, jelenlegi állapot feltárása, elemzése, értékelése,
- a vonatkozó követelmények, szabályozási előírások ismerete,
- a területfejlesztés, területrendezés várható hatásainak elemzése és a helyi építési, szabályozási követelmények megfogalmazása.

A környezeti zaj- és rezgésvédelmi követelményeket 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet tartalmazza, mely többek között előírja, hogy a területrendezés során a környezeti zajt, illetve rezgést kibocsátó, illetve a zajtól, rezgéstől védendő létesítményeket úgy kell tervezni, egymáshoz viszonyítva elhelyezni, hogy a jogszabályban előírt követelmények teljesüljenek. Előírja továbbá a meglévő létesítményekre vonatkozóan, hogy a határértéken felüli kibocsátást, terhelést fokozatosan meg kell szüntetni.

A rendelet meghatározza a létesítéssel kapcsolatos követelményeket is. E szerint zajt kibocsátó berendezés, telephely, tevékenység úgy létesíthető, illetve üzemeltethető, hogy környezeti zajkibocsátása nem haladhatja meg a jogszabályban előírt zajterhelési határértékeket.

Zajvédelmi problémák esetében az eljáró elsőfokú hatóság a települési önkormányzat jegyzője, aki helyi szinten tudja kezelni az esetlegesen előforduló határérték túllépéseket, és dönteni tud elsőfokú eljáró hatóságként a 27/2008. (XII. 03.) KvVM-EüM együttes rendeletének határértékei alapján.

Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 06-22 óra	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 22-06 óra
Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias,	50	40

falusias, telepszerű beépítésű) különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület		
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
Gazdasági terület	60	50

A tervezési területen települési szintű zajvédelmi vizsgálat, zajtérkép korábban nem készült, így ennek részletes vizsgálata nem lehetséges.

Zajvédelmi szempontból – hasonlóan a levegővédelmi hatásokhoz – a mezőgazdasági tevékenységet szükséges kiemelni. Ennek vizsgálata a tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálat és egységes környezethasználati engedélyezési eljárás során történik.

A településen több mezőgazdasági telephely és lakótelken folytatott ipari, szolgáltatási tevékenység megtalálható, melyek zajkibocsátással rendelkezhetnek.

1.17.5. Sugárzás védelem

Dunaszekcső településhez legközelebb eső sugárzásvédelmi szempontból jelentős létesítmény a Bataapáti Hulladéklerakó, mely a településtől észak-nyugati irányban kb. 18-19 km távolságban található. A 246/2011. (XI.24.) Korm.rendelet – a nukleáris létesítmény és a radioaktív hulladék-tároló biztonsági övezetéről – előírásai alapján a

30 km-es körzetben létesítésre kerülő veszélyes létesítmények és tevékenységek engedélyezése során (amelyek vonatkozásában védőtávolság kijelölése előírt) az eljárás megindításáról tájékoztatja a biztonsági övezetet kijelölő szervet, valamint a nukleáris létesítmény és a radioaktív hulladék-tároló engedélyesét.

Tekintettel a létesítmény viszonylagos közelségére, a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII.29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII.11.) BM rendelet 1. számú melléklet értelmében a község I-es katasztrófavédelmi osztályba sorolt. A katasztrófavédelmi szempontból I. veszélyességi osztályba sorolt településeken a 234/2011. (XI.10.) Korm.rendelet 2. sz. melléklete szerint az elégséges védelmi szint meglétéhez az alábbiak szükségesek:

- „Riasztás: a lakosság központi riasztása és veszélyhelyzeti tájékoztatása, feltételeinek biztosítása
- Lakosságvédelmi módszer: a kockázatbecslésben megállapítottaknak megfelelően, elsősorban elzárkózás, indokolt esetben kitelepítés
- Felkészítés: a lakosság évente történő aktív tájékoztatása, a lakosság passzív tájékoztatása nyomtatott és elektronikusan elérhető információs anyagok biztosításával, a lakosság felkészítése a riasztás módszerének és jelének felismerésére, valamint az annak megfelelő magatartási szabályokra
- Védekezés: különleges felszerelések és kiképzett szakértők (önkéntes mentőszervezetek) bevonásának tervezése és begyakoroltatása, a kockázatbecslésnek megfelelően a polgári védelmi szervezetek megalakítása, a karitatív és más önkéntes, humanitárius feladatot ellátó szervek bevonásának tervezése és begyakoroltatása
- Induló katasztrófavédelmi készlet: teljes induló katasztrófavédelmi készlet megléte”

A településen telepített 2 riasztó eszköz (Kossuth u. 10. és Móricz Zsigmond u. 4.) működőképes állapotban van.

1.17.6. Hulladékkezelés

A hulladék az ember mindennapi élete, munkája, gazdasági tevékenysége során keletkező, a keletkezés helyén feleslegessé vált, ott közvetlenül fel nem használható anyag, amelynek kezeléséről külön kell gondoskodni.

A hulladékok keletkezésük és fajtájuk alapján az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- települési (kommunális) szilárd hulladékok;
- termelési hulladékok;
- veszélyes hulladékok;
- építési-bontási hulladékok;
- biológiailag lebomló hulladékok;
- lomhulladékok;

A hulladékokkal kapcsolatos környezeti állapot vizsgálatát **2012. évi CLXXXV. törvény** alapján szükséges elvégeznünk. A hulladéktermelő köteles gondoskodni a hulladékok előírás szerinti – lehetőség szerint szelektív – gyűjtéséről, tárolásáról, a területről történő kiszállításáról, valamint ártalmatlanításáról, melynek elsődleges célja, hogy megakadályozza a hulladék talajba, felszíni és felszín alatti vízbe, és levegőbe jutását.

A hulladékok jegyzékét a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet – a hulladékjegyzékről – jogszabály rögzíti.

Dunaszekcső település területén keletkező települési szilárd hulladék közszolgáltatás keretében történő begyűjtéséről (begyűjtetéséről) a település Önkormányzata a 11/2014. (XII.1.) számú helyi rendelet által szabályozott módon gondoskodik. A kötelező települési hulladékgazdálkodási közszolgáltatás a **385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet – a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről** – előírásainak megfelelően történik.

A községen keletkező települési szilárd hulladék elszállítását közszolgáltatási szerződés keretében az Alisca Terra Regionális Hulladékgazdálkodási Kft. (Szekszárd) végzi. A szelektív hulladékgyűjtésre az ingatlanokon biztosított szelektív hulladékgyűjtő edények adnak lehetőséget, továbbá a közszolgáltató évente 2 alkalommal díjmentes lakossági lomtalanítást és elektronikai hulladék begyűjtést is végez. A keletkező **települési szilárd hulladék elsődlegesen a síófoki hulladéklerakóra kerül szállításra.**

A település rendelkezik kiépített szennyvízhálózattal a központi belterületen, a vezetékes szennyvízhálózat nélküli településrészekén keletkező kommunális szennyvíz gyűjtése egyedileg, háztartásonként aknás rendszerrel történik az 1.16-os fejezetben ismertetett módon.

A kommunális szennyvizek a 1995. évi LVII. törvény – a vízgazdálkodásról –, valamint a 455/2013. Korm. rendelet alapján már nem folyékony hulladéknak, hanem szennyvíznek minősülnek, így erre vonatkozóan nem terjed ki a hulladékgazdálkodási törvény hatálya. A szennyvízelvezetés, -gyűjtés vízgazdálkodási jogkörbe tartozik.

Az ún. „szippantott szennyvíz” (nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz) a begyűjtést követően tengelyen kerül elszállításra a község szennyvíztisztító telepére.

A településen a környezet veszélyeztetésének minimalizálása érdekében kizárólag hulladékszegény technológiák telepítését szabad engedélyezni úgy, hogy a keletkező hulladékok hasznosítására, ártalmatlanítására rendelkezésre álljon engedéllyel és kapacitással bíró szolgáltató szervezet.

Termelési hulladék a gazdálkodó szervezetek termelő és szolgáltató tevékenységéből származik. A településen olyan jellegű és volumenű tevékenységet nem folytatnak, amelyből jelentős mennyiségű termelési hulladék keletkezhetne. A termelési hulladékok jogszabályi előírásoknak megfelelő gyűjtéséről és hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkezőnek való átadásáról a hulladék termelője gondoskodik.

A lakosságnál keletkező állati hullák jelenleg már nem minősülnek hulladéknak. A 1069/2009/EK rendelet értelmében az állati hullákat állati eredetű melléktermékeknek szükséges tekinteni és erre jogosult hasznosító ártalmatlanító részére szükséges azt átadni.

A hazai szabályozás alapján a 45/2012. (V. 8.) VM rendelet – a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról – előírásait szükséges követni.

Az állati hullák begyűjtésére és ideiglenes tárolására ún. települési gyűjtőhely létesíthető. Települési gyűjtőhelyet a települési önkormányzat vagy az általa megbízott vállalkozó működtethet. Az ilyen létesítményeket az üzemeltető nyilvántartásba vétel céljából a járási hivatalnak bejelenti. Dunaszekcsőn települési állati hulla gyűjtőhely nem került létesítésre, az esetlegesen elhullott állati tetemek elszállításáról az érintettek egyénileg gondoskodnak.

Az építési, bontási tevékenységgel kapcsolatos hulladékkezelési szabályokat a 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet tartalmazza.

A hulladékok közül megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a veszélyes hulladékokra. A veszélyes hulladékok gyűjtésére, kezelésére, tárolására és ártalmatlanítására a 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet – a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól – előírásait kell követni. A veszélyeshulladék-termelő köteles gondoskodni a hulladékok előírás szerinti kezeléséről, melynek elsődleges célja, hogy megakadályozza a hulladék talajba, felszíni- és felszín alatti vízbe és levegőbe jutását. Veszélyes hulladék a településen az ipari jellegű tevékenységek során keletkezhet.

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

Dunaszekcső település Baranya megye keleti részén a Mohácsi járásban fekszik. Területe nagyjából mezőgazdasági hasznosítású terület. Határa keleten a Duna folyam és Dunafalva (Bács-Kiskun megye), északon Bata és Batacsék (Tolna megye), nyugaton Véménd, Palotabozsok és Somberek, délen a Duna folyam és Bár települések.

A településen országosan védett műemlékek az alábbiak: Jankovics kúria, Görög-keleti szerb templom, Római katolikus templomok (Rév utca, Régi temető), Kőkereszt (Rév utca), Magtár (Rév utca).

A tájképvédelmi érintettség kapcsán a területen lévő ipari létesítményeket szükséges említeni. A használaton kívüli, szükségtelen létesítmények fokozatos megszüntetéséről és a terület rehabilitációjáról a továbbiakban is szükséges gondoskodni.

A tájképvédelmi övezetbe eső területeken csak a tájjal harmonizáló, a tájképi megjelenést romboló létesítmények helyezhetők el, ill. szükség szerint vizuális takarással, növényzet telepítésével szükséges megoldani a tájba illesztést.

A településtől keletre és délre a Duna folyam mentén Nemzeti Ökológiai Hálózathoz tartozó magterület, Natura 2000 terület (Béda-Karapancsa HUDD20045 és Gemenc HUDD10003), valamint védett természeti területek (Duna-Dráva Nemzeti Park, Dunaszekcsői Lőszfal Természetvédelmi Terület) található.

1.17.8. Árvízvédelem

Dunaszekcső település árvizekkel erősen veszélyeztetett („A” kategória – „ha a hullámtéren lakóingatlanokkal rendelkezik, illetőleg, amelyet a védmű nélküli folyók és egyéb vízfolyások mederből kilépő árvize szabadon elönthet”) a 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet előírásai alapján. A település területét a Duna folyam nagyvízi medre érinti a 74/2014. (XII.23.) BM rendelet besorolása alapján. A közigazgatási terület mellett elhaladó Duna folyam vízjárásának változásai döntő részben hozzájárulnak a település árvíz- és belvíz veszélyeztetettségéhez. Ezen felül az időjárás szélsőségesse válásával szintén kialakulhat árvizes, illetve belvizes havária szituáció, ezért a megfelelő, hatékony és

tudatosan tervezett védekezés elengedhetetlen. Ennek érdekében javasolt az árvízvédelmi létesítmények kiépítése.

A település árvízvédelmi szempontú érintettségét a 1.18.2 fejezetben ismertetjük részletesebben.

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Összefoglalóan megállapítható, hogy Dunaszekcső településen elsősorban a meglévő mezőgazdasági tevékenységhez és a szennyvíztisztításhoz kötődő létesítmények környezetterhelése tekinthető jelentősnek, melyek elsősorban zajvédelmi és levegőtisztaság-védelmi szempontból kritikusak.

A település környezetvédelmi státusza szempontjából kritikus pontokat az alábbiakban foglaljuk össze:

- A településen a csapadékvíz elvezető rendszer a község egy részén kiépített, a keskenyebb utcákkal rendelkező településrészekben nem kiépített, ezért a kiépítés javasolt.
- A településen nincs teljeskörűen kiépített szennyvízhálózat, ezért jelenleg a település egy részén a gyűjtés egyedileg történik aknás rendszerrel. Nem megfelelő gyűjtőakná kialakítása esetén talaj és felszín alatti vízszennyezés jelentkezhet, ezért a szennyvízelvezetés és kezelés mielőbbi megoldására lenne szükség
- A település egy részén kiépített a földgáz-hálózat, melyre a rákötési arány 60% körüli. A fatüzelés a fűtési időszak alatt jelentősen növeli a légszennyező anyagok légköri mennyiségét, ezért a gázhálózat kiépítésének bővítése javasolt.

A tervezési terület állapotát, minőségét, a meglévő és tervezett funkciók működését döntően befolyásoló hatótényező a környezeti levegő és zaj, ezért a területrendezés és –fejlesztés során feladat a jelenlegi helyzet megőrzése, javítása, ezzel egyidejűleg új terhelések kialakulásának megelőzése, illetve megakadályozása.

A különböző közterület használatok – az időszakos és alkalmi rendezvények – engedélyezésekor a jegyzőnek, mint első fokú hatóságnak van illetékessége, az ideiglenes használat módja a 13/2017. (XII.11.) számú helyi rendeletben lett rögzítve. Meglévő üzletek, kereskedelmi és vendéglátó egységek lakosság nyugalma zavaró tevékenységét, működését ugyancsak a helyi rendeletben kell korlátozni.

A település szabályozási tervét a fentebb ismertetett kritikus környezetvédelmi szempontú érintettségek figyelembevételével, a lehetséges településfejlesztési eszközök alkalmazásával szükséges elkészíteni.

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

1.18.1. építésföldtani korlátok

A település alatt általános területi elterjedéssel és egyúttal a dunai magaspart tömegét is felépítően nagy vastagsággal laza üledékek találhatók. Az elsősorban eolikus üledékképződéssel felhalmozódott kőzettömeg alkotja az épített környezet alatti teherviselő közeget. A száraz állapotában tartós teherbíráshoz alkalmas helyi kőzetliszt (lösz) változatok a történelmi időkben általános felhasználást jelentően a helyieknek építőanyagként hasznosultak, valamint tömegükben pincéket vájtak. A teherviselő kőzettér kedvezőtlen sajátossága azonban, hogy eróziós és klimatikus hatásokra egyaránt nagyon érzékeny. Így a helyi sajátos földtani és morfológiai viszonyok valamint az állandóan érvényesülő természeti folyamatok, továbbá a tartós emberi jelenlét együttes eredményeként alakult ki azon állapot, hogy földtani veszélyforrásokkal közvetlenül érintetté vált a település igazgatási területe. A természeti adottságoknak és az aktív folyamatoknak megfelelő eseménysorozat, hogy évtizedek óta gyakran megismétlődő pince- és üregfelszakadások mellett időszakosan jelentős területeken mutatkoznak meg gravitációs tömegmozgások. A terepszint alatti terek felszakadásai és a különböző időbeliséggel megmutatkozó rogyások, továbbá többnyire előjelek nélküli csúszások

meghatározhatják, vagy befolyásolják a településen a jelenlegi és a jövőbeni területhasználatokat. Ennek okán a földtani veszélyforrások számba vétele és érvényesülési területük lehatárolása a településrendezés egyik jelentős feladata, mivel hosszú távon kell biztosítani a jelenlegi és jövőbeni épített környezet stabilitását és tartós fennmaradását. A földtani veszélyforrásokat és azok előfordulási területét oly módon ajánlott megállapítani, elkülöníteni és lehatárolni, hogy elkülönítésre kerülnek az aktivitást mutató helyszínek a veszélyeztetettektől.

1.18.1.1. alábányászott területek, barlangok és pincék területei

A településnek történelmi időktől használt területrészein olyan mértékű alápincézettség alakult ki, amelynek jelenléte meghatározó módon befolyásolja a jelenlegi és a jövőbeni területhasználatot.

1.18.1.2. csúszás-, süllyedésveszélyes területek

Az Országos Felszínmozgásos Kataszterben és a Bányafelügyelet rendelkezésére álló gravitációs tömegmozgásokat összegző nyilvántartásokban több olyan mozgásos helyszín szerepel, melyek az utóbbi évtizedekben a település igazgatási területén jelentkeztek

Csokonai u., Semmelweis I. u., II. Lajos u., Jókai M. u., Willy A. u., Szent János-hegy, Várhegy

1.18.2. vízrajzi veszélyeztetettség

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Kormányrendelet által kiadott lista alapján Dunaszekcső magas talajvízállású települések közé tartozik.

1.18.2.2. belvízveszélyes területek

Elhanyagolható méretűek.

1.18.3.1. kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)

A település dunai magasparti területén az utóbbi évtizedekben olyan rogyásos suvadások alakultak, amelyek napjainkban is aktívak és jelenlétük okán a Szent János-hegy, valamint a Várhegy keleti oldalán napjainkban látható morfológiája ideglenes.

1.18.3.2. mélységi, magassági korlátozások

Nincs.

1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

A településen szilárdásvány bányászati bányatelek nem található.

korábban megvalósult földtani kutatások eredményeként az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban összegzésre került szilárd ásványi nyersanyagvagyon előfordulás nem ismert.

Szénhidrogén bányászati létesítmény a Bányafelügyelet nyilvántartása szerint nem található.

A település északi külterületén – dunai átvezetését követően a folyam nyugati oldalától indulóan Bába közigazgatási határáig tartóan – szénhidrogén szállítóvezeték található.